

«Тое, што мяне пазнаюць і ведаюць, — факт. Але ніхто не стаіць пад маімі вокнамі з кветкамі і не крычыць: «Хачу нарадзіць ад цябе дзіця», дзякуй Богу, гэта таксама факт. Я такі чалавек, што ўвесь час шукаю прыгоды на сваю галаву».

ЛІЧБА ДНЯ

3 млн 520,4 тысячы рублёў склала намінальная налічаная сярэднямесячная зароботная плата работнікаў Беларусі ў студзені-верасні 2012 года, у тым ліку ў верасні — **Br4 млн 96,7 тыс.**, павялічыўшыся ў параўнанні са жніўнем на **0,3 працэнта**, або на **Br11,8 тыс.** Паводле аператыўных статыстычных даных, у верасні гэтага года ў прамысловасці сярэдняя зароботная плата складала **Br4 млн 617,1 тыс.**, у будаўніцтве — **Br5 млн 46,6 тыс.**, у адукацыі — **Br2 млн 899,9 тыс.**, у сельскай гаспадарцы. Зароботная плата работнікаў аховы здароўя і прадастаўлення сацыяльных паслуг у верасні складала ў памеры **Br3 млн 214,6 тыс.**, у тым ліку ў галіне аховы здароўя — **Br3 млн 302,5 тыс.**

Увага!

У ПЯТНІЦУ — ПЕРШАЯ ЗАВІРУХА

Сёння ўдзень у многіх раёнах Беларусі будзе ісці дождж, а па поўначы магчымы нават мокры снег, паведамляе рэдакцыя спецыяліст Рэспубліканскага гідраметцэнтра Мінпрыроды **Вольга Фядотава**.

Чакаецца, што месцамі ў Віцебскай, Гродзенскай і Мінскай абласцях узмоцніцца вецер парывамі да 15—18 м/с. Тэмпература ўдзень усяго 4—10 цяпла.

Сінаптычнае папярэджанне аб рэзкім змяненні надвор'я перадаюць айчынныя спецыялісты на 26 кастрычніка. У пятніцу на тэрыторыю Беларусі завітае сур'ёзны атлантычны цыклон. Паўсюдна будзе ісці дождж, які зменіцца мокрым снегам, а ў асобных раёнах Беларусі магчыма нават сапраўдная мяцеліца.

Сяргей КУРКАЧ.

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+9°	
Віцебск	+3°	
Гомель	+6°	
Гродна	+6°	
Магілёў	+4°	
Мінск	+4°	

Курсы замежных валют, установаў НБ РБ з 25.10.2012 г.

Долар ЗША		8490,00	▼
Еўра		11010,00	▼
Рас. руб.		271,00	▼
Укр. грыўня		1040,31	▼

ISSN 1990 - 763X

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

Родная газета на роднай мове

25 КАСТРЫЧНІКА 2012 г. ЧАЦВЕР № 207 (27322) Кошт 1300 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

■ Нетры твае, Беларусь

Першую нафту на свідравіне «Шумяціцкая-1» знайшлі глыбей за 4 кіламетры. Вядучы геолог Мазырскай нафтаразведвальнай экспедыцыі Дзмітрый ЛІТОШЫК.

Фота Марыны БЕГУНОВАЙ

ЯК ШУКАЮЦЬ БЕЛАРУСКУЮ НАФТУ

Яна адмываецца з твару тры дні і ні ў якім разе не павінна біць з зямлі фантанам

...Пару гадзін шляху ва ўсходнім кірунку, глухія вёскі, а пасля ўвогуле — гразкія дарогі ў лесе. Нарэшце мы на месцы: астравок з рабочых баракаў і вышка пасярэдзіне. Недзе тут павінна быць нафта...
...На свідравіне «Шумяціцкая-1», якая знаходзіцца ў Лускім раёне на Магілёўшчыне, прамысловая здабыча «чорнага золата» пакуль не вядзецца. Першую нафту тут знайшлі крыху глыбей за 4 кіламетры, але працу прадоўжылі, і цяпер на «Шумяціцкай» нафтавікі «дакапаліся» да глыбіні ў 5101 метр.

— Верагодней за ўсё, на гэтай свідравіне шэсць нафтаперспектыўных інтэрвалаў, пачынаючы з глыбіні 4240 да 4980 тысяч метраў, — раскажаў намеснік генеральнага дырэктара па нафце і газу геалагаразведвальнага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Белгеалогія» Яраслаў Грыбок. — У працэсе бурэння мы вызначылі, што нафта, магчыма, ёсць у фундаменце, на глыбіні 5020 метраў. Патлумачу, што гэта значыць. Звычайна, нафта залягае ў асадкавых пародах. Такіх, як даламіты, пячанікі. А фундамент — гэта крышталічная парода, якая з арганічнага пункту гледжання не павінна змяшчаць нафту. У свеце маюцца нафтавыя радовішчы ў фундаменце (напрыклад, ва Украіне і В'етнаме), але для Беларусі гэта незвычайна.

Нас пускаюць за вароты, бліжэй да буровай вышкі, якая бесперапынна шуміць. Тут, у драўляных скрынках, ляжаць 400 мільёнаў гадоў гісторыі зямлі, да якіх можна дакрануцца: рознакаляровыя ўзоры пароды, праз якую трэба дакапацца да нафты. Прыгадваюцца падручнікі па геаграфіі, дзе зямля, намалёваная ў разрэзе, нагадвае слаёны пірога з рознай начынкай. У нейкім сэнсе гэта сапраўды так...

...Тэмпература на той глыбіні, да якой дабраўся нафтавікі, — каля ста градусаў. І гэта далёка не самая вялікая складанасць, з якой сутыкаюцца, шукаючы нафту так глыбока. Аказваецца, на тое, каб спусціць абсталяванне ў свідравіну, адбурыць 20-30 гадзін, а пасля падняць буравы інструмент (трубы, якія накручваюцца адна на адну і спускаюцца ў нетры зямлі), патрабуюцца цэлыя суткі. Цікаўлюся, ці не занадта дарагой атрымліваецца нафта, знойдзеная так глыбока?

СТАР 2

■ Анонс Ёсць пытанні? Тэлефануйце!

25 кастрычніка з 14 да 16 гадзін намеснік начальніка па эксплуатацыі вытворчасці «Мінская пошта» **Алена Уладзіміраўна ПРАКАПЕНЯ** адкажа на пытанні функцыянавання аддзяленняў паштовай сувязі Мінска, а таксама раскажа аб альтэрнатыўных магчымасцях атрымання паслуг па-за аператыўнымі вокнамі аддзяленняў паштовай сувязі.

Задаць сваё пытанне можна па тэлефоне **8 (017) 293 59 48**.

З ЛІСТАПАДА ПАВЫШАЮЦА ПАМЕРЫ ПРАЦОЎНЫХ ПЕНСІЙ

Аб гэтым паведаміў **БЕЛТА** намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны **Валерый КАВАЛЬКОУ**.

Адначасова з пераразлікам працоўных пенсій, заснаваным на росце сярэдняй зароботнай платы, у лістападзе будуць пералічаны мінімальныя працоўныя і сацыяльныя пенсіі, надбаўкі, павышэнні да пенсій і даплаты да пенсій асоб старэйшых узростаў у сувязі з ростам бюджэту пражыткавага мінімуму ў сярэднім на ду-

шу насельніцтва (БПМ), дадаў намеснік міністра.

Паводле ацэнкі, БПМ у цэнах верасня 2012 года ў параўнанні з яго папярэднім паказчыкам вырасце на 4,3 працэнта і складзе **Br880 тыс. 30**. Аднаведна на 4,3 працэнта павялічацца сацыяльныя пенсіі, надбаўкі, павышэнні і даплаты да пенсій. У выніку пераразлікаў пенсій у лістападзе сярэдняя пенсія па ўзросце павялічыцца на 14,1 працэнта і складзе **Br1 млн 964,3 тыс.**

■ Занятасць

ПА ВАКАНСІІ — НА КІРМАШ

Мінскі Палац культуры чыгуначнікаў ператварыўся ў сараду на тры гадзіны ў гіганцкую біржу працы. У чарговы раз там прайшоў сталічны кірмаш вакансій.

Яго арганізатарам стаў Камітэт па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама. Больш за дзевяноста наймальнікаў шукалі для сябе работнікаў. Працу можна знайсці на прадпрыемствах рознага кшталту — ад заводаў да сетак магазінаў. Завіталі туды і карэспандэнты «Звязды».

— Я шукаю сабе працу, якая не патрабуе спецыяльнай адукацыі, — гаворыць Алеся. — Я вучуся на другім курсе ўніверсітэта.

СТАР 2

■ Дата

«АБЕРНЕМ У СВЯТА МЫ ДЗЕНЬ НАШ БУДНЫ»

Якуба Коласа ўславіць на яго радзіме

У гонар народнага паэта Беларусі 26 кастрычніка адбудзецца рэспубліканскае свята паэзіі «О, Беларусь, ты сэрца і душа». Свята гэта для Стаўбцоўшчыны вялікае, але ж значны і ўвесь юбілейны год, у які пастараліся аднавіць, падтрымаць, прывесці да ладу ўсё, што звязана з **Якубам Коласам**. А такіх месцаў у раёне шмат. Адных філіялаў мемуарыяльнага музея **Якуба Коласа** — чатыры сядзібы.

СТАР 2

■ Наш фармат

У ДЭЛЕГАТЫ НА «ЕЎРАБАЧАННЕ» ЗАПІСАЛІСЯ N.R.M. І АЛЕНА ЛАНСКАЯ

Каля 60 выканаўцаў і калектываў жадаюць паспаборнічаць за права прадстаўляць Беларусь на «Еўрабачанні-2013». Але гэта лічба не канчатковая — нягледзячы на тое, што апошнім днём прыёму заявак было абвешчана 22 кастрычніка, некаторыя каштоўныя бандэролі, датаваныя гэтым днём, могуць прыйсці да канца бягучага тыдня, і ўсе яны абавязкова будуць разгледжаныя. 75 выканаўцаў і калектываў жадаюць паспаборнічаць за права прадстаўляць Беларусь на «Еўрабачанні-2013».

СТАР 3

ЯК ШУКАЮЦЬ БЕЛАРУСКУЮ НАФТУ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Галоўны геолог Мазыр-скай нафтаразведвальнай экспедыцыі глыбокага бурэння Аляксандр Сусленка лічыць, што нафта акупіць сябе ў любым выпадку.

— Выдаткі ідуць толькі на само бурэнне і зарплату для рабочых, — гаворыць Аляксандр Лукіч. — Абсталяваннем можна карыстацца не адзін раз, перавезці пасля на новы аб'ект. У нас яно звычайна служыць 15-20 гадоў. Умоўна, калі свідравіна каштуе мільён долараў, акупіць яна сябе праз год-два. Увогуле, галоўная цяжкасць для нас — не асвоіць радовішча, а менавіта знайсці месца, дзе можа быць нафта.

Па словах нафтавікоў, той прыток, які ўжо ўдалося атрымаць на свідравіне, зусім не гаворыць пра тое, што тут будзе радовішча. Каб гэта пацвердзіць, патрэбна здабыць прамысловы прыток і вывесці пэўную колькасць нафты на паверхню.

— У Беларусі на Рэчыцкім радовішчы былі свідравіны, якія давалі па 1000 «кубоў» нафты за суткі. Аб'ём запасаў там ацэньваўся ў 30 мільёнаў тон, — расказаў Аляксандр Сусленка. — Тут, зразумела, такога маштабу чакаць не

выпадае. Пакуль прыток на «Шумяціцкай» ацэньваецца ў 20 метраў кубічных за суткі. А пра аб'ём запасаў увогуле казаць яшчэ рана...

...Палывы «гарадок» нафтавікоў здзівіў месцам, якое выглядала яшчэ больш загадкава і незразумела, чым буравая вышка з безліччу прыстасаванняў. У збудаванні з рознымі прыборамі, графікамі, падобнымі да кардыяграм, кнопкамі, прыстасаваннямі, да якіх проста чалавеку боязна дакрануцца, каб чаго не сапсаваць, нас сустрэў геофізік Анатолий Зялёненькі. Як толькі мы апынуліся ў пакоі з усімі гэтымі прыборамі і графікамі, нам пачалі тлумачыць нешта пра кантроль вуглевадародных газаў у буравым раствору. Выходзіць, трапілі мы ў «сэрца пошуку» нафты: падчас бурэння прыборы аналізуюць, якія газы ёсць у раствору на гэты момант. Калі тлумачыць ужо зусім проста, пэўная канцэнтрацыя пэўнага рэчыва гаворыць пра наяўнасць нафты.

Дарэчы, «прааналізаваць» буравы раствор у нейкім сэнсе давялося ўласнаму. Ужо на іншай свідравіне, «Нова-Бярэзінскай» у Жлобінскім раёне, журналістам дазволілі падняцца да буравой вышкі. На прыборы,

Нова-Бярэзінская свідравіна ў Жлобінскім раёне.

падобным да сіта, прамывалі здробленую пароду. Раствор шэрага колеру з крупінкамі каменю аказаўся масляністым і густаватым.

— Нафта? — з надзеяй падымаючы вочы на нашага праважатага.

— Не, гэта з-за буравога раствору, які робіцца на аснове гліны.

— А дзе ж нафта? Пакажучы нам сёння, як яна б'е фантанам? — пажартаваў нехта.

Як аказалася, фантан паглядзець не атрымаецца таму, што гэта будзе лічыцца аварыяй. Калі здарыцца, што нафта пойдзе з зямлі, «фантан» супакоецца спецыяльна прыстасаванні, якія здольны вытрымаць

такі ціск. А яшчэ, як вядома, адзённым і скуру пасля адмыць праблематычна.

— Калі мяне пасвячалі ў нафтавікі, па традыцыі выпаскалі нафтай твар, рукі... Пасля адмываў нафту дні тры, не менш, — расказаў адзін са спецыялістаў, што працаваў на свідравіне...

Колькі здабудуць нафты з «Нова-Бярэзінскай», таксама пакуль сказаць нельга. Па правілах геалогіі, забраць з радовішча можна толькі 40 працэнтаў чорнай масляністай вадкасці, якая на сённяшні дзень — адзін з самых дарагіх у свеце тавараў.

Ганна ГАРУСОВІЧ.

Глускі раён -

Жлобінскі раён.

«АБЕРНЕМ У СВЯТА МЫ ДЗЕНЬ НАШ БУДНЫ»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

— Праехаўшы па маляўнічых мясцінах, звязаных з жыццём Якуба Коласа, я магу сказаць, што мы маем вельмі цікавы турыстычны маршрут, які павінен быць уведзены ў плынь культурнага турызму, — гаворыць намеснік міністра культуры Беларусі Тадэвуш Стружэцкі. — Таму трэба выходзіць з прапановай да тураператараў на арганізацыю тураў у мясціны Коласа. Можа быць, мы вернемся да ідэі стварэння агульнага маршрута «Дарогамі Міцкевічаў», пачынаючы ад Адама Міцкевіча да Коласа. Але ўжо цяпер мы маем вельмі цікавы турыстычны маршрут па «Новай зямлі».

Ён з'явіўся дзякуючы працы музея і апантаным людзям, якія хацелі даказаць: словы паэта ажываюць, таму што яны жывыя. Таму што Коласам можна захапляцца не толькі тады, калі трэба яго вывучаць па праграме ці ў сувязі з датамі. Сярод такіх апантаных асоб — Анатолий Грэкаў, які ўзначальвае дабрачынны фонд Якуба Коласа. Па ініцыятыве фонду ў Смольні з'явіў-

ся сквер «Дрэва жыцця», прысвечаны слаўным асобам. І увесь час на коласаўскіх сядзібах з'яўляюцца нейкія цікавінкі — не дзеля справаздачы, а толькі дзеля таго, каб яшчэ раз нагадаць пра паэта.

Падчас рэспубліканскага свята паэзіі гэтым маршрутам можна не толькі праехаць — будзе магчыма і з ім пражыць колькі гадзін, адчуўшы дух радзімы Коласа, дзе ён не проста нарадзіўся, а дзе выспяваў як паэт.

Напрыклад, у гэты дзень удзельнікаў свята пачнуць сустракаць яшчэ з той самай хаты, дзе Колас нарадзіўся — у Акінчыцах. Тут можна злавіць настрой, якім прасякнута паэма «Новая зямля». А потым і сустрэцца з яе героямі: на маршруце, які ўмоўна называецца «Шлях Коласа». Усе героі паэмы нібыта паўстаюць у драўляных скульптурах. А радкі ў думках ажываюць, нават калі чытаў іх яшчэ ў школе, але ж яны самі ўспываюць у памяці і суправаджаюць потым усю дарогу — да Альбуці і далей. «130 прысвячэнняў Коласу» — такі конкурс прапанаваў музей Якуба Кола-

са да юбілею Песняра. Фінал пройдзе падчас юбілейных імпрэз у Мінску, дзе аўтары лепшых прысвячэнняў будуць адзначаны. Як паведаміла дырэктар музея Якуба Коласа Зінаіда Камароўская, павінен убачыць свет зборнік прысвячэнняў. Але некаторыя з іх можна будзе паслухаць ужо на свяце — у Альбуці.

На сядзібах, звязаных з жыццём Коласа, можна будзе пазнаёміцца з творами народных майстроў і паслухаць, як выступаюць народныя калектывы Стаўбцоўшчыны. І вершы — Якуба Коласа і сучасных беларускіх пісьменнікаў. У вёсцы Мікалаеўшчына а 14-й гадзіне ля помніка народнаму паэту Беларусі збяруцца людзі, каб ускласці кветкі. Дарэчы, на сайце школы Мікалаеўшчыны з'явіўся віртуальны школьны музей Коласа, паводле слоў намесніка старшыні Стаўбцоўскага райвыканкама Сяргея Шэсцеля. Потым свята прыйдзе ў Стары Свержань, дзе ў Цэнтры культуры сучасныя чытачы змогуць сустрэцца з сучаснымі пісьменнікамі, ды паслухаць радкі і песні на вечарыне, дзе важна сказаць галоўнае — «Слова пра Коласа».

Ларыса ЦІМОШЫК.

ПА ВАКАНСІІ — НА КІРМАШ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

З-за раскладу заняткаў магу разлічвацца на працу выключна ў вярочны час. Вельмі патрэбны грошы, бо не хацу сядзець на шыі ў бацькоў. Ці хаця б кампенсую частку выдаткаў на адукацыю, таму што вучуся на платным аддзяленні. Добра, што шматлікія працадаўцы сёння знаходзяцца ў адным памяшканні: можна на месцы распытаць пра ўсе асаблівасці і патрабаванні. І, зразумела, ёсць з чаго выбраць!

Прадпрыемства «Мінскдрэў», «Рамаўтадар» Партызанскага раёна, Мінскі завод колавых цягачоў, ЖРЭА Партызанскага раёна, Мінскі маргарынавы завод, філіялы прадпрыемства «Мінсктранс», арганізацыі са сферы гандлю, грамадскага харчавання... Ад колькасці прадпрыемстваў, дзе патрабуюцца супрацоўнікі, разбягаюцца вочы.

— Толькі на гэтым кірмашы прадстаўлена каля пяці тысяч вакансій. Патрабуюцца спецыялісты розных профіляў — слесары, ахоўнікі, прадаўцы, наладчыкі абсталявання, касіры, грузчыкі, трактарысты, токары, вадзіцелі, кандуктары... Але перавага на баку прамысловасці і будаўніцтва, бо там недахоп высокакваліфікаваных работнікаў адчуваецца выразней, — паведаміла галоўны спецыяліст аддзела арганізацыі працы па садзейнічэнні занятасці насельніцтва Камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама Вікторыя УСОВІЧ.

— Калі наведнік кірмашу ўсур'ез зацікавіўся прапанаванай магчымасцю ўладкавацца на працу, то ён адразу атрымае ад прадстаўнікоў аддзелаў кадрў усе неабходныя кансультацыі. Яны датычацца і графіка працы, і ўзроўню зарплат, і сацыяльнага пакета, і культурна-бытавой сферы — словам, усяго, што можа прапанаваць арганізацыя.

Сапраўдны ажыятаж узнік вакол сталоў, дзе знаходзіліся прадстаўнікі дзяржаўных транспартных арганізацый. Напрыклад, філіялы «Мінсктранса» прапаноўвалі шырачэсны спектр вакансій — ад кандуктараў і кіроўцаў да слесаряў і наладчыкаў абсталявання.

— Толькі за першыя пяць хвілін працы кірмашу да нас запісаліся ўжо два чалавекі. Мы даём рэальны шанец знайсці працу. Слесар чацвёртага разраду альбо памочнік машыніста матавара можа разлічваць на зарплату ад 3,5 мільёна рублёў. Прыкладна такія ж расцэнкі для астатніх рабочых спецыяльнасцяў. Для спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй лічбы большыя. Усё будзе залежаць ад аб'ёму выкананай работы, — сказала начальнік аддзела кадрў Мінскага метрапалітэна Валянціна ШАРМЭТА.

Некаторыя арганізацыі нават гатовы навучыць будучых спецыялістаў асновам прафесіі. У асноўным гэта датычыцца сферы гандлю. Гэта добрая магчымасць лёгка знайсці працу, асабліва калі па розных прычынах не ўдалося ўладкавацца па спецыяльнасці. Цікава, што ў Мінску агульная колькасць вакансій амаль у 10 разоў большая за лічбу зарэгістраваных беспрацоўных і дасягае па стане на 1 кастрычніка амаль 24 тысяч. Таму шукайце сваё — і знойдзеце!

Валярыя ШКЛЕННИК.

Гімнастка з Беларусі зламала шыю ў час выступлення ў Маскве

Вядомая гімнастка ўраджэнка Беларусі Таццяна Тур атрымала вельмі цяжкія траўмы ў час выступлення ў маскоўскім Цэнтры цыркавога мастацтва, паведамляюць інфармагенцтвы.

Выконваючы сальта, Таццяна Тур упала на галаву і зламала некалькі шыйных пазванкоў. Цяпер яна знаходзіцца ў рэанімацыі. Паводле слоў урачоў, атрыманая траўма вельмі цяжкая. За некалькі дзён да трагедыі гімнастка выйшла замуж.

Гарэлка зноў падаражэла

З сённяшняга дня павысіліся гранічныя мінімальныя цэны на алкагольную прадукцыю (мацункам вышэй за 28%) — рознічная цана на паўлітровую бутэльку 40-градуснай гарэлки з улікам ПДВ і кошту бутэлькі не можа быць ніжэй за 29600 рублёў, а на імпортны алкагольны напоі (без ПДВ) — не ніжэй за 43 тысячы рублёў. Вытворцы і імпарцёры алкагольнай прадукцыі, а таксама гандлёвыя арганізацыі не маюць права рэалізоўваць алкагольную прадукцыю танней, чым гэтыя цэны.

Павел БЕРАСЕЎ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

MOODY'S ЗАХАВАЛА НЕГАТЫЎНЫ ПРАГНОЗ БАНКАЎСКАГА СЕКТАРА КРАІН БАЛТЫ

Міжнароднае рэйтынгавае агенцтва Moody's пацвердзіла негатыўны прэгноз банкаўскага сектара краін Балты, паведамляюць інфармагенцтвы. Аналітыкі агенцтва прагназуюць далейшае пагаршэнне якасці актываў у сувязі з вялікай доляй праблемных крэдытаў. Яшчэ адной прычынай негатыўнага прэгнозу агенцтва называе залежнасць буйных банкаў ад фінансавання мацярынскімі структурамі, а больш дробных банкаў — ад укладаў. Эксперты падкрэсліваюць, што на сітуацыю ў банкаўскім сектары краін Балты істотны ўплыў таксама аказваюць запаволенне росту ВУП, высокі ўзровень беспрацоўя, значныя даўгі грамадзян, якія скоўваюць унутранае спажыванне.

У БЕРМУДСКІМ ТРОХВУГОЛЬНІКУ ЗНАЙШЛІ ПАТАНУЛЫ ГОРАД «ПРАСУНУТАЙ ЦЫВІЛІЗАЦЫІ»

Канадскія навукоўцы знайшлі падводны горад у Бермудскім трохвугольніку: даследчыкі паведамілі, што разгледзелі на здымках дна акіяна 4 піраміды, адна з якіх зроблена са шкла. Архітэктура нагадала канадцам культуру старажытнай лацінаамерыканскай «прасунутай», па іх вызначэнні, цывілізацыі Цеаціуакан дакласічнага перыяду гісторыі Цэнтральнай Амерыкі і Карыбскага басейна. Каманда навукоўцаў пад кіраўніцтвам Пола Вайнцвейга і Паліны Заліцкі даследавалі марское дно з дапамогай робата, які заснаў руіны горада на дне мора ў 700 метрах на поўнач ад усходняга берага Кубы, перадае агенцтва Prensa Latina.

На кадрах, якія атрымалі даследчыкі, відаць не толькі піраміды, але таксама сфінкс і некалькі маналітных пабудов,

а на сценах будынкаў — выгравіраваныя надпісы, перадае Peru Punto com.

ГРЭЦЫІ ДАЛІ НА СТАБІЛІЗАЦЫЮ ЭКАНОМІКІ ЯШЧЭ ДВА ГАДЫ

Міжнародныя крэдытары пагадзіліся даць Грэцыі яшчэ два гады на стабілізацыю бюджэту, а таксама выдзеліць транш фінансавай дапамогі ў 31,5 мільярда еўра. Пра гэта паведаміла нямецкая газета Sueddeutsche Zeitung са спасылкай на неапублікаваныя дакументы. Згодна з рашэннем «тройкі», Афіны павінны будучы прывесці дэфіцыт дзяржаўнай казны да ўзроўню ў 3% ВУП да 2016 года, а не да 2014-га, як планавалася раней. Дадатковыя два гады патрэбныя Грэцыі, каб правесці рэформу рынку працы і энергетычнай галіны.

ЧЫПСЫ Ў РАЦЫЁНЕ МАЦІ ПАМЯНШАЮЦЬ ВАГУ НОВАНАРОДЖАННЫХ

Калі жанчына ёсць падчас цяжарнасці чыпсы, у яе дзіцяці могуць узнікнуць сур'ёзныя праблемы. Было даказана, што любоў да гэтага прадукту, як і да пачэння, прыводзіла да нараджэння дзяцей з недастатковай масай цела, піша The Telegraph са спасылкай на абследаванне 1100 жанчын.

Уся справа ў акрыламідзе, які таксама ёсць у каве і хлебе. Акрыламід выпрацоўваецца падчас тэрмічнай апрацоўкі крухмалістых прадуктаў. Менавіта з-за яго ў дзяцей фіксаваўся яшчэ і паменшаны аб'ём галавы на 0,33 сантыметра. А гэты паказчык звязаны з адставаннем у развіцці.

Навукоўцы падкрэсліваюць: нізкая маса цела ў нованароджаных звязана з павышанай рызыкай з'яўлення сардэчна-сасудзістых хвароб, дыябету 2-га тыпу і астэапарозу.

Считать недействительными страховые полисы ФСО «Белкоопстрах»: по добровольному страхованию от несчастных случаев на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БМ № 0224725-0224727, 0224742, 0224746, 0224723, 0301665-0301666, 0337287, 0390456, 0401541, 0401553, 0401562, 0401569, 0401574, 0401590, 0410843, 0420766, 0423430, 0423651, 0424670, 0425082, 0436854, 0436855-0436856, 0451714, 0451777, 0465387, 0484229, 0484340; по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств за пределами РБ серии ВУ/12/ № 4770240-4770241.

У ДЭЛЕГАТЫ НА «ЕЎРАБАЧАННЕ» ЗАПІСАЛІСЯ N.R.M. І АЛЕНА ЛАНСКАЯ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Сярод ужо заяўленых ахвотнікаў ёсць добра знаёмыя слухачам імёны, як адроджаны наноў калектыў «Atlantica», леташні фіналіст адбору Юзэры (ён даслаў дзве заяўкі — як выканаўца і аўтар песні для іншага артыста), самы першы беларускі канкурсант дует «Аляксандра і Канстанцін», Макс Лорэнс ці заўсёдна апошніх год гурт «Ауга». Нечакана для большасці прыхільнікаў скочыў у апошні вагон гурт N.R.M. на чале з Пітам Паўлавым, менавіта 22 кастрычніка адправіўшы на конкурс стылізаваную этна-кампзіцыю «Кузнічка». Таксама ў апошні момант паведамліла аб сваім удзеле ў конкурсе і адна з леташніх фаварытак адбору Алена Ланская, аб чым, зрэшты, пільныя прыхільнікі лёгка маглі здагадацца яшчэ тыдзень та-

му, калі ў сацыяльных сетках распачаўся надзвычай актыўны піяр новай песні артысткі. Ветэран і неаднаразовы фіналіст нацыянальных адбораў спявачка Гюнэш, наадварот, загадзя падкрэсліла, што для сябе гэты конкурс закрыла — што таксама не дзіўна, улічваючы актыўную падрыхтоўку дзяўчыны да будучага высялення. Ёсць у шэрагах прэтэндэнтаў і іншыя сюрпрызы рознай ступені нечаканасці, але да канца праслухоўвання — 31 кастрычніка — аб іх казаць пакуль што ранавата.

Затое самы час паведаміць, хто будзе сёлета «журь» нацыянальны адбор. У судзейскую калегію ўвайшлі 17 чалавек — кампазітары, прадзюсары, прадстаўнікі тэле- і кінаіндустрый, сярод якіх, напрыклад, старшыня Белтэлерадыёкампаніі Генадзь Давыдзька (старшыня журы), ця-

перашні кіраўнік канала БелМузТБ Сяргей Кухто, адказны за самае першае для Беларусі «Еўрабачанне» Уладзімір Максімаў, галоўны рэжысёр Белдзяржцырку Сяргей Бандарчук, народныя артысты Беларусі Анатоль Ярмоленка і Аляксандр Ціхановіч, кінарэжысёр Аляксандр Яфрэмаў, кампазітар і музыкант Уладзімір Угольнік, загадчык кафедры духовай музыкі БДУК Віктар Валатковіч ды іншыя. Да сярэдзіны лістапада журы мусіць вызначыць да 15 удзельнікаў паўфіналу адбору, а на 7 снежня прызначаны фінальны канцэрт, падчас якога судзіі і тэлеглядачы сумесна абяраюць пераможцу нацыянальнага адбору — прадстаўніка Беларусі на «Еўрабачанне-2013» у Швецыі, і двух яго дублёраў — на ўсякі выпадак.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

Беларускаму ўчастковаму — сярэбраны медаль

Маёр міліцыі Міхаіл Неўдаха з Віцебскага раённага аддзела ўнутраных спраў на першым міжнародным конкурсе ўчастковых інспектараў заняў другое месца.

— Міжнародны конкурс прафесійнага майстэрства «Лепшы па прафесіі» сярод участковых упаўнаважаных паліцыі прайшоў у Екацярынбургу, — паведамліла ва Упраўленні ўнутраных спраў Віцебскага аблвыканкама. — Гонар сваіх падраздзяленняў абаранялі больш за восемдзiesiąт участковых з розных суб'ектаў Расійскай Федэрацыі, а таксама прадстаўнікі органаў унутраных спраў Азербайджана, Арменіі і Беларусі.

Прадстаўнік цэнтральнага апарату МУС Расіі Сяргей Волкаў параўнаў участковых упаўнаважаных з урачом-тэрапеўтам. Учасковы павінен быць і псіхолагам, і абаронцам, і крміналістам, і сышчыкам.

Ведай нашых

У конкурснай праграме была здача нарматываў па службовай, баявой і фізічнай падрыхтоўцы. Пакуль адна група канкурсантаў вырашала задачы на веданне нарматыўнай базы (за гадзіну трэба было адказаць на семдзiesiąт пытанняў, пабудаваных на аснове законаў «Аб паліцыі» і «Аб службе ў органах унутраных спраў»), другая дэманстравала ў спартзале свае фізічныя магчымасці. Іншыя канкурсанты ў гэты час аказвалі першую медыцынскую дапамогу, спаборнічалі на агнявым рубяжы. Людзям у форме трэба было прадэманстравача веды аб «структуры» зброі, сабраць за пэўны час пісталет Макарава і выканаць нарматыў па стральбе. Цікава, што ўдзельнікам конкурсу з блізкага замежжа задачы па нарматыўных актах Расіі ў залі не ішлі, але і яны вырашылі праверыць свае веды.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

Сітуацыя

ЯКОЙ ПАВІННА БЫЦЬ ПАМЯЦЬ?

Імёны і творчасць Якуба Коласа і Янкі Маўра мне былі знаёмы яшчэ ў часы майго перадаваенага дзяцінства. У багатай і тэматычна разнастайнай хатняй бібліятэцы майго бацькі — выкладчыка механікі адной з кафедр Беларускага політэхнічнага інстытута і заўзятая аматара кнігі — чаргаваліся руска- і беларускамоўныя выданні, а сярод апошніх «Новая зямля» і «Палескія рабінзоны» займалі адно з пачэсных месцаў.

У далейшым здарылася так, што мае жыццёвыя сцежкі цесна перакрываюцца з жыццём і дзейнасцю нашчадкаў гэтых абодвух славуцых людзей.

Старэйшы сын Янкі Маўра — акадэмік Фёдар Іванавіч Фёдарав — фізік-тэарэтык, стваральнік сусветна вядомай школы ў Беларусі, адзначаны Дзяржаўнымі прэміямі СССР і БССР у галіне навукі, уладальнік пачэснага звання Героя Сацыялістычнай Працы — быў не толькі маім навуковым бацькам. Мне пашчасціла знаходзіцца побач з ім на працягу сарака гадоў (1954-1994) майго жыццявага і творчага шляху, а ў 1987 годзе прыняць з яго рук а эстафету кіраўніцтва лабараторыяй тэарэтычнай фізікі Інстытута фізікі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, некалі заснаванай ім. Нашы з ім шматгадовыя кантакты былі не толькі навуковымі і службовымі, але ахоплівалі і іншыя,

чыста чалавечыя бакі існавання. Я быў блізім сведкам і некаторых дастаткова драматычных паваротаў у яго навуковым, грамадскім і асабістым жыцці.

З сям'ёй Міцкевічаў лёс звёў мяне недзе ў сярэдзіне 1970-х гадоў, калі мой старэйшы сын пасябраваў са сваёй аднакласніцай Верай — дачкой старэйшага сына Якуба Коласа Данілы Канстанцінавіча ад другога шлюбу з Аляўцінай Цімафееўнай. Дарэчы, з Аляўцінай Цімафееўнай я пазнаёміўся яшчэ за некалькі гадоў да таго, як Даніла Канстанцінавіч упершыню сустраўся з ёю. У той час яна звалася проста Алай, а прозвішча Міцкевіч насіла ў якасці свайго дзявочага. І хаця інтэнсіўнасць нашага знаёмства з Данілам Канстанцінавічам была недастатковай для таго, каб наша ўзаемная сімпатыя перарасла ў сяброўства, але яе хапіла на тое, каб я адчуў, што мы з ім, калі выкарыстаць вядомую формулу Кіплінга, — «адной крыві».

Яго малодшы брат Міхась Канстанцінавіч аказаўся цікавым, іранічным чалавекам з выдатным пачуццём гумару, прычым тут прырода відавочным чынам не збіралася адпачываць і ў сэнсе наяўнасці літаратурных здольнасцяў.

З Наталлі Іванаўнай Міцкевіч (Фёдаравай) мне пазнаёміцца не давлялося. Але яшчэ ад Фёдара Іванавіча я ў свой час даведаўся, што яго малодшая сястра, якая прафесійна паспяхова рэалізавала сябе, як і ўсе дзеці Маўра, у галіне даклад-

ных і тэхнічных навук, адначасова непасрэдна ажыццяўляе саюз двух славуцых беларускіх літаратурных кланаў — з'яўляецца жонкай Міхася. Дарэчы, хоць згадкі пра Наталлю Іванаўну ў працэсе нашых з Фёдарам Іванавічам шматгадовых стасункаў узніклі эпизадна, не больш двух-трох разоў за ўвесь час, і не былі падрабязнымі, тым не менш у мяне складалася пэўнае ўражанне, што ён ставіўся да сваёй сястры, асабліва ў час яе маленства, з вялікай цеплынёй, па-брацку, калі не сказаць — па-бацькоўску.

Улічваючы ўсе гэтыя абставіны, не дзіўна, што з'яўленне ў шэрагу нумароў часопіса «Польмя» натацка Наталлі Іванаўны Міцкевіч аб яе ўласным шляху — шляху, які звязвае паміж сабой два славуцкія пісьменніцкія дамы, не магло не выклікаць маёй актыўнай зацікаўленасці.

Успаміны сапраўды вельмі змястоўныя, насычаныя звесткамі, якія дапаўняюць і добра адцяняюць разнастайныя чалавечыя рысы двух выдатных мастакоў беларускай літаратуры. Некаторыя ярковыя жыццёвыя прыклады, напэўна, шырока не вядомы і будучы цікавымі не толькі для звычайных чытачоў, але і гісторыкаў і літаратуразнаўцаў. Напісаны ўспаміны добрай, месцамі яркай і сакавітай мовай. Сустрэкаюцца ў тэксе асобныя фактычныя недакладнасці. Так, напрыклад, фізік Васіль Мастоўнікаў, вучоны, безумоўна, доктарскага

ўзроўню, меў толькі вучоную ступень кандыдата навук і быў сапраўды лаўрэатам, але не Ленінскай, а Дзяржаўнай прэміі. Вядомы спецыяліст у галіне тэхнічных навук, член-карэспандэнт Леанід Гурскі пазіцыянуецца як акадэмік, а пра славутага выхаванца беларускага палітэха — Аляксандра Сцепаненку — сапраўднага члена Беларускай Акадэміі навук, не паведамляецца нічога, акрамя прозвішча і ініцыялаў. Але гэта — дробязі.

Маецца адна значна больш сур'ёзная рэч, пра якую, па маім глыбокім перакананні, прамаўчаць проста немагчыма і якая, уласна кажучы, і падштурхнула мяне звярнуцца ў рэдакцыю з гэтым лістом. Да чытача на працягу ўсяго аўтарскага апавадання даводзіцца, хоць і дазавана, але вельмі паслядоўна і настойліва, негатывуная інфармацыя, якая датычыцца як уласных братаў і сястры Наталлі Іванаўны, так і старэйшага брата яе спадарожніка жыцця. Такое, можа, прыйдзецца даспадобы аматарам пошуку шкідэтаў у шафах славуцасцяў, але ж не на іх разлічаны ўспаміны! Між тым, сам факт наяўнасці гэтага негатыву ў апублікаваным матэрыяле, які нічога не дадае (праўда, і не адыммае) да светлых вобразаў абодвух волатуў Беларускай культуры, міжволі кідае цень на асобу самой аўтаркі ўспамінаў.

Нават у існуючых умовах галоснасці, не абмежаванай рамкамі элементарнай прыстойнасці, калі «на продаж» літаральна штодзень

выносіцца тое, пра што звычайна прытрымлівацца заветнага правіла: пра тых, хто пайшоў з жыцця — альбо толькі добрае, альбо — нічога.

Наогул, для чалавечай памяці больш характэрна ўтрымліваць з мінулага пераважна светлае і добрае, з адначасовым выцясненнем цёмнага і непрыемнага. Але часам бывае і наадварот. І тут нельга абвінавачваць таго, з кім такое здарылася. Гэта — яго бяда, і на самой справе яму можна толькі паспахуваць.

Сапраўдная адказнасць за гэты (калі ўжываць вядомы спартыўны тэрмін) відавочны фол (калі хто не ведае: фол — парушэнне правілаў гульні) ляжыць на рэдактарах, якія працавалі з рукапісам. Яны не здолелі (ці чамусьці не захацелі?) своечасова дапамагчы Наталлі Іванаўне і пераканаць яе ў неабходнасці ажыццявіць адпаведную «праполку» тэксту рукапісу, чым аказалі нядобрую паслугу безумоўна неардынарнай жанчыне, любячай і адданай дачцэ свайго знакамітага бацькі.

Леў ТАМІЛЬЧЫК,
доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар,
член-карэспандэнт
НАН Беларусі,
галоўны навуковы супрацоўнік Інстытута фізікі
НАН Беларусі

ІСПАНСКАЯ ПАСТКА

БАТЭ пацярпеў першае паражэнне ў сёлетнім розыгрышы Лігі чэмпіёнаў

Падобная навіна і сапраўды цяпер ўспрымаецца з асаблівым эмацыйным адценнем. Зусім нядаўна ў лігачэмпіёнскай скарбонцы гульцоў Віктара Ганчарэнкі былі толькі нічыі, але новы еўракубавы сезон паказаў Еўропе новы БАТЭ. Каманду, якая можа не проста ўдала гуляць супраць лідараў, але і нахабна іх перамагаць. Мюнхенскія заўзятары яшчэ добра памятаюць мінскі шок, калі невядомыя беларусы тройчы за матч адпраўлялі ў наждаўн «зорак» «Баварыя». Аднак цяпер пра небяспечныя магчымасці БАТЭ ведае ўся футбольная Еўропа. І не дзіўна, што «Валенсія», адзін з грандаў найноўшага іспанскага футбола, падрыхтавалася да матча на «Дынама» сур'ёзна, адказна, без аніякай фанабэрыі. З беларусамі сапраўды ўжо лічацца, іх асцерагаюцца.

— Мы ведалі, што «Баварыя» суступіла БАТЭ з вялікім працэнтам валодання мячом. Тут галоўнае не проста трымаць мяч, галоўнае — не згубіць яго, — адказвае на пытанне карэспандэнта «Звязды» Раберта Сальдада, форвард «Валенсіі», якому было наканавана стаць хэдлайнерам футбольнага вечара.

Як і супраць мюнхенцаў, з «Валенсіяй» на «Дынама» беларусы таксама гулялі няблага. Мелі цудоўныя магчымасці, каб вызначыцца, напружвалі бразільскага галкіпера «аранжавых», але фартуна гэтым асеннім вечарам, напэўна, адпачывала ў цёплай кавярні. Беларусам крыху не шанцавала, а вось каманда Маўрысія Пелегрына сваім шчасцем скарысталася. «Валенсія» проста не даравала гаспадарам памылак. Іспанцы адказвалі вострымі атакамі, якія пастаянна неслі пагрозу беларускім варотам. Так, яны таксама часта памыляліся, не вызначаліся татальным кантролем мяча, як «Баварыя», але кампенсавалі ўсё цудоўнай рэалізацыяй. Своеасаблівым «кілерам» для БАТЭ і стаў гэты непаголены хлопец Сальдада. Між іншым на радзіме яго называюць проста — «партызан». Дзейнічаў ён дзёрзка, а галоўнае — плённа, забіў усе тры мячы ў вароты нашага флагамана.

— Нялёгкі матч, — працягвае Раберта. — Ключавым стаў першы гол, бо пасля яго БАТЭ адкрылася і ў нас з'явілася больш прасторы для дзейнасці. Мы вельмі добра правялі першыя хвіліны гульні і былі цалкам сфакусаваны на сваёй працы.

Яшчэ адна дэтал, якая кінулася ў вочы: БАТЭ пакуль цяжка даганяць саперніка. Ва ўсіх

сустрэчах групавой стадыі Лігі чэмпіёнаў барысаўчане забівалі першымі, пасля добра контратакавалі, а тут, як кажуць, іншы каленкор.

— На такім узроўні нам яшчэ цяжка гуляць першым нумарам, — кажа Аляксандр Валадзько, паўабаронца БАТЭ. — Магчыма, дзесьці можна было згуляць прасцей — выкарыстоўваць доўгія перадачы. «Валенсія» вельмі добра рэалізоувала свае моманты, цудоўна пераходзіла ў контратаку. Гэта было нешта. Але ў першай палове яны нічога не стварылі сур'ёзнага. Перад перапынкам мы атрымалі гол у свае вароты, пасля спрабавалі выправіцца, прэсінгавалі. Вы бачылі, што з гэтага атрымалася...

Цікава, што не спужала іспанцаў і не вельмі ласкавае беларускае надвор'е. Давід Альбельда, які правёў больш за 50 матчаў за зборную Іспаніі, прызнаўся, што для падобных тэрмінаў клімат нармальны, праз месяц было б горш. А вось пазітыўнаму французу Алі Сісако, у плэеры якога пасля сустрэчы гукаў не менш пазітыўны рок-гурт «Рэд Хот Чылі Пеперс», спадабаўся стадыён і беларускія заўзятары, але дзейнічаць на дынамаўскім газоне яму было цяжка. Толькі падобнае ні ў якім разе не паўплывала на якасць гульні.

Шкада, але негатывуная традыцыя БАТЭ ў матчах з іспанскімі камандамі працягваецца. Беларусы суступілі пірэнейцам ужо ў сёмым матчы. Спадзяёмся, буйная асечка ў паядынку з «Валенсіяй» не стане пачаткам няўдачных падзей. «Паляванне працягваецца», — сцвярджае беларускамоўны банер заўзятараў БАТЭ. Галоўнае — не быць у гэтым паляванні ахвярай. Шанцы выйсці з групы барысаўчане па-ранейшаму маюць.

Тарас ШЧЫРЫ.
Фота Надзеі БУЖАН.

■ Ёсць праблема

ВАДА, ТРУБА ДЫ НІЗКІ ГРАДУС

У заповітных скрынях мэблевых «сценак», у скрыначках і папках многія з нас захоўваюць няхітрыя сямейныя рэліквіі — лісты сваякоў, першыя малюнкі нашых дзяцей, школьныя «валянцінкі» з прызнаннямі ў каханні... У скрыні жыхаркі пасёлка Усходні, што на ўскрайку Баранавічаў, Тацяны Ліпадатавай замест гэтых дарагіх сэрцу аркушаў — стос папер па «справе аб гарачай вадзе». «Справе», дарэчы, ужо больш за два гады. І за гэты час стос дасягнуў памераў таўшчэзнага тома! І ўсе — за кошт скаргаў жыхароў дома № 4 «А» і шматлікіх адказаў на гэтыя скаргі з Баранавіцкага гарвыканкама і ад мясцовых камунальнікаў. Знойдуцца тут і ледзь не штотыднёвыя акты абследавання па захаванні стандартаў ацяплення і тэмпературы гарачай вады, і аб'явы аб адключэнні гарачага водазабеспячэння, і газетныя артыкулы з абяцаннямі ўрэгуляваць, нарэшце, праблему... Веры ў жыхароў пасёлка Усходні гэтым абяцанням ўжо няма.

— Восенню 2010 года наш пасёлак адключылі ад мясцовай кацельні, якая належала Баранавіцкім камунтэпласеткам, і далучылі да кацельні прадпрыемства, што знаходзіцца побач — ААТ «Баранавічдрэў». Вось тады і пачаліся нашы пакуты, — звыкла распавядае мне Тацяна Ліпадатава, пакуль на кухні мы разам спрабуем атрымаць заяўленую па нормах 50-градусную ваду — зліваем ледзь цёплую вадкасць з «гарачага» крана ўжо хвілін пяць. Градуснік упарта паказвае адзнаку 40... Сорак градусаў, дарэчы, гэта яшчэ нічога. З акта абследавання ад 13 верасня гэтага года вынікае, што ў гэты дзень тэмпература нібыта гарачай вады ў кватэры Тацяны Сямёнаўны была ўсяго 34,2 градуса, а 28 верасня і зусім — 19,1 градуса!

Яшчэ 10 гадоў таму тут, на ўскрайку райцэнтра, для жыхароў 7 шматкватэрных дамоў працавалі прадуктовы і прамтаварны магазіны, сталова, дзіцячы сад і невялікая кацельня, якая падагрывала

У доме № 4 «А» гарачая вада бывае толькі ў ацяпляльны сезон.

Так выглядае былая кацельня на ўскрайку Баранавічаў.

У акце абследавання тэмпература гарачай вады — 19,1 градуса.

ваду і забяспечвала ацяпленне кватэр у халодную пару. Той час жыхары ўспамянаюць, як жыццё ў раі: у кватэрах было цёпла, а з кранаў ліўся сапраўдны кіпень. Каму перашкодзіла старая кацельня, зараз вызначыць немагчыма. Але вясной 2010 года жыхары пасёлка Усходні са здзіўленнем даведзіліся,

што з гэтага часу за цяпло ў іх кватэрах і за гарачую ваду ў кранах адказвае суседняе прадпрыемства — ААТ «Баранавічдрэў». Усё б нічога, калі б не фінансавае становішча прадпрыемства. Ужо з дзясятак гадоў ААТ сядзіць у даўгах як у шаўках. Некаторы час таму жыхары пасёлка яшчэ спадзяваліся, што сістэму ацяплення і водаправод усё ж такі падключыць да старой кацельні. Але калі з яе напярэдняга будынка зрэзалі высачэзную металічную трубу, а ў памяшканні кацельні абсталювалі цеплапункт, зразумелі: вяртання да былога шчасця не будзе.

Нельга сказаць, што на бяспачныя скаргі жыхароў ўлады не рэагавалі. Не, ім адказвалі своечасова, збіралі сходы, на якіх расказвалі аб часовых цяжкасцях, і клятвенна запэўнівалі, што гарачая вада ў дамах будзе. Праўда, не штодня, а па графіку — чатыры разы на тыдзень. Узрадаваныя жыхары беглі да кранаў, а з іх лілася усё тая ж цёпленькая або халодная вадзіца.

— Аб праблеме пасёлка Усходні мы ведаем, — шчыра пры-

знаўся ў тэлефоннай размове са мной генеральны дырэктар прадпрыемства «Баранавіцкая гарадская ЖКГ» Рыгор Касабуцкі. — Але мы адказваем толькі за размеркаванне вады, падагрэў яе ажыццяўляе «Баранавічдрэў». На прадпрыемстве быў адключаны газ, а магутнасці катла, які працуе на драўняным паліве, вядома не хапала. Адсюль і невыкананне тэмпературнага рэжыму. Але ўчора ў кацельні падключылі газавыя катлы, і вада павінна быць гарачай...

Услед за нумарам галоўнага камунальніка Баранавічаў набіраю нумар начальніка гаспадаркі «Баранавічдрэў» Аляксандра Яцука. Менавіта ён «у адказе» за праслаўную кацельню.

— Не, мы не ўключалі газ, — здзіўлены ён. — Палім кацёл дранкай. І даём нармальную тэмпературу вады. І праблема зусім не ў нас, а, па-першае, у цеплапункце камунальнікаў — менавіта ён размяркоўвае гарачую ваду. І, па-другое, — у цепласетках дома № 4 «А». У іх тупіковая «ветка», без так званых «звароту». Адсутнічае рэцыркуляцыя гарачай вады, таму і тэмпература нізкая. Жыхарам трэба зліваць шмат вады з водаправода, каб пайшла гарачая. Але ў іх стаяць лічыльнікі, і ўсе гэтыя кубаметры злітай вады — толькі за іх кошт. Вось жыхары і эканоміць... А мы і так падаграваем ваду пасёлку сабе ў страту!

Дарэчы, «ветка» са «зваротам» дому № 4 «А» абяцана гарадской уладай толькі ў 2015 годзе. А да тых часоў, мяркуючы па ўсім, гарачая вада ў кватэрах будзе з'яўляцца толькі ў ацяпляльны сезон — гэта значыць, тады, калі заводская кацельня атрымлівае доступ да газу.

Увогуле, усё як у той прымаўцы: «Тыя ківаюць на гэтых, а дом усё не падмецены». І людзі, якія жывуць у пасёлку Усходні, адчуваюць сябе нікому не патрэбнымі, лішнімі. Бо на ўскрайку Баранавічаў вялікая частка жыхароў — пенсіянеры і інваліды, вымушаныя бавіць свой час у неўладкаваных дварах без асфальту і асвятлення, у халодных кватэрах без гарачай вады, па суседстве з чыгункай, а значыць, у шуме і пыле. І нават аўтобус у забытыя ўладай куткі ходзіць усё адзін раз у гадзіну. І тое — да васьмі вечара...

Тацяна ГРЫНКЕВІЧ.
Фота аўтара.

ХОЧАШ ВЫРОШЧВАЦЬ БУЛЬБУ — ШУКАЙ СРОДКІ НА СХОВІШЧА

Кожны дзень, калі іду з працы ўвечары, у сваім мікрараёне Кавалёва сустракаю гандляроў, якія з машын прадаюць бульбу, затараную ў мяхі-сеткі. Цана вельмі дэмакратычная — 2 тысячы рублёў (на асенніх кірмашах у Брэсце, якія праходзяць па выхадных, можна купіць яшчэ танней). Гаспадары машын гатовы даставіць мяхі літаральна да пад'езда любому вачэрняму пакупніку. Бульба сёлета ўрадзіла. І тыя, хто можа прадаць лішкі сваёй прадукцыі ў гарадах, крыху заробяць. Вяскоўцы ж часам прадаюць «другі хлеб» заездным купцам зусім за бясцэнак. Так, жыхары пасёлка Жамчужны Баранавіцкага раёна аддавалі частку свайго ўраджая гэтай восенню па 700 рублёў за кілаграм. Пакуль што не могуць пахваліцца заробкамі і сельгаспрадпрыемствы.

У адпаведнасці з дзяржаўнай праграмай развіцця бульбаводства, агародніцтва і пладаводства і даручэннем Прэзідэнта РБ у Брэсцкай вобласці да канца гэтага года запланавана ўвесці ў строй 17 сучасных бульбасховішчаў. Агульная ёмістасць аб'ектаў павінна была скласці каля 130 тысяч тон.

У вобласці сёння 115 гаспадарак вызначаны базавымі для вырошчвання бульбы, гэта значыць, адводзяць пад пасевы «другога хлеба» 100 і болей гектараў. Бо менавіта такі, а не меншы «клін» дазваляе забяспечыць безумоўнае выкананне тэхналогіі пры вырошчванні. Усе названыя гаспадаркі або маюць сучаснае бульбасховішча, альбо вядуць работы па ўзвядзенні новых аб'ектаў ці рэканструкцыі былых памяшканняў.

Супрацоўнікі Дзяржакантролю не выпускаюць гэта пытанне з поля зроку. Вось і ў чарговую паездку па гаспадарках галоўны спецыяліст упраўлення КДК Брэсцкай вобласці Дзмітрый Прыходзька запрасіў журналістаў.

У СВК «Усход-Камянец» Камянецкага раёна бульбу вырошчвалі на 270 гектарах. Зараз падыходзіць да завяршэння яе ўборка. Ураджайнасць набліжаецца да 300 цэнтнераў з гектара. У гаспадарцы ёсць прыстасаваныя бульбасховішчы. Таксама вядзецца будоўля новага — на 8 тысяч тон. Першая чарга бульбасховішча ёмістасцю ў дзве тысячы тон павінна здавацца ў снежні. Сцены памяшкання ўзведзены, на будоўлі працуюць два-тры рабочыя, але да згоды яшчэ далёка — застаўся вялікі кавалак работы. Відавочна, што сёлета аб'ект не будзе завершаны. Дырэктар СВК Андрэй Зялёнка не стаў спяшацца з каментарыямі, відаць, на гэта ў яго ёсць свае прычыны. Як удалося высветліць з неафіцыйных крыніц, зацягваецца крэдытаванне аб'екта. Крэдыт як быццам выдзелены, але грошай банк не дае. Так што ўвод у строй бульбасховішча часова адкладваецца.

У суседняй гаспадарцы — СВК «Стаўскі» — пасаджана 40 гектараў бульбы. У дзень нашага прыезду актыўна вялася яе ўборка, на полі працавалі навуцэнцы Столінскай сярэдняй навукальнай установы. Ураджай на асобных участках даходзіць да 400 цэнтнераў з гектара. «Цаны на бульбу няма», — са шкадаваннем гаворыць галоўны арганом гаспадаркі Сяргей Пракопчык. — Адробную бульбачку ў сетках заезджым купцы бяруць па 800-1000 рублёў за кілаграм. На крухмальныя заводы клубні здаюцца зусім за бясцэнак.

Да 1000 тон тут мяркуюць закласці ў бурты. Работа ідзе. Але як захавецца ўраджай у буртах, невядома. Тым больш што ёсць у агранамічнай службы пытанні да якасці насення, якое купілі ў насенняводчай гаспадарцы. Бригадзір СВК паказала нам асобныя пашкоджаныя пры выкопванні клубні, якія не падсыхаюць на зрэзе, а мокнуць. Такія бульбіны могуць загниваць у працэсе захавання.

Вялікую частку ўраджая, які летас, у «Стаўскім» мяркуюць скарміць жывёле. Калі б бульбасховішча паспелі ўзвесці ў суседнім сельгаспрадпрыемстве «Усход-Камянец», бульбаводы са Ставаў маглі б арандаваць там адзін-два адсекі. А так — застаюцца бурты.

...Нядаўна давялося пабываць на бульбасховішчы эксперыментальнай базы «Белавусаўшчына» Пружанскага раёна і на свае вочы ўбачыць, як трэба захоўваць «другі хлеб» у сучасных умовах. Аптымальная тэмпература, асобны адсек для кожнага гатунку прадукцыі, які не дае ім змешвацца і гарантуе давер патэнцыяльных пакупнікоў. Такі ж сучасны з улікам усіх тэхналагічных патрабаванняў ангар для захавання бульбы ўзведзены ў ААТ «Айчына» названага раёна.

Зразумела, што бульбасховішча дае магчымасць прадаваць хадавы тавар у любую пару года, калі ўстанаўліваецца прымальная цана, а не аддаваць за бясцэнак першаму сустрэчанаму пакупніку ці пускаць на корм жывёле. І даўнейшы дзедаўскі спосаб закладвання бульбы ў бурты прыводзіць да вялікіх страт прадукцыі. Так што той, хто мае намер вырошчваць бульбу, мусіць вышукваць сродкі на сховішча. Бо гэта адзіны цывілізаваны шлях развіцця бульбаводства.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ЯК СТАЦЬ «ТЭРЫТОРЫЯЙ ПОСПЕХУ»?

МЯСЦОВЫМ ІНІЦЫЯТЫВАМ ПА РАЗВІЦЦІ АГРАЭКАТУРЫСЦКАГА БІЗНЭСУ БУДЗЕ АКАЗАНА ФІНАНСАВАЯ ПАДТРЫМКА

Ёсць цікавая ідэя ў сферы аграэкатурызму, але не хапае стартавага капіталу для яе ажыццяўлення? Тады вам можа дапамагчы праект «Мясцовае прадпрыемальніцтва і эканамічнае развіццё», які рэалізуецца Праграмай развіцця ААН з удзелам Агенцтва ЗША па міжнародным развіцці і Міністэрства спорту і турызму Беларусі. Агульны бюджэт праекта, які накіраваны на павышэнне ролі прыватнага сектара ў эканоміцы Брэсцкай і Гродзенскай абласцей, складае 1 мільён 946 тысяч амерыканскіх долараў.

Аднак у гэтай сферы, якая можа стаць эфектыўным інструментам развіцця эканомікі сельскіх тэрыторый, стварэння новых рабочых месцаў, пакуль не задзейнічаны значны патэнцыял для росту. Адсюль і мэта праекта: аказаць фінансавую падтрымку мясцовым ініцыятывам у гэтым кірунку, зазначыў на прэзентацыі праекта ў Гродне намеснік прадстаўніка Праграмы развіцця ААН у Рэспубліцы Беларусь Фарыд КАРАХАНАУ. І разам з тым, скарыстацца міжнародным вопытам дзеля насычэння працы аграэкадзібаў якасным зместам, лічыць дырэктар дэпартаменту па турызме Міністэрства спорту і турызму Беларусі Вадзім КАРМАЗІН.

Мяркуюцца, што праект прафінансуе дзве буйныя ініцыятывы з бюджэтам да 50 тысяч долараў і трыццаць ініцыятыў — да 15 тысяч долараў. Пераможцаў вызначаць на конкурснай аснове (умовы конкурсу — на сайце ПРААН у Беларусі), прычым рашэнне аб фінансаванні мясцовых ініцыятыў будзе прымацца з абавязковым улікам іх уздзеяння на прыроднае асяроддзе.

— Разлічваем, што на аснове дзяржаўна-прыватнага партнёрства будзе распрацавана стратэгія развіцця экатурызму па меншай меры для 16 пілотных тэрыторый у Брэсцкай і Гродзенскай абласцях, — паведаміў дарадчык праекта па турызме Аляксандр ТАРАСЭНАК.

Пры гэтым суб'ектам экатурызму будзе аказана і інфармацыйная падтрымка шляхам унясення звестак у існуючыя электронныя базы звестак і сістэмы GPS, размяшчэння інтэрактыўных картаў у інтэрнэце.

Акрамя таго, праект дапаможа ўладальнікам малога і сярэдняга аграэкатурысцкага

ДЛЯ ДАВЕДКІ:
У апошнія гады аграэкатурызм ў Беларусі развіваецца вельмі дынамічна. Летась колькасць суб'ектаў аграэкатурыстычнага бізнэсу ў цэлым па краіне павялічылася да 1576 — гэта на 26 працэнтаў больш у параўнанні з 2010 годам.

Усядзібе «Каралінскі фальварак (Тызенгаўза)».

бізнэсу і арганізацыям яго падтрымкі ўдасканаліць свае прафесійныя звычкі, веданне замежных моў і камп'ютара. А канандаўцам будучы прапанаваны рэкамэндацыі па ўдасканаленні нарматыўна-прававой базы аграэкатурызму з мэтай стымулявання развіцця прыватнага сектара ў гэтай сферы.

Дарэчы, даволі сімвалічна, што месцамі прэзентацыі гэтага праекта ў Прынямонні сталі сядзіба «Каралінскі фальварак Тызенгаўза» і агратурыстычны комплекс «Гродзенскі маёнтак «Каробчыцы». Зразумела, не кожнаму па сілах такія маштабныя праекты. Але ж усё пачыналася з жадання, ідэй і творчага падыходу да іх увасаблення ў жыццё. У гэтым, пэўна, а не толькі ў грошах, аснова «тэрыторыі поспеху».

Барыс ПРАКОПЧЫК.
Фота Яраслава ВАНЮКЕВІЧА.

Дзядзька ВАНЯ:

«Я ўвесь час шукаю прыгоды на сваю галаву»

Іван Вабішчэвіч, ён жа Дзядзька Ваня, — фігура вядомая на прасторы беларускага шоу-бізнэсу. Ён выкладае ва ўніверсітэце, працуе вядучым на радыё і тэлебачанні. Таксама паспяхова гастрольнае з гуртом «Ван Хельсінг». На першы погляд, можна купіцца на яго эпатажнасць. Але, як значае сам Іван, у гэты стыль паводзін укладваецца толькі яго шчырасць. Быць у трэндзе для яго не галоўнае. Важнай лічыць філасофію, паводле якой галоўнае — быць асобай і мець на ўсё сваё меркаванне. Магчыма, гэта і ёсць сакрэт поспеху, які робіць яго не падобным да іншых, але ўсё адно застаюцца пытаннямі...

— Іван, што адчуваеце перад выходам на сцэну?

— Задавальненне. Часам яно знаходзіцца на мяжы з каласальнай стомленасцю. Але калі б не было задавальнення, то я наогул не займаўся б гэтай справай. У працэсе, безумоўна, прысутнічае хваляванне, але яно выліваецца ў нейкі адрэналін, калі адчуваеш энергію аўдыторыі.

— Ваш гурт існуе ўжо шэсць гадоў. Якія выступленні пакінулі ў памяці найбольш яркія ўспаміны?

— Шмат ёсць момантаў, якія можна прыгадаць. Шэсць гадоў — гэта не так і многа, але здараліся розныя змены ў гурце. Прыгавдаецца на-

ша выступленне на першым байк-злёце, калі ў рэпертуары было недзе толькі дзевяць песень. Запомніўся і канцэрт, калі мы выпусцілі першы дыск. Самым маштабным, бадай што, можна лічыць выступленне каля сцен Мірскага замка. Гэта было шоу самага высокага ўзроўню. Для мяне асабіста конкурс «Новая хваля» — гэта вялікая вяха. Я там быў адзін, але ўжосна мы там былі з камандай.

— Якая перагiсторыя сустрэчы людзей, з якімі вы працуеце ў гурце?

— Спачатку я напісаў толькі адну песню, і, шчыра кажучы, нават ніколі не думаў, што гэта можа ў нешта выліцца. Потым усё пачало абрастаць людзь-

мі, падзеямі. Неяк на адным са свят, дзе я быў вядучым, мы сустрэліся з людзьмі, якія там ігралі інструментальную музыку. Так мы і знайшліся ў прасторы і часе. Закруцілася. Потым былі розныя перыпетыі, а з цягам часу сабралася тая «сямейка», якая займаецца сёння гэтай справай.

— Калі вашым прыхільнікам чакаць новага альбома?

— Мы даўно працуем над новым альбомам. Ён павінен быў з'явіцца на свет паўгода таму. Усё амаль што было падрыхтавана, але неяк рукі не дайшлі. Зараз канцэпцыя, здаецца, акрэслілася. Там з'явіліся тры новыя песні. І, хочацца верыць, што ў хуткім часе альбом будзе завершаны. Не ведаю, праўда, як наконт выпуску дыскаў. Хутчэй за ўсё, гэта будзе такая серыя для сябе. Таксама песні выкладзем у інтэрнэце. Таму шукайце нас у сусветным павуцінні.

— Інтэрнэт дазваляе наблізіцца да сваёй аўдыторыі?

— Скажам так, інтэрнэт — добрая пошукавая сістэма. Зараз час такі. Дыск можна запісаць, і ён будзе прадавацца ў двух-трох крамах. Маштабы сусветнага распаўсюджвання — наогул з разраду фантас-

тыкі. Ды і менталітэт у нас такі, што калі нешта бяссплатнае, то — з вялікім задавальненнем, а набыць дыск, каб артыст меў з гэтага нейкі прыбытак, то не. Я не імкнуся зарабляць на дысках грошы. Няхай слушаюць тыя, каму падабаецца. А потым можае запрашаць нас у госці, прыходзіць да нас на канцэрты.

— У прэсе вас лічаць вядомай у беларускім шоу-бізнэсе фігурай. Адчуваеце сваю папулярнасць?

— Тое, што мяне пазнаюць і ведаюць, — факт. Але ніхто не стаіць пад маімі вокнамі з кветкамі і не крычыць: «Хачу нарадзіць ад цябе дзіця», дзякуй Богу, гэта таксама факт. Я такі чалавек, што ўвесь час шукаю прыгоды на сваю галаву. Мне сумна займацца нечым адным, таму нехта бачыць мяне на тэлебачанні, хтосьці чуе па радыё, а камусьці падабаецца наша музыка, і ён прыходзіць да нас на канцэрты.

— Як ахарактарызавалі б уласны стыль жыцця?

— Хаатычны. Прычым у гэтым хаосе я імкнуся знайсці магчымасці, каб больш часу правесці з сям'ёю. Таксама ў гэтай атмасферы хаосу я хачу спрабаваць і прыдумляць нешта новае.

— Кажуць, у дзядцей можна многаму павучыцца. Чаму вас вучыць дачка Міраслава?

— З яе падачы нядаўна напісаў песню. Паназіраў за ёю — і нарадзілася дарослая кампазіцыя. Проста дзеці заўсёды робяць тое, што ім падабаецца. Рэагуюць, як хочучы. І ў гэтым вялікая шчырасць.

— Вашыя ўяўленні пра спадарожніцу жыцця супалі з рэальнасцю, калі сустрэлі сваю будучую жонку?

— Думаю, так. Бо ў юнацкім узросце існуюць нейкія вобразы, падабаецца плакатная знешнасць. А потым разумееш, што ў дзяўчыне павінна быць нешта большае. Для мяне было важна, каб дзяўчына ўмела ўжыцца з маімі «прусакамі» ў галаве. У гэтым сэнсе мы знайшлі адно аднаго. Магчыма, нават спачатку пасябралі нашы «прусакі», а потым — і мы.

(Заканчэнне на 4-й стар. «ЧЗ».)

Дах над галавой

ХОСТЭЛ: Танны начлег з вясёлымі суседзямі

Многія, збіраючыся ў іншы горад, часта не ведаюць, дзе спыніцца. У гасцініцы, часцей за ўсё, дорага, а пошук кватэры ці пакой займае пэўны час... Універсальны варыянт — наяўнасць у такім горадзе знаёмых. Але што рабіць, калі іх няма? Што рабіць, калі вы ўпершыню прыехалі, напрыклад, у Мінск, Маскву і Варшаву па нейкіх справах (напрыклад, на канцэрт), а лішніх грошай не маеце? У такім выпадку лепш за ўсё пайсці ў хостэл — недарогую гасцініцу. Вядома, гэта не самае камфортнае месца, але ёсць ложка і дах над галавой. А таму чаму б і не паспрабаваць?

На саломе ўжо не спяць

Хостэлы — недарагія гасцініцы — з'явіліся ў Еўропе на пачатку мінулага стагоддзя, калі нямецкаму настаўніку прыйшло ў галаву прымаць падарожнікаў, якія спыніліся ў яго горадзе, на тэрыторыі школы. Пасля заняткаў вучні выносілі з класаў парты, а на змену ім прыносілі мяшкі, набітыя саломай. За невялікую плату вандроўнікі заставаліся начаваць, а раніцай выносілі свае самаробныя «матрацы» і вярталі назад парты. Хутка такая практыка прыжылася. У нашы дні ў еўрапейскіх гарадах хостэлы карыстаюцца вялікай папулярнасцю, асабліва сярод моладзі, якая пада-

рожнічае і не мае лішніх грошай, а таксама сярод падарожнікаў і людзей, якія прыехалі на канцэрт, конкурс і г.д.

У нашай краіне хостэлы пачалі з'яўляцца зусім нядаўна (з лета мінулага года). Але колькасць іх паступова расце, бо неўзабаве ў нас пройдзе чэмпіянат свету на хакеі, а недарагія гасцініцы — якраз тое, што патрэбна яго наведвальнікам. Пакуль што ў Мінску адчуваецца дэфіцыт танных варыянтаў для начлегу. Зараз у горадзе налічваецца сем хостэлаў і іх, зразумела, недастаткова, каб забяспечыць недарогім жыллом усіх, у каго ўзнікне жаданне пабыць на чэмпіянаце.

Хостэл па-нашаму — на «перыферыі»

Як правіла, асноўная функцыя хостэлаў — прадаставіць прыезжым недарогое ложка-месца. Звычайна хостэлы размяшчаюцца ў катэджах, таму адначасова могуць змясціць да 50-60 чалавек. Асаблівым камфортам пакой у хостэле наўрад ці будзе вылучацца, бо там можа пражываць (прынамсі, у мінскіх) ад 4 да 18 чалавек. У недарагіх гасцініцах звычайна ёсць агульная кухня, дзе можна прыгатаваць сабе што-небудзь паесці, і агульныя санвузлы.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

Недзіцячыя гульні

ПЕРАХОДНЫ ЎЗРОСТ: не перайсці мяжу...

Падчас пераходнага ўзросту падлеткі знаходзяцца на самай блізкай адлегласці ад уяўнай мяжы, якая дзеліць усе нашы ўчынкi на законныя і незаконныя. Спраба самасцвердзіцца, жаданне мець тое, на што не хапае грошай у бацькоў, або проста імкненне прыцягнуць увагу — усё гэта часта не дае ўбачыць такую мяжу. Пасля разбіральніцтваў у школе або раённай інспекцыі па справах непаўналетніх некаторыя з іх пачынаюць разумець, наколькі страшна парушыць сваё жыццё з-за раптоўнага, непрадуманнага жадання. Але ёсць і такія, для каго першыя парушэнні закона адкрываюць дарогу ў «новае» жыццё. Пра такіх «цяжкіх» падлеткаў і распавяла начальнік інспекцыі па справах непаўналетніх Мінскага РУУС, падпалкоўнік міліцыі Вольга Чамаданава. Яна ў інспекцыі — ужо 13 гадоў. Так атрымалася, што зараз даводзіцца працаваць з тымі «цяжкімі» падлеткамі, чые бацькі таксама ў свой час парушалі закон...

ГАЛОЎНАЕ — ПАПЯРЭДЗІЦЬ

Па словах Вольгі Чамаданавай, з 2006 года правапарушэнняў стала менш. Гэта можна звязаць як з тым, што падлеткі сталі больш дысцыплінаванымі, так і з такімі фактарамі, як змена заканадаўчай базы, кантроль з боку школ у адносінах да тых вучняў, што часта парушаюць дысцыпліну і, у прынцыпе, у будучым могуць сур'ёзна парушыць закон.

Найбольш дзейным паказальнікам з'яўляюцца раннія выяўленні непаўналетніх правапарушальнікаў. У гэтым узросце яшчэ можна неяк паўплываць на хлопцаў і дзяўчат, бо інакш яны загубяць сваё жыццё.

Згодна са статыстыкай, за першае паўгоддзе гэтага года колькасць злачынстваў вырасла, аднак, што парадаксальна, саміх непаўналетніх злачынцаў стала менш. Так атрымліваецца па той простае прычыне, што адзін падлетак можа, уцягнуўшыся ў небяспечную гульні з законам, здзейсніць некалькі парушэнняў.

ТАКІ ВОСЬ «РЭКАРДСМЕН»...

Адзін хлопчык учыніў ажно дваццаць злачынстваў! І не за ўсё сваё жыццё, а пасля таго, як яму споўнілася чатырнаццаць гадоў. Прычым Вольга Мікалаеўна разупэўнівае: усё, што патрэбна ў такім узросце падлетку, у яго было.

(Заканчэнне на 3-й стар. «ЧЗ».)

ХОСТЭЛ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Часта хостэлы прадастаўляюць сваім пастаяльцам пральную машыну, а таксама настольныя гульні, бясплатны wi-fi, у некаторых выпадках — тэнісныя корт на вуліцы, барбекю, шашлык. У некаторых хостэлах днём знаходзіцца непажадана. Таксама адміністрацыя такіх гасцініц можа ўстанавіць час прыходу ў хостэл вечарам.

Асаблівасцю, у прыватнасці, мінскіх хостэлаў, у адрозненне ад аналагічных гасцініц у Еўропе, з'яўляецца іх месцазнаходжанне. Там яны размяшчаюцца ў цэнтры горада, а ў Мінску — дзесьці «на перыферыі». Што да кошту, то тут беларускія цэны мала чым адрозніваюцца ад еўрапейскіх. Кошт ложка-месца напрамую залежыць ад колькасці чалавек у пакоі. Чым больш народу, тым меншая цана. Так, у адным з мінскіх хостэлаў цана за суткі — больш чым дэмакратычная, — 78 тысяч рублёў. Але і людзей там будзе, скажам так, нямала — васьмнаццаць чалавек у пакоі (пры поўным запаўненні). У тым жа хостэле за ложак у нумары з чатырма спальнымі месцамі прыйдзецца заплаціць 130 тысяч у суткі, з шасцю — 120, з дванаццацю — 111, з чатырнаццацю — 94 тысячы рублёў.

Відаць, нялішнім будзе пералічыць, што ўваходзіць у вышэйназваны кошт. Звычайна хостэлы прапануюць набор бялізны, ручнік (адзін або некалькі), у некаторых выпадках — аднаразовыя тапачкі, каву/гарбату, бясплатны бесправядны інтэрнэт.

Творчая атмасфера для творчых людзей

Хостэлы ідэальна падыходзяць для людзей, якім падабаецца заводзіць новыя знаёмствы, — сапраўды, суседзі з розных краін могуць шмат чаго расказаць пра сваю культуру і традыцыі, прыгатаваць што-небудзь смачнейшае з нацыянальнай кухні... Частымі наведвальнікамі хостэлаў таксама з'яўляюцца вялікія кампаніі. Час ад часу ў іх аб'ядноўваюцца творчыя людзі, якія цікавяцца мастацтвам той краіны, у якую прыязджаюць. І ведаеце што? Для творчых асоб існуюць у Мінску хостэлы, якія пазіцыянуюць сябе менавіта як цэнтры канцэнтрацыі творчых людзей — музыкантаў, акцёраў, мастакоў... У такіх хостэлах адчуваецца сапраўдная творчая атмасфера!

«Тыповы пастаялец хостэла — хлопец з заплечнікам 22-26 гадоў. Ён можа падарожнічаць адзін, з дзяўчынай або ў кампаніі».

Вось такога кшталту хостэл і вырашыла я наведаць. Яго гаспадыня — Ксенія Курусь — прапанавала мне прыйсці напярэдадні яго адкрыцця: ужо праз дзень пасля майго прыходу туды планавалася заязджаць першая група пастаяльцаў.

Ксенія Курусь адкрыла свой першы хостэл пад назвай «Traveler» у маі гэтага года. Пачатак аказаўся ўдалым, таму дзяўчына вырашыла працягнуць справу і адкрыць яшчэ адну недарагую гасцініцу для падарожнікаў. На старонцы «УКантакце» і на ўласным сайце ў інтэрнэце «Traveler» пазіцыянуе сябе як «арт-хостэл». Новая гасцініца будзе звацца або «Арт-хостэл», або «Алекс-хостэл».

— Справа ў тым, што наш хостэл «сябруе» з грамадскім аб'яднаннем «Будзь калекцыянерам», — распавядае Ксенія. — Таму на сценах вясцяць карціны сучасных мастакоў, і люблю з гэтых карцін кожны ахвотны можа купіць.

Яшчэ хостэл завецца творчым па той прастай прычыне, што тут часта ладзяцца майстар-класы, вечарыны, канцэрты, а яшчэ тут спыняюцца музыканты, мастакі і іншыя творча арыентаваныя асобы.

— Не так даўно да нас прыезджала група з трыццаці маладых людзей, — прыгадвае з усмешкай Ксенія. — Яны былі з розных краін — Вялікабрытанія, Славакія, Італія, Арменія. Ладзілі вясёлыя тусовкі кожны дзень! Увогуле, на базе хостэла мы арганізоўваем розныя вечарыны, на якія ўваход часта бясплатны.

Наведвальнік хостэла — хлопец бывалы

Ксенія нядоўга думае перад тым, як апісаць тыповага пастаяльца сваіх хостэлаў: «Гэта хлопец з заплечнікам 22-26 гадоў. Ён можа падарожнічаць адзін, з дзяўчынай або ў кампаніі. Да прыезду ў Мінск ён ужо шмат дзе пабыў, а выбраў наш хостэл таму, што прывабліга яго шматлікія мерапрыемствы, якія мы ладзім, а таксама творчая атмасфера. Звычайны пастаялец застаецца ў нас прыкладна на два дні і, вядома ж, ён вельмі вясёлы».

Тым не менш маладая гаспадыня адзначыла, што некалькі прыязджалі з Масквы дзядуля і бабуля, якія выкупілі шасцімесны пакой і засталіся вельмі задаволеныя ўмовамі пражывання. Таксама прыязджаюць сем'і, якія могуць выкупаць для сябе ўсе ложка ў пакоі: відаць, каб адчуваць сябе «як дома». Некаторыя ж пастаяльцы, наадварот, просяць, каб іх пасялілі ў пакой з самай вялікай колькасцю людзей — так весялей!

Каб жылося ў чысціні і парадку. І нядорага

Зараз у новым хостэле засталася толькі дарабіць некаторыя дробязі. Ён разлічаны на 25 чалавек, цэны — ад 16 долараў. Пакоі не вельмі вялікія — па 5-6 чалавек, але ёсць і пакой на дваіх.

Ксенія ў хостэльным сектары гасцінічнага рынку не так даўно, але плануе працягнуць развіваць сваю сетку, тым больш, што і першы, і другі крокі ўжо зроблены. «У гасцініцы «Еўропа» самы танны нумар каштуе 200 долараў, — заўважае дзяўчына. — А вось для людзей, якія не маюць такіх грошай, прапаноўваюць неадрэагаваныя. Усе хочучы жыць у чысціні і парадку, але часта за невялікі грошы мала што можна знайсці. Вось я і вырашыла заняць гэтую нішу».

Цікава, што, каб палепшыць сітуацыю ў сталіцы з неадрагім арэндным жыллём, гарадскія ўлады зацвердзілі праект трох адназоркавых гасцініц, будаўніцтва якіх павінна быць завершана да 2014 года, калі ў Беларусі чакана вялікі прыток замежных гасцей. Таму будзем спадзявацца, што мы, беларусы, зноў пацвердзім сваю гасціннасць як на чэмпіянаце свету па хакеі, так і ў звычайным, будзённым жыцці, бо з кожным годам колькасць ахвотных наведаць нашу краіну павялічваецца.

ЦІКАВЫЯ ФАКТЫ

✓ Хостэл часам можа стаць своеасаблівай альтэрнатывай студэнцкаму інтэрнату. Так, студэнты адной з навучальных устаноў Мінска заключылі спецыяльны кантракт з уласнікам хостэла на дастаткова працяглы тэрмін. Умовы там не такія строга, як у некаторых інтэрнатах, а вось атмасфера — сапраўды студэнцкая.

✓ Некаторыя замежныя хостэлы, клапацячыся пра камфорт сваіх пастаяльцоў, абсталяваюць пакоі ложкамі спецыяльнага дызайну: гэта як маленькія пакойчыкі-соты з добрай гукаізаляцыяй. Залазіш у такую каробку, зачыняешся — і хочаш сабе спі, хочаш — уключы лямпу і займайся сваімі справамі.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

Дай лапу, сябар

ПРОСТА БУДЗЬ ПОБАЧ...

Аднойчы на форуме грамадскага аб'яднання па ахове жывёл «Эгіда» з'явілася паведамленне, што недзе ў Лошыцы трымаюць на ланцугу хворага шчанюка, здольнага перамяшчацца толькі паўзком. Калі валанцёры «Эгіды» прыбылі на месца, яны былі ўзрушаны ўбачаным: асфальт вакол будкі шчанюка быў пакрыты крывавымі палосамі, шчанюк перасоўваўся на скалечаных лапах, здзіраючы мяса да касцей...

Дзякуючы валанцёрам сабака, названы Крысма-сам, выжыў. Зараз ён знаходзіцца пад наглядом, але па-ранейшаму мае патрэбу ў дапамозе як мінімум пяці куратароў. Зараз жа яго даглядаюць толькі двое.

Калі б такое здарылася ў краінах Заходняй Еўропы, шчанюку была б аказана дапамога на вышэйшым узроўні. Стаўленне да жывёл там усё ж адрозніваецца ад нашага. Так, нядаўна ў Лонданскім запарку была праведзена аперацыя рыбцы Карле. Джэймс Олівер, супрацоўнік Лонданскага акварыума, дзе Карла жыла на працягу 10 гадоў, патлумачыў: «Я разумею, што гэта крыху здзіўляе, калі аперыруюць маленькую трапічную рыбку. Але ж яна для нас амаль частка сям'і». У Вялікабрытаніі афіцыйна забаронена ўтрымліваць дома ката ў адзіноце, калі ён не можа выйсці на вуліцу. У Германіі, калі гаспадар выганяе хатнюю жывёлу, гэта кваліфікуецца як жорсткае абыходжанне і караецца штрафам у памеры 25 тыс. еўра. У нас жа не лічыцца непрыстойным выкінуць свайго гадаванца на вуліцу, калі ён прычынным нязручнасці.

Штогод у адным Мінску адлоўліваецца 10 тысяч бяздомных сабак і каткоў. Далей іх транспартуюць у пункты адлову і часовага ўтрымання жывёл. У Мінску гэта ДП «Фаўна горада», дзе афіцыйна адлоўленая жывёла можа ўтрымлівацца толькі пяць сутак, затым яе падвяргаюць эўтаназіі. Многія хатнія гадаванцы, якія не прывыклі да такога абыходжання, пакутуюць на першыя суткі ад стрэсу.

На шчасце, з нядаўніх часоў існуе альтэрнатыва такому жорсткаму абыходжанню. У Беларусі людзі, якім неабякавы лёс братоў нашых меншых, ствараюць грамадскія аб'яднанні абароны жывёл. Першай такой арганізацыяй стала ГААЖ «Эгіда», зарэгістраваная ў 2006 годзе. Пазней на яе аснове ўтварыліся новыя аб'яднанні — такія, як «Кот і Сабака», «Суперкот» і іншыя.

Людзі, якія добраахвотна займаюцца дапамогай жывёлам, называюцца валанцёрамі.

Да валанцёрства прыходзяць рознымі шляхамі. Святлана стала працаваць з жывёламі па волі выпадку.

Будучы студэнткай, яна трымала дома кошку. Пэўны час у яе жыла і марская свінка. Але пра тое, каб сур'ёзна заняцца дапамогай жывёлам, Святлана не думала. Адночы ёй на пошту прыйшла рассылка ад ГААЖ «Эгіда», у якой змяшчалася просьба аб грашовай дапамозе, каб аплаціць арэнду «Кацінага кутка». Святлана прыйшла туды, каб дадаць грошы, і была скорана відовішчам дзясцяці пухнатых камячоў, якія прагнулі чалавечай ласкі і ўвагі. Праз два дні роздумаў дзяўчына вырашыла стаць валанцёрам у «Эгідзе». Пазней, у 2011 годзе, яна ўвайшла ў групу добраахвотнікаў, якія ўтварылі самастойнае аб'яднанне па абароне жывёл і назвалі яго «Кот і Сабака», а прасцей кажучы, «КіС». Зараз Святлана рэгулярна выходзіць на дзязурства ў так званую «Хатку» — прыватны дом, дзе ўтрымліваюцца каля 20 каткоў і тры сабакі. Нягледзячы на колькасць гадаванцаў, яна сцвярджае, што даглядаць іх нескладана.

— У змену выходзяць звычайна «кашатнік» і «сабачнік», — дзеліцца сакрэтамі догляду Святлана. — У дзень працуюць дзве змены — ранішня і вячэрняя. Ранішня дазваляе прыцягнуць студэнтаў, а ў вячэрнюю выходзяць людзі, якія працуюць. Прыходзім і адразу ідзем гуляць з сабакамі. Калі да каткоў — то спачатку кормім іх прысмакамі. Не толькі каб папесціць, але і каб адсачыць іх стан. Калі хтосьці не есць, гэта трывожны сімптом. Потым пачынаецца прыбіранне падлогі, латкоў, замена напаяўнальнага. Абавязкова іх гладзім. Каты гэта вельмі любяць. Некаторыя нават «слаборнічаюць» за ўвагу. Многія проста самі залаззяць на рукі. Вось і ўсё. Ты прыходзіш, і цябе адразу ахутваюць любоў і ласка, а ўзамен жывёлы нічога не патрабуюць. Проста будзь побач, не сыходзь.

Пакуль Святлана расказвае, з яе твару не сыходзіць усмешка. Здаецца, яна распавядае не пра каткоў, а пра любімых дзяцей. Наогул, асаблівая, светлая энергетыка ўласцівая практычна ўсім, хто працуе з жывёламі.

Алена працуе валанцёрам у ГААЖ «Суперкот» ужо каля трох гадоў. За гэты час арганізацыя «вырасла» да паўнаважнага прыватнага прытулку для каткоў, які складаецца з «Філіяла» і «Кошкінага дома». «Суперкот» — адзінае грамадскае аб'яднанне па абароне жывёл, якое заключыла

дагавор з ДП «Фаўна горада». Гэта не лакальны прытулак, а суполка, якая працуе толькі з адлоўленымі альбо здадзенымі насельніцтвам жывёламі. Выключэнне робіцца толькі для траўмаваных жывёл або тых, што знаходзяцца ў цяжкім стане на вуліцы.

— Людзі ставяцца да жывёл як да рэчы, — кажа Алена. — Яны лічаць, што калі кошка вырастае, перастае гуляць, пачынае каціцца (а стэрылізаваць дорага), то трэба ад яе пазбаўляцца. І адносяць яе найпрост у «Фаўну горада».

Для мяне кожны раз шок — ездзіць на Гурскага, 42 (па гэтым адрасе размяшчаецца ДП «Фаўна горада»). У клетках — каля сотні жывёл, — і ўсе просяцца да цябе, а некаторыя знаходзяцца ў апатыі. Цяжка выйсці адтуль без слёз на вачах ...

Дзяўчына-валанцёр, якая працуе ў «Фаўне горада», распавяла мне гісторыю пра жанчыну, якая прынесла туды хатнюю кошку. «Вы ж разумееце, куды прынеслі жывёліну? — Так. — А што за прычына? — Алергія». Аказалася, што жанчына брала кошку для сына, а зараз, калі ён падрос, яна стала непатрэбнай. Валанцёр спытала: «Вы ўсведмяляце, што падпісваеце зараз смяротны прысуд?» «Я нічога ў доме не вырашаю, гэта ўсё муж...». На самой жа справе гэтай жанчыне лянота жывёлай займацца. А ўсяго трэба было сфатаграфавать кошку, напісаць пра яе пару радкоў і размясціць аб'яву ў інтэрнэце ...

Часта нам тэлефануюць і кажуць: «Мы тут у пад'ездзе кошку знайшлі, забярыце». Мы адказваем, што не можам узяць яе ў прытулак, таму што, па-першае, ён толькі для хатніх здаровых жывёл, а па-другое, забіраюць гэтую жывёлу, мы пазбаўляем шанцу асуджанага ў «Фаўне». У іх няма часу, кожная секунда прамаруджання падобная смерці. А ў адказ чуюм: «Як, вы ж валанцёры? У вас жа прытулак! На што ідуць мае падаткі!»

На самой справе, прытулак для жывёл існуе не на падаткі, а не прыватныя ахвяраванні. Дапамагаць жывёле — справа нятанная. Так, цяпер «Суперкот» клапоціцца аб 50-60 жывёлах. Арэнда памяшкання для іх абыходзіцца штомесяца ў 500 еўра, камунальныя паслугі — у 2 мільёны беларускіх рублёў, сухі корм — у 10 мільёнаў. І гэта не лічачы спецыяльнага корму для хворых жывёл і паслуг ветэрынараў.

— Што лепш: купіць дарагога ёркшырскага тэр'ера і выхваліцца ім перад сяброўкамі — ці дапамагчы паўсотні жывёл? — пытаецца Алена.

На жаль, большасць выбірае першы варыянт. Валанцёрамі можа стаць, у прыныце, любы паўналетні. Галоўнае — наяўнасць вольнага часу і жадаанне працаваць. А вось падлеткаў бяруць неахвотна, таму што праца з жывёламі — усё ж небяспечны занятка. Не любяць і студэнтаў-«двоечнікаў».

— Калі прыходзяць студэнты, то перш за ўсё цікавімся іх пасяховасцю, — смяецца Святлана, — бо калі ў іх «хвасты», то яны менш часу змогуць прысвяціць жывёлам.

У любым выпадку, пачаткоўцы адны на змену не выходзяць. Іх абавязкова курыруе вопытны работнік. У асноўным, валанцёрамі становяцца жанчыны. Мужчын жа імкнучыся перанакіраваць да сабак альбо на больш цяжкую працу. Напрыклад, дапамагчы змайстраваць жыллё для жывёлы ці адвезці яго ў ветлячэбніцу. Некаторыя дапамагаюць жывёлам тым, што складаюць іх «партфоліа», — так добраахвотнікі дапамагаюць хутчэй адшукаць сваім гадаванцам новых гаспадароў.

— Валанцёр — неабякавы чалавек, які не шукае выгады, а сапраўды хоча дапамагчы, — кажа Алена. — Калі вам неабякавы лёс жывёлы, калі не можаце прайсці міма кацяняці, кінутага на прыпынку, — вы такі ж валанцёр, як і мы.

Нягледзячы на тое, што шчанюк Крысмас можа раз перасоўвацца толькі на інваліднай калясцы, ён адчувае сябе шчаслівым, бо жывёла не ўсведмяляе сваю інваліднасць. Для Крысмаса маюць значэнне толькі любоў і клопат людзей. А больш, напэўна, нічога...

Тамара КОЛАС.

Крысмас у чаканні дапамогі.

ПЕРАХОДНЫ ЎЗРОСТ: НЕ ПЕРАЙСЦІ МЯЖУ...

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Мая суразмоўца лічыць, што тут вялікі ўплыў (аж да 90%) аказвае спадчыннасць. Сапраўды, бацька хлопчыка меў судзімасці. Больш за тое, відаць, пад уплывам такой спадчыннасці, ужо з шасці гадоў хлопчык пачаў сыходзіць з дому, пасля бацькі і бабуля шукалі яго цэлы дзень. Трэба было ўжо тады паспрабаваць паўплываць на хлопчыка.

— Крыўдна, калі не ведаеш, што яшчэ можна прапанаваць падлетку, — разводзіць рукамі Вольга Мікалаеўна. — Усё, што можна, ужо спрабавалі. Хлопчык ездзіў у ваенна-патрыятычны лагер, яму прапаноўвалі запісацца ў школьныя гурткі і секцыі, але як аб сяняну гарохам. Ды і падлетка можна зра-

У Еўропе пакаранне такіх падлеткаў прадугледжвае кампенсцыю шкоды апошнімі. Як? Сваімі ўчынкамі. Працаваць, удзельнічаць у акцыях гуманітарных арганізацый — усё гэта альтэрнатыўныя віды пакаранняў. У нас такіх пакуль што няма.

зумець: што зробіш, калі душа не ляжыць да гэтага?

У гэтым выпадку ніяк растлумачыць дзеянні хлопчыка не атрымаецца. Навошта красці веласіпед, калі ёсць свой? Праблема, як тлумачыць начальнік Інспекцыі па справах непаўналетніх, у ім самім:

— Падлетак проста не можа кантраляваць сваё непераадольнае жаданне валодаць чужымі рэчамі. Яго ўжо аглядалі ўрачы з Рэспубліканскага цэнтра псіхічнага здароўя. Пэўныя адхіленні ў псіхіцы ёсць.

Як пазбегнуць такой бяды ў сям'і? На думку маёй суразмоўцы, тут галоўнае — каб і маці, і бацька мелі аўтарытэт для дзяцей і прымалі актыўны ўдзел у іх выхаванні. А яшчэ важна спытаць хлопчыка пра тое, што яму цікава. Калі ён не можа адразу даць адказ, прапанаваць яму некалькі тэстаў. Так падлетак зможа заняцца цікавай для яго справай і не бавіць свой час у гульнях з законам.

ДА ТУРМЫ ДАВЯЛА КАМПАНИЯ

Гісторыя другога хлопчыка магала б мець лепшы канец. Яго выхавала маці, якая сапраўды любіла дзіця. Працавала ў некалькіх месцах, каб забяспечыць хлопчыка

ўсім неабходным. Але... падлетак пачаў красці. Чаму?

Усё проста. Так атрымалася, што ў адным класе сабраліся некалькі «складаных» падлеткаў, з якімі ён пасябраваў. Ён не быў лідарам, таму трапіў, што называецца, пад уплыву кампаніі. Ужо з дванаццаці гадоў пачаў красці ў маці, выносіў што-небудзь з дому, калі сябрам «трэба было». Выйшла так, што мы амаль што пачалі жыць за яго кошт.

Пасля падлетак пачаў сыходзіць з дому на некалькі дзён, начаваць заставаўся ў сяброў. Яго папярэдзілі і ў школе, і ў раённай інспекцыі па справах непаўналетніх не адзін раз, але хлопец не звяртаў увагі. У 14 гадоў пачаў паводзіць сябе нахабна, зневажаў настаўнікаў. Хутка з кампаніяй украў веласіпед. Была заведзена крымінальная справа, але бацькі хлопчыкаў вярнулі гро-

шы за веласіпед, і справу закрылі.

Пазней падлетак пад уплывам кампаніі не раз парушаў закон. Былі грунтоўныя прычыны, каб накіраваць яго ў спецастанову.

— Спецстанова — гэта не калонія для непаўналетніх, — тлумачыць Вольга Мікалаеўна. — Гэта ўстанова адукацыі, дзе дзеці вучацца ў пэўным рэжыме. Чаму важна было накіраваць гэтага падлетка ў спецшколу? Таму што гэта дало б магчымасць яму адвясці ад шкоднай кампаніі. На жаль, суд не адправіў хлопца ў такую школу, а ў Мінску ён не мог выправіцца...

Так атрымалася, што ўжо праз некалькі дзён пасля вынясення прыговору, хлопчык зноў здзейсніў некалькі злачынстваў. Зараз ён арыштаваны, але, магчыма, дзякуючы амністыі зноў акажацца на волі. Але ці надоўга?

Найбольш дзейным паказала сябе раніе выяўленне непаўналетніх правапарушальнікаў. У гэтым узросце яшчэ можна неяк паўплываць на хлопцаў і дзяўчат, бо інакш яны загубяць сваё жыццё.

НАНЁС ШКОДУ? КАМПЕНСУЙ!

Пакуль што наша заканадаўчая сістэма ў адносінах да непаўналетніх злачынцаў або залішне лаяльная, або вельмі строгая. Пасля калоніі мала хто з іх выпраўляецца — наадварот, злачынствы паўтараюцца. Лепш, лічыць спецыяліст, прымяняць альтэрнатыўныя віды пакаранняў.

У Еўропе пакаранне такіх падлеткаў прадугледжвае кампенсцыю шкоды апошнімі. Як? Сваімі ўчынкамі. Працаваць, удзельнічаць у акцыях гуманітарных арганізацый — усё гэта альтэрнатыўныя віды пакаранняў. У нас такіх пакуль што няма.

Так ці інакш, лепш не парушаць закон. Тым больш што гэта прыводзіць да пэўных ганебных наступстваў: падлетка пачнуць саромецца сябры, бацькі, сваякі. Каму прыемна, калі твай блізка чалавек парушае закон?..

Надзея ЮШКЕВІЧ.

ТОЛЬКІ ЛІЧБЫ!

Па даных, якія прадаставіла намеснік старшыні Камісіі па справах непаўналетніх Мінскага аблвыканкама Ала Паляўчук, за гэты год колькасць злачынстваў, якія ўчынілі падлеткі ў вобласці, паменшылася. Так, у 2011 годзе за першае паўгоддзе было здзейснена 303 злачынствы. У 2012 за аналагічны 6 месяцаў — 294. Многія злачынствы здзяйснююцца ў стане алкагольнага ап'янення. Найбольш распаўсюджанае злачынства — крадзяжы (236 з 294), таксама часта ўганяюць транспарт.

З'рыдлёўкай і нівелірам

ЯК ВУЧНІ СТАЛІ... АРХЕОЛАГАМІ

Вучням Запольскай СШ Чэрвенскага раёна сёлета не прыйшлося доўга думаць, пра што напісаць сачыненне на тэму: «Як я правёў лета». Яны ўдзельнічалі ў самых сапраўдных... археалагічных раскопках! Няхай на спёцы гэта было і вельмі цяжка.

Нязведанае мінулае заўсёды інтрыгуе. Хочацца самому дакрануцца да тайны, ды яшчэ калі табе 12—13 гадоў. Таму калі ў час летняга азда-раўленчага лагера «Вясёлка» дзецім прапанавалі паўдзельнічаць у археалагічных раскопках, ад ахвотнікаў было не адбіцца. Удзел у іх узялі вучні 5—7 класаў. З імі працавалі супрацоўнікі аддзела археалогіі першабытнага грамадства Інстытута гісторыі НАН Беларусі Зоя Харытановіч і Марыя Ткачова.

У першы дзень працы вучоныя пазнаёмілі дзяцей больш падрабязна з такой цікавай навукай, як археалогія. Зрабілі прэзентацыю, расказалі аб працы свайго аддзела. Хлопцы і дзяўчаты з цікавасцю слухалі гасцей і з нецярплівасцю чакалі раскопак.

...І вось надышоў доўгачаканы момант. З раніцы і да паўдня працягваліся разведкі. У іх удзельнічаў і я — аўтар гэтых радкоў. Асабіста пераканаўся ў тым, што, пераадолеўшы некалькі кіламетраў, школьнікі, не паддаючыся стомленасці, ішлі на пошукі новых адкрыццяў. А вось калі ў іх руках аказаліся першыя

мым пасяленнем людзей каменнага веку ў раёне.

Ажыўляць мінулае — задача нялёгкая. Дзесяць падлеткаў паспрабавалі сябе ў якасці памочнікаў вучоных, навучыліся асцярожна капаць, рабіць зачыстку раскопу, знаходзіць артэфакты. Яны навучыліся правільна карыстацца не толькі рыдлёўкай, але і нівелірам.

...Чэрвенская зямля хавае ў сабе яшчэ мноства загадак. Мінскія археолагі і запольскія школьнікі ў час археалагічных раскопак толькі зазірнулі ў тайну гэтай зямлі. У хуткай будучыні яны, несумненна, змогуць перавярнуць яшчэ адну старонку ў гісторыі нашага краю. А праведзеныя разведкі — гэта ўжо першая прыступка да новых навуковых сенсацый на Чэрвеншчыне.

Віталь ПАЛЯЧКОЎ, настаўнік гісторыі Запольскай сярэдняй школы. Чэрвенскі раён.

Изменения в ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ ЗАСТРОЙЩИКА от 14.12.2009 г.

Сведения о застройщике:

Белорусско-английское Совместное закрытое акционерное общество «ЛадаГарант» (СЗАО «ЛадаГарант»). СЗАО «ЛадаГарант» является универсальным правопреемником СП «Лада ОМС — Холдинг» ЗАО.

Местонахождение: г. Минск, ул. Грушевская, 91, пом. 4Н.

Режим работы: рабочие дни — с понедельника по пятницу, рабочие часы — с 8 ч. 30 мин. до 17 ч. 30 мин., обед — с 13 ч. 00 мин. — до 14 ч. 00 мин., выходные дни — суббота, воскресенье.

Данные о государственной регистрации: зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100934617.

Сведения о проектах жилых домов, введенных в эксплуатацию за последние 5 лет:

1. 9-этажный 5-секционный 175-квартирный жилой дом № 91 по ул. Грушевская в г. Минске;
2. 15-17-этажный односекционный 82-квартирный жилой дом № 15 по ул. Маяковского в г. Минске со встроенно-пристроенными помещениями подземного гаража-стоянки, магазина и аптеки;
3. 7-этажный 5-секционный 135-квартирный жилой дом № 3 по ул. Щорса.
4. 15-этажный односекционный 89-квартирный жилой дом № 8 по ул. Щорса 3-я.
5. 9-этажный 4-секционный 135-квартирный жилой дом № 1 по ул. Щорса.
6. 10-этажный 7-секционный 261-квартирный жилой дом № 44 по ул. Железнодорожная.

Цель проекта — строительство объекта «Многоэтажные жилые дома с объектами административно-общественного назначения в квартале застройки в границах пр. Дзержинского — пр. Жукова — ул. Железнодорожная — ул. Щорса, II этап» -

жилые дома, не относящиеся к домам повышенной комфортности, включающие в себя: жилой дом № 3 по генплану — 10-этажный, 7-секционный, 261-квартирный; жилой дом № 2 по генплану — 9-этажный, 4-секционный, 135-квартирный; административное здание № 2а по генплану — 8-этажное, 1-секционное, с привлечением денежных средств граждан и юридических лиц, путем заключения договоров создания объектов долевого строительства.

Сведения о сроках реализации

Начало строительства — июль 2009 г. Ввод объекта в эксплуатацию — первое полугодие 2013 г.

У Застройщика имеются:

- решения Мингорисполкома от 24.11.2005 г. № 2080 о предоставлении земельного участка;
- проектно-сметная документация, прошедшая в установленном порядке государственную экспертизу в РУП «Белгосэкспер-

тиза Минстройархитектуры» (заключения от 12.03.2008 г. № 637-5/08; от 12.03.2008 г. № 636-5/08; от 14.03.2008 г. № 648-5/08; от 10.06.2008 г. № 1388-5/08; от 10.06.2008 г. № 1390-5/08; от 10.06.2008 г. № 1391-5/08; от 10.06.2008 г. № 1392-5/08; от 04.08.2010 г. № 873-15/10), государственную экологическую экспертизу (заключение № 391 от 17.12.2007 г.);

- решения Мингорисполкома о разрешении на строительство № 2378 (I) от 09.10.2008 г., № 966 от 29.04.2010 г.

- разрешение на производство строительных работ от 16.07.2009 г., от 16.07.2010 г., от 05.04.2011 г., от 21.04.2011 г., от 21.02.2012 г., N 2-203Ж-036/09; от 01.10.2012 г.

Местонахождение строящегося объекта: г. Минск, пересечение улиц Щорса — Железнодорожная в квартале застройки в границах пр. Дзержинского — пр. Жукова — ул. Железнодорожная — ул. Щорса.

Количество предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства:

Четыре административных помещения от 120 кв.м до 376 кв.м.

Цена одного квадратного метра в помещении административного назначения общей площади нежилых помещений (без отделки) составляет — 1 850 долларов США (по курсу НБРБ) без НДС.

Данные о правах Застройщика на земельный участок: земельный участок предоставлен Застройщику решением Мингорисполкома от 09.10.2008 г. № 2378(I) площадью 35784 га, граничит с земельными участками г. Минска, УП «Минское отделение Белорусской железной дороги».

Элементы благоустройства: создаются площадки для отдыха, занятия спортом, детская площадка, газоны, озеленение; покрытие проездов к дому — двухслойный асфальтобетон, тротуаров — мелкозернистая плитка, дорожек и площадок — спецсмесь и плитка.

Общее имущество дольщиков — межквартирные лестничные клетки, лестницы, коридоры, крыша, техподполье, крышная котельная, несущие, ограждающие конструкции, оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и нежилых помещений, элементы благоустройства и озеленения.

Предполагаемый срок ввода объекта в эксплуатацию — первое полугодие 2013 г.

Сведения о договорах строительного подряда:

Договор подряда с ООО «Буд-М» №1-09 от 20.05.2009 г.

Условия ознакомления с информацией по проекту:

по тел. 8-017 219-78-22, VELCOM 8-029 3042784, МТС 8-033 6372565, на сайте www.lada.by либо по адресу: ул. Грушевская, 91, пом. 4Н, каб. 5.

СТАРАЖЫТНЫЯ ХІТЫ З ВЕЧАРА ДА РАЊЦЫ

У мінулыя часы, калі людзі яшчэ не мелі магнітафонаў, вясковая моладзь бавіла вольны час на вячорках. Хлопцы і дзяўчаты збіраліся ў самай вялікай у вёсцы хаце, запрашалі музыкаў... І пачыналася веселасць да ранку. Думаецца, гэтая традыцыя канчаткова сышла ў нябыт разам з распаўсюджваннем тэхнікі? Памыляецеся! Беларускі гурт «Рава» па сутнасці займаецца тым жа, чым і вясковыя музыкі ў даўнія часы, — іграе народныя мелодыі ў клубах (але ўжо мае электрычны ўзмацняльнік, а да аўтэнтчных матываў прымешвае сучасныя музычныя фарбы). Самі музыкі свой стыль назвалі «этнотэкай» — гэта тая ж дыскатэка, але на фальклорнай аснове.

«Рава» — вельмі малады гурт. Іх першы канцэрт адбыўся 17 лютага 2012 года ў Маскве, потым былі выступленні на сустрэчы «Дударскага клуба» ў Мінску, падчас сярэднявечных і фальклорных фестываляў... Яшчэ раней — выхад альбома, які так і называ-

ецца — «Рава». Што ж стала штуршком для стварэння новага гурта? Бо ні для каго не сакрэт, што ў гурт «Рава» ўваходзяць музыкі з калектыву сярэднявечнай музыкі «Testamentum Terrae» (а ён паспяхова працуе на беларускай сцэне ўжо 10 гадоў) і граюць яны тыя ж старажытныя мелодыі, толькі ў электроннай апрацоўцы.

— Пэўна, галоўную ролю ўсё ж адыграла маё жаданне граць на гітары сучасную музыку. Але як я ні намагаўся, гітару так і не асвоіў. Не хапіла ці часу, ці таленту (смяецца). А жаданне засталася, — распавядае лідар гурта «Рава», дудар і майстар інструментаў Юрась Панкевіч. — Восі і з'явілася думка граць на тым, на чым умееш, але граць так, каб гэта гучала сучасна. Было шмат эксперыментаў з рознымі дыджэямі, музыкамі. Мы шукалі розныя варыянты спалучэння інструментаў кшталту: дуда — бас — гітара — бубен. Але, на мой погляд, лепш за ўсё атрымліваецца з сённяшнімі музыкамі, хто і стварае адметнае гучанне гурта «Рава».

Такім чынам, маем наступны механізм стварэння адметнага гучання этнотэкі: спачатку гурт «Testamentum Terrae» — Надзея Працко (скрыпка, вакал), Віталь Касавец (бубны), Марыся Грышанова (жалейкі, вакал), Дзмітры Барсукоў (цыстра, вакал) і Юрась Панкевіч (дуда, вакал) — іграе фальклорную мелодыю ў звыклым акустычным гучанні, а ўжо пазней яе апрацоўвае дыджэй Мікіта Седзянкоў, дадаецца гітара Сержука Шаўчэнкі, і абноўлены варыянт традыцыйнай мелодыі выконвае «Рава». Але заўважце — выконвае ўжывую!

— Мы вельмі трапятліва ставімся да фальклорнага матэрыялу, — зазначае Юрась. — У нас часам нават узнікаюць спрэчкі, якім чынам яго лепш інтэрпрэтаваць. Напрыклад, калі ствараем новую апрацоўку танца, то, акрамя сучаснага біта, пільна сочым за фігурамі танца. Таму падчас нашай этнотэкі можна танчыць як сучасны танец, так і фальклорны варыянт, напрыклад, кракавяк ці цяцёрка. Але, праўда кажучы, некаторыя саступкі мы сабе дазваляем, бо робім усё ж сучасную музыку.

Гурт «Рава»: Сержук ШАЎЧЭНКА, Дзмітры Барсукоў, Марыся Грышанова, Юрась Панкевіч, Надзея Працко, Віталь Касавец падчас выступлення ў маскоўскім клубе «Zavtra».

І варта адзначыць, вынікі працы ўжо ёсць. Поўныя залы на канцэртах. Шалёныя танцы да сёмага поту (сама неаднойчы вытанцоўвала кракавяк пад «Рава» падчас вечарын «Дударскага клуба»). Гучанне этнотэкі нават на вяселлі ў Маскве! Магчыма, уся справа ў добрай працы прадзюсара калектыву Валерыя Шаўчэнкі? Ён, дарэчы, ужо шмат гадоў супрацоўнічае з поп-гуртом «Краскі». Ці ў адсутнасці здаровай канкурэнцыі сярод гуртоў падобнага кшталту на беларускім музычным рынку?

Поўныя залы на канцэртах. Шалёныя танцы да сёмага поту (сама неаднойчы вытанцоўвала кракавяк пад «Рава» падчас вечарын «Дударскага клуба»). Гучанне этнотэкі нават на вяселлі ў Маскве! Магчыма, уся справа ў добрай працы прадзюсара калектыву Валерыя Шаўчэнкі?

— Я быў бы здзіўлены, калі б мы не спадабаліся публіцы, — задаволена адказвае Юрась на мае захопленыя каментарыі. — І гэта не мая ганарлівасць. Мы выбіраем самы папулярны і цікавы фальк-матэрыял і перапрацоўваем яго. Гэта старажытныя хіты, таму і каверы на іх не могуць быць нецікавымі грамадству, у якім шануюць мінуўшчыну. Што да прадзюсара, то нам пашанцавала

знайсці чалавека прафесійнага, ён нас шмат чаму вучыць. Мы з «Краскамі» працуем у розных стылях, таму тое, што падыходзіць ім, нашаму гурту — не вельмі. Адзінае, да чаго мы імкнёмся — гэта стварыць якасны, глыбокі і насычаны гук. Ствараючы танцавальную фальк-электроніку, я не знайшоў ніводнага падобнага гурта, які працуе ў гэтым жа стылі. Не тое што ў Беларусі — у свеце! І тут справа не ў рэміксах, іх шмат хто нарабіў. І нават не ў спалучэнні народных песень з бітамі. Пэўна, толькі мы і шведскі гурт «Gararna» іграем электроніку ўжывую, з народнымі інструментамі. Можна яшчэ прыгадаць расійскі гурт «Иван Купала»... І калі я памыляюся, то дашліце мне на электронную скрыню спасылкі на старонкі гуртоў, якія граюць этнотэку. Будзе вельмі цікава паслухаць і павучыцца.

Цяпер музыкі распрацоўваюць матэрыял для сольных выступленняў, рыхтуюць да выдання альбом — гэта будзе пашыраная версія дыска, што пабачыў свет у 2011 годзе, і выйдзе ён у Маскве; падбіраюць мелодыі для выдання кружэлкі ў Польшчы. Спадзяюся, у іх усё атрымаецца. Думаю, што поспех гурта «Рава» не будзе суправаджацца заняпадам акустычнага праекта «Testamentum Terrae», бо, якім бы моцным ні было імкненне данесці фальк да шырокага слухача, зрабіць яго запатрабаваным масавай аўдыторыяй, выток нашай музыкі і аснова аўтэнтны — у акустыцы. Да таго ж Юрась сам прызнаецца, што граць фальк яму гэтак жа цікава, як і мадэрн.

Марына ВЕСЯЛУХА.

Лідар гурта «Рава» Юрась ПАНКЕВІЧ.

«Я ўвесць час шукваю прыгоды на сваю галаву»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— **Тандэм двух творчых людзей не пераходжае ў жыццё?**

— Кажуць, што творчым людзям складана ўжывацца. Але гэта, хутчэй, у сітуацыях, калі кожны перацягвае коўдру на сябе. Мы дапаўняем адно аднаго: добра, што яна

не спявае, а я не танцюю. У нейкіх сітуацыях у нас разуменне з паўслова: мне дастаткова сказаць, што патрэбна, — і яна ажыццявіць гэта ў пастаноўцы. У сваю чаргу, яна здольна ацэньваць мае песні з пазіцыі «падабаецца — не падабаецца». Гэта карысна, калі ёсць бачанне з розных бакоў. А ў побыце...

Я ніколі не думаў, што яна будзе такой цудоўнай маці. Мая жонка сама ад гэтага ў шоку. Я дапамагаю ёй па магчымасці і, як толькі ў яе з'явілася жаданне вярнуцца на працу, мы зрабілі ўсё ад абаіх залежнае, каб рэалізаваць гэтую патрэбу.

— **Вы верыце ў сяброўства між мужчынам і жанчынай?**

— Так, хаця існуе меркаванне, што жанчына, з якой сябруеш, — гэта тая, з кім не хочаш пераспаць. У мяне проста ёсць жанчыны-сяброўкі. І з імі я магу аб нечым параіцца, нешта абмеркаваць і проста паразмаўляць.

— **Як паводзіце сябе ў крытычных сітуацыях?**

— Лічу, што да ўсяго патрэбны філасофскі падыход. Усё, што адбываецца, мае свой час і месца. Веру ў тое, што мяне нешта аберагае. І таму, калі штосьці адбылося, магчыма, гэта дазволіць пазбегнуць нейкіх больш сур'ёзных наступстваў. Патрэбна ж неяк сябе супакойваць.

— **А якой з узнагародаў даражыце больш за ўсё?**

— Прэміі былі розныя: і вяселья, і пафасныя: і «Лепшы мужчынскі вакал года», і «Залатое вуха ў трубку». Найбольш памятная — гэта «Залатая зорка» Алы Пугачовай. Па-першае, гэтая узнагарода была падмацавана яшчэ і рэальным складнікам. А па-другое, пасля таго, як я атрымаў яе, маё жыццё змянілася. Калі я ехаў на «Новую хвалю», то былі людзі, якія прадказвалі, што нас чакае фіяска. А потым яны рэзка змянілі свой пункт гледжання, бо мяне прызнаў аўтарытэтны чалавек.

— **Праца выкладчыка, работа на радыё і тэлебачанні — з фінансавых меркаванняў?**

— Выкладанне — дакладна не з фінансавых. Выкладчыкі ў нас не

алігархі, а шкада. Хутчэй, даніна сямейнай традыцыі. У нашай сям'і гэтым займаюцца маці і брат. Таму імкнуся сумяшчаць розныя заняткі.

— **Гэтай восенню вы здзейснілі падарожжа на байках і планавалі, што яно выльецца ў праект для тэлебачання. Планы здзейсніліся?**

— Мы здзейснілі ўдалае падарожжа. Калі выязджалі з Беларусі, то ведалі толькі прыкладна, дзе хацелі б пабываць. Але мы не мелі ўяўлення, дзе будзем спыняцца і з кім кантактаваць. Усё адбывалася спантанна. Зараз праект на стадыі мантажу. Ён будзе прысвечаны падарожжам і кухням розных краін свету. Своеасаблівы варыянт рэаліці-шоу. Спадзяюся, што пасля Новага года яго можна будзе запусціць.

— **На ваш погляд, у публічнасці больш станоўчага ці адмоўнага?**

— Для мяне больш плюсоў. Мне падабаецца быць на вачах у ўсіх, каб людзі маглі ацаніць тое, што я раблю. Любое шоу, любое мерапрыемства, калі яно падабаецца аўдыторыі, сведчыць пра тое, што мы рухаемся ў правільным кірунку. У жыцці артыста самы вялікі кайф — гэта кантакт з глядачом, асабліва на энергетычным узроўні. Ты аддаеш — і да цябе вяртаецца.

Алена ДРАПКО.

Фота з уласнага архіва Дзядзькі Вані.

МАСТАЦТВА СТАРАЖЫТНАЙ ЗБРОІ: САКРЭТЫ СУЧАСНАГА МАЙСТРА

У апошнія гады ўсё большую папулярнасць сярод моладзі набывае такі від баўлення часу, як гістарычная рэканструкцыя. Аднак назваць яго проста хобі, напэўна, было б не зусім правільна, бо для многіх гістарычная рэканструкцыя становіцца вялікай і неад'емнай часткай іх жыцця. У гістарычнай рэканструкцыі ёсць мноства напрамкаў, адзін з іх — аднаўленне сапраўднай сярэднявечнай зброі. **Мікалай ЕЛЬЦАЎ** (ці Барсук, як завуць яго папелчнікі па захапленні) — сапраўдны аўтарытэт у рэканструктарскіх колах, адзіны на Беларусі майстар па вырабу сапраўдных мячоў. Свой першы меч Мікалай зрабіў, калі яму было 12 гадоў. Толькі тады «сярэднявечная зброя» рабілася з ручкі ад чарпака. Ці мог той хлопчык ведаць, што ў 28 гадоў ён стане вядомым майстрам па вырабе зброі не толькі ў Беларусі, але і за яе межамі? Шчыра кажучы, і выглядае Мікалай, як старажытны майстар: барада, прычоска, адпаведныя ўпрыгожанні...

«Сярэдняя вага мяча эпохі вікінгаў была 1,5 кілаграма і звычайна не перавышала 1,8 кілаграма. Гэта вага тых мячоў, якія былі знойдзены...»

на паверхню і адрозніваюцца ад яе па колеры альбо матэрыяле. — Аўт.). Тады я адчуваў сябе сапраўдным «богам інкрустацыі». Але асабістае абагаўленне прайшло, як толькі я ўзяўся за наступны меч. І тады я зразумеў, што тэхніка вырабу мяча мала вывучана. Года паўтара таму я стаў займацца гэтай справай сур'ёзна. І стаў рабіць мячы не толькі для сябе, але і для свайго клуба.

— **Мікалай, прыадкрыўце таямніцу: як жа адбываецца сам працэс вырабу мяча?**

— Варта адзначыць, што вырабам клінка для мяча я не займаюся, я яго заказваю. Калі ён трапляе да мяне ў рукі, найперш гляджу, ці няма на ім дэфектаў. Калі дэфекты ёсць, то выпраўляю. Затым выбіраю тып мяча — карыстаюся каталогам археалагічных помнікаў

з музеяў усяго свету. Пасля гэтага раблю дзяржальна з дрэва, а сам набор (гарда і наварша) — з металу. Потым раблю разьбу, насечку, арнамент. Заключны этап майі працы — чыстка і паліроўка.

— **Цікава, а чым працэс вырабу сярэднявечных мячоў адрозніваецца ад вырабу сучасных?**

— Натуральна, што дакладных крыніц пра тое, як выраблялася такога кшталту зброя, няма. І зараз мы можам толькі здагадвацца, як гэта было насамрэч. Але я трымаю ў руках старажытныя мячы і па адчуваннях магу сказаць, што мая тэхніка вырабу мала чым адрозніваецца ад тагачаснай. Мяркую, што я ўсё ж такі знайшоў тэхніку гістарычнай інкрустацыі. Рызыкну сказаць, што працэс вырабу тагачаснага мяча і сучаснага амаль аднолькавы. Толькі чыстка і паліроўка цяпер робяцца на электрычных станках. І, натуральна, мячы, якія я вырабляю, не з'яўляюцца халоднай зброяй. Яны выкарыстоўваюцца толькі для дапаўнення гістарычнага вобраза.

— **Існуе думка, што вага раннесярэднявечных мячоў дасягала часам 8 кілаграмаў. Ці мае права такі міф на жыццё?**

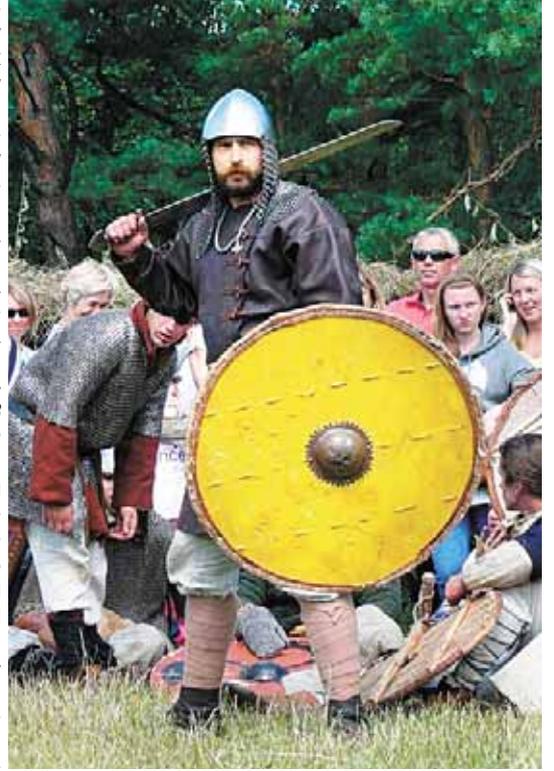
— Абапіраючыся на археалагічныя крыніцы, магу сцвярджаць, што сярэдняя вага мяча эпохі вікінгаў была 1,5 кілаграма і звычайна не перавышала 1,8 кілаграма. Гэта вага тых мячоў, якія былі знойдзены. А меркаваць і дадумваць мы можам рознае.

— **А што дае асабіста вам захапленне гэтай справай?**

— Перш за ўсё, я займаюся рэканструкцыяй для асабістага задавальнення. Адчуваю бязмежную радасць, калі тры-

маю ў руках гатовы меч: нарэшце скончыліся месяцы крапатлівай працы! Ёсць адчуванне, што я даў жыццё той рэчы, якая неўзабаве можа жыццё адабраць. І, вядома, калі ўлічваць той факт, што тэхніка вырабу мячоў дакладна не вядома і што сапраўдных майстроў, нават за мяжой, няма, то атрымліваецца, што мая праца дапамагае развіваць рэканструкцыю...

Вікторыя ЧАПЛЕВА.

Сюзор'е талентаў

БЕЛАРУСКІЯ «ДЭЛЬФІЙЦЫ»

Паведамленнямі пра перамогі спартсменаў на Алімпійскіх ці Паралімпійскіх гульнях сёння цяжка кагосьці здзівіць. Але ці многім даводзілася чуць пра Дэльфійскія гульні? Гісторыя сучасных Дэльфійскіх гульняў прасочваецца ад антычных Піфійскіх гульняў, якія праходзілі ў старажытнагрэчаскіх Дэльфах каля падножжа гары Парнас. У сваёй праграме Піфійскія гульні аб'ядноўвалі віды мастацтваў з атлетычнымі спаборніцтвамі і гонкамі на калясніцах.

Сучасныя Дэльфійскія гульні — гэта вайшэйшы форум мастацтваў. У межах Дэльфійскага руху ладзяцца розныя конкурсы, фестывалі, сустрэчы, форумы рознага маштабу — ад мясцовага да міжнароднага... У гэтым годзе VII Міжнародныя адкрытыя моладзевыя Дэльфійскія гульні дзяржаў-удзельніц СНД прайшлі ў Астане пад дэвізам «Энергія моладзых». У сталіцы Казахстана сабралася таленавітая моладзь з 16 краін свету: Малдовы, Расіі, Аўстрыі, Украіны, Італіі і іншых.

Беларусь была прадстаўлена ў шасці намінацыях. Трэба зазначыць, што змагацца было зусім не проста. Так, Расійская Федэрацыя накіравала на конкурс 108 удзельнікаў. А Беларусь — усяго 8 маладых талентаў. І ўсе яны не засталіся незаўважанымі...

У намінацыі «Выяўленчае мастацтва» «золата» заваявала студэнтка Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў Кацярына Шымановіч, у намінацыі «Класічны танец» — Валерыя Грудзіна, якая навучаецца ў Беларускай дзяржаўнай харэаграфічнай гімназіі-каледжы. З перамогай у намінацыі «Цырк на сцэне» вярнулася дамоў цыркавое трыа ў складзе Стэфані Турмовіч, Станіслава Плотнікава і Мікіты

Цыркавое трыа. Пераможцы ў намінацыі «Цырк на сцэне».

Змагацца было зусім не проста. Так, Расійская Федэрацыя накіравала на конкурс 108 удзельнікаў. А Беларусь — усяго 8 маладых талентаў. І ўсе яны не засталіся незаўважанымі...

Нагорнага, якія займаюцца ва ўзорнай студыі цыркавага мастацтва «Арэна» аддзела культуры Мозырскага райвыканкама.

Беларускіх юных цыркачоў запамнілі, мабыць, усе, бо зала літаральна ўзарвалася апладысмантамі ў іх адрас. Прафесійнае выступленне юных дараванняў адзначылі ўсе: і журы, і ўдзельнікі, і гледачы, што быае не часта.

— У Астане нашы ўдзельнікі паказалі высокі вынік. Мы сур'ёзна рыхтаваліся, бо разумелі, што Дэльфійскія гульні — гэта міжнародны ўзровень, — падзяліўся ўражаннямі ад выступлення сваіх падарожнікаў Барыс Кузняцоў, рэжысёр-пастаноўшчык узорнай студыі цыркавага мастацтва «Арэна». — **Планавалі перамагчы ці, як мінімум, аказацца ў ліку прызёраў. Хацелася здзівіць і журы, і гледачоў. Наша мара здзейснілася, і мы дасягнулі сваёй мэты.**

ўражання засталіся ў іх ад удзелу ў прэстыжных спаборніцтвах.

Кожны праходзіць свой шлях у пошуках сябе. Кацярына Шымановіч расказала, што маці малявала з ёю з дзяцінства. І зараз Каця нават не ўяўляе сябе без гэтага занятку. А сур'ёзна маляваннем дзяўчына займаецца з 11 гадоў. Перамога ў конкурсе стала для яе стымулам да далейшага развіцця. Як прызнала сама Каця, найбольшае ўражанне на яе зрабіла «адкрыццё», што выяўленчае мастацтва вельмі рознае ў кожнай краіне. Цяпер яна зацікавілася выяўленчым мастацтвам Арменіі. Сярод яе мэт — атрымаць прызнанне і распачаць сваю справу. А самая галоўная мара ў дзяўчыны — падарожнічаць.

— **Вандроўкі — гэта лепшы спосаб укладання грошай. Не столькі важна, як ты апрапаешся, якімі прысмакамі харчешся, — кажа Каця. — Але калі ты можаш падарожнічаць і адкрываць для сябе новыя веды, падпітвацца ўражаннямі,**

то гэта дазволіць развівацца, у тым ліку і ў прафесійным плане.

З ліку тых, хто працягвае сямейную традыцыю, Сяргей Бутор, які ў намінацыі «Баян» атрымаў «бронзу». У яго сям'і ўсе музыканты. Пры гэтым і бацькі, і брат іграюць на баяне. Нават калі хлопчык вучыўся ў музычнай школе гарадскога пасёлка Поразава, то яго настаўнікам быў бацька. За плячамі Сяргея — удзел не ў адным конкурсе, але ён плануе і надалей самаўдасканальвацца, каб перамагчы. У будучым не выключае ва-рыянтаў сольных канцэртаў. Таксама ёсць жаданне выступаць з аркестрам. А пакуль што хлопец навучаецца ў Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі, адточвае прафесіяналізм.

Адносна сваіх вынікаў малады музыкант зазначае: «Мы даведаліся пра ўдзел у конкурсе неўдзячна за месяц. Рыхтаваліся ў паскораным рэжыме. Безумоўна, добра тое, што праграма заўсёды ёсць, бо часта ўдзельнічам у розных канцэртах. Усе, хто быў на конкурсе ў майі катэгорыі, былі прадстаўнікамі кансерваторый, акадэміі мастацтваў. Адчувалася, што падрыхтоўка ў іх сур'ёзная. Магчыма, мы атрылі б і «серабро» ўзяць, але пакуль агрымалася «бронза».

А вось Аляксандр Данілаў здзейсніў свой прафесійны выбар... у камісійнай краме. Менавіта там хлопчык убачыў «чорную скрынку» і заявіў маці, што хоча мець такую ж. Маці спачатку адвяла сына ў харавы гурток, а потым і фартэпіяна купіла. Таму ў музыцы ў Сашы «стаж» з шасці гадоў. З Дэльфійскіх гульняў ён вярнуўся з «серабром».

— **Засталося многа станоўчых эмоцый. Для нас былі створаны добрыя ўмовы, — прыгадвае Аляксандр. — Калі ўзнікалі нейкія пытанні, то заўсёды, каб атрымаць параду ці дапамогу, можна было звярнуцца да валанцёраў. Лічу, што Дэльфійскія гульні — гэта перш за ўсё добры досвед. Дзякуючы ім у мяне**

цяпер ёсць магчымасць паступіць у кансерваторыю без іспытаў. І ёсць час падумаць і рэалізаваць нейкія іншыя задумы.

Пакуль што навучанне ў Рэспубліканскай гімназіі-каледжы пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі займае амаль што ўвесь час, а калі здараюцца вольныя гадзіны, то хлопец любіць бавіць іх на прыродзе ці паганяць на веласіпедзе. Заглядаючы наперад, Саша бачыць сябе ў ролі выкладчыка музыкі і камернага выканаўцы.

Не застаўся незаўважаным у Астане таксама і Максім Кішчанка, які прадстаўляў Беларусь у намінацыі «Паэзія» — прэм'ернай на Дэльфійскіх гульнях. Зараз ён з'яўляецца студэнтам Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь і набывае спецыяльнасць «Дзяржаўнае кіраванне і эканоміка».

— **Я пішу вершы з дзевяці гадоў. Але разумю, што сёння складана зарабляць паэзіяй, таму і вырашыў набыць прафесію, якая дазволіць мне ў будучым мець стабільны прыбытак. Калі змагу забяспечыць сабе фінансавую незалежнасць, абавязкова буду займацца творчасцю, — падзяліўся Максім.**

Хлопец нарадзіўся ў сям'і мастакоў, але вырашыў абраць іншае творчае рэчышча. Максім піша вершы і прозу. Звяртаецца ў сваёй творчасці да розных тэм, знаходзіцца ў пастаянным пошуку. Марыць быць рэжысёрам, бо лічыць, што гэта добрая магчымасць удыхнуць жыццё ў свае праявіныя творы. Мае сваіх прыхільнікаў і лічыць, што інтэрнэт — гэта прастора, якая дазваляе выказацца маладым творцам. На Дэльфійскіх гульнях ён заняў чацвёртае месца, але адзіны атрымаў дыплом «За прафесіяналізм», што дазваляе меркаваць аб яго ўзроўні.

Такое вось сюзор'е беларускіх талентаў з міжнародным прызнаннем. **Алена ДРАПКО.**

Два многоквартирных жилых дома № 6 и № 7 в микрорайоне № 1 по проекту жилой застройки в границах улиц Шаранговича – Горецкого – Рафиева

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

УП «КАНИМИС» информирует юридических и физических лиц о создании объекта долевого строительства

ЗАСТРОЙЩИК – ЧТУП «КАНИМИС». Зарегистрировано решением Минского городского исполнительного комитета от 3 апреля 2003 года № 505, в едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100856965.

Юридический адрес: г. Минск, ул. Я. Коласа, д. 27, корп. 2, к. 28.

Почтовый адрес: г. Минск, ул. Гвардейская, д. 10, к. 1, телефон/факс +375173060802, +375173060781, режим работы: понедельник–пятница: с 9.00 до 18.00; выходные дни – суббота, воскресенье, обед с 13.00 до 14.00.

Ранее реализованные проекты: в настоящее время ведется строительство административного центра в квартале ул. К. Либкнехта и пер. Домашевский в г. Минске.

Цель строительства – исполнение инвестиционного проекта по договору № 239-Д на реализацию права проектирования и строительства объекта «Два многоквартирных жилых дома № 6 и № 7 в микрорайоне № 1 по проекту жилой застройки в границах улиц Шаранговича – Горецкого – Рафиева» от 18.05.2011 года с Минским городским исполнительным комитетом.

Объект строительства – два многоквартирных 16-этажных жилых дома № 6 и № 7 в микрорайоне № 1 по проекту жилой застройки в границах улиц Шаранговича – Горецкого – Рафиева.

Расположены в микрорайоне Сухарево в г. Минске. Нормативная продолжительность строительства объекта – 21 мес., ввод в эксплуатацию – II квартал 2013 года.

Застройщиком получены: - Решение Мингорисполкома от 12 июля 2012 года

№ 2218 «Об изъятии, предоставлении земельных участков и разрешении строительства».

- Свидетельство (удостоверение) № 500/727-8015 о государственной регистрации создания земельного участка площадью 0,0065 га, расположенного по адресу: г. Минск, в границах ул. Шаранговича – Горецкого – Рафиева; свидетельство (удостоверение) № 500/727-8031 о государственной регистрации создания земельного участка площадью 0,6381 га, расположенного по адресу: г. Минск, в границах ул. Шаранговича – Горецкого – Рафиева.

- Экспертное заключение РУП «ГЛАВГОССТРОЙ-ЭКСПЕРТИЗЫ» от 22.12.2011 года № 1009-15/11.

- Разрешение Инспекции Департамента контроля и надзора за строительством по г. Минску № 2-208Ж-139/11 от 12.10.2012 г.

Договор строительного подряда № 2/08/2012 от 01.08.2012 г. с ООО «Сетаре», № 07/08-2012 от 07.08.2012 г. с ООО «СК-12».

Жилые дома расположены в Фрунзенском районе г. Минска.

Жилой дом № 7 запроектирован с теплым чердаком, плоской кровлей, пассажирским и грузопассажирским лифтом, встроенным административно-торговым помещением. Вентиляция в квартирах – естественная. Конструктивная схема зданий – монолитный каркас с заполнением поризованным кирпичом. Наружная отделка решена на основе применения современных отделочных материалов и конструкций.

Сведения о благоустройстве: озеленение, устройство дорожных покрытий, благоустройство прилегающей территории.

В жилом доме № 6 запроектирован автоматизированный теплоснабжения.

Этажность – 16. Площадь жилого здания – 6064,55 кв.м. Общая площадь квартир – 4833,5 кв.м. Общая площадь административно-торгового помещения 159,34 кв.м.

Всего в доме №7 – 77 квартир, из них для привлечения к строительству по договорам создания объектов долевого строительства дольщиков – граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий:

Однокомнатных общей площадью от 44,60 до 44,90 кв.м – 8 квартир. Цена 1 кв.м – 8 892 018.

Двухкомнатных общей площадью от 60,96 до 67,33 кв.м – 16 квартир. Цена 1 кв.м – 8 732 257.

Трехкомнатных общей площадью от 84,11 до 84,87 кв.м – 6 квартир. Цена 1 кв.м – 8 412 736.

Все квартиры имеют летние помещения (поджили).

Общее имущество, которое будет находиться в общей долевой собственности дольщиков:

Межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые шахты, коридоры, крыши, технические этажи и подвалы, другие места общего пользования, несущие, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания.

Информацию по объекту долевого строительства и условиями заключения договоров можно получить в офисе УП «КАНИМИС» с 25.10.2012 года по адресу: г. Минск, ул. Гвардейская, 10 – 1А. Телефон/факс: 8(017)3060802, 8(017)3060781 с 9.00 до 18.00, обед с 13.00 до 14.00, выходные дни: суббота, воскресенье.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и стоимость	Лот № 1. Капитальное строение с инвентарным номером 200/С-70531, наименование – лесорама, площадью 282,8 кв. м, строительный объем 1 282 м.куб, назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель. Фундаменты – бетонные; стены, колонны и перегородки – железобетонные панели; перекрытия и покрытия – железобетонные плиты; кровля – шиферная, полы – бетонные; имеется электроосвещение, первоначальная стоимость 106 891 000 рублей.
Собственник (владелец) имущества	Совместное белорусско-российское предприятие общество с ограниченной ответственностью «СПАСАТЕЛЬ»
Местонахождение (адрес) имущества, сведения об обременениях	Витебская область, Витебский район, Мазаловский с/с, в 2-х км южнее дер. Шалыги, 1. Обременения: 1. Ограничение (обременения) прав в использовании земель, находящихся в водоохраных зонах водных объектов вне прибрежных полос (река Западная Двина), площадью 0,3312 га. 2. Ограничения (обременения) прав в использовании земель, находящихся в охранных зонах линии электропередачи до 1000 В, площадью 0,0064 га. 3. Ограничения (обременения) прав в использовании земель, находящихся в охранных зонах линии электропередачи свыше 1000 В, площадью 0,0251 га.
Место (адрес), дата и время проведения торгов	г. Витебск, ул. «Правды», 32, кабинет № 304, 21 ноября 2012 года в 11.00
Справочная информация	Хозяйственный суд Витебской области, 210101, г. Витебск, ул. «Правды», д. 32, каб. 304, http://vitebsk.court.by/ Судебный исполнитель Трашков Игорь Сергеевич, тел./факс: (80212) 491348, (8044) 7678300. Старший судебный исполнитель Бородулин Алексей Александрович, тел. (80212) 491340
Условия и порядок проведения торгов	1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет хозяйственного суда Витебской области № 3642903002094 в филиале № 200 Витебского областного управления ОАО СБ «Беларусбанк», код 635, УНП 300007670, не позднее 10.00 21.11.2012. Минимальная величина первого шага – 5% стоимости каждого лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

«Банк, основанный на доверии»

ЗАО «Трастбанк»

220035, г. Минск, ул. Игнатенко, 11

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2012 года

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2012 год	2011 год
1	2	3	5	6
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	31 883,5	30 130,4
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	609,8	1 515,2
4	Средства в Национальном банке	1103	192 709,4	128 528,2
5	Средства в банках	1104	70 408,3	50 233,9
6	Ценные бумаги	1105	37 203,6	22 985,1
7	Кредиты клиентам	1106	379 026,2	334 752,7
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	195,6	2 295,6
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	87 215,7	44 019,3
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	-	-
12	Прочие активы	1111	43 436,0	22 543,2
13	ИТОГО активы	11	842 688,1	637 003,6
14	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
15	Средства Национального банка	1201	46 234,5	45 644,2
16	Средства банков	1202	57 386,1	15 388,9
17	Средства клиентов	1203	498 838,6	396 977,5
18	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	84 872,9	70 322,4
19	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
20	Прочие обязательства	1206	18 059,5	9 767,4
21	ВСЕГО обязательства	120	705 391,6	538 100,4
22	КАПИТАЛ			
23	Уставный фонд	1211	71 612,3	48 785,7
24	Эмиссионный доход	1212	-	-
25	Резервный фонд	1213	9 719,8	9 719,8
26	Фонд переоценки статей баланса	1214	48 117,3	32 176,1
27	Накопленная прибыль	1215	7 847,1	8 221,6
28	ВСЕГО капитал	121	137 296,5	98 903,2
29	ИТОГО обязательства и капитал	12	842 688,1	637 003,6

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ за январь – сентябрь 2012 года

(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2012 год	2011 год
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	50 101,6	34 959,5
2	Процентные расходы	2012	47 280,5	30 078,5
3	Чистые процентные доходы	201	2 821,1	4 881,0
4	Комиссионные доходы	2021	27 676,6	31 419,7
5	Комиссионные расходы	2022	2 473,0	2 592,4
6	Чистые комиссионные доходы	202	25 203,6	28 827,3
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	2 239,9	83,1
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	-	-
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	9 009,6	5 398,1
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	(473,3)
11	Чистые отчисления в резервы	207	(6 040,6)	21 184,3
12	Прочие доходы	208	9 451,2	15 523,9
13	Операционные расходы	209	38 597,3	22 661,6
14	Прочие расходы	210	6 028,5	3 133,0
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	10 140,2	7 261,2
16	Налог на прибыль	212	1 625,9	1 532,1
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	8 514,3	5 729,1

Председатель Правления ЗАО «Трастбанк»

В.М. Саксон

Главный бухгалтер

Н.В. Бродик

«17» октября 2012 г.

УНП 100789114. Лиц. № 14 от 13.11.2008 г. НБ РБ

Утерянный полис по добровольному страхованию от болезней и несчастных случаев на время поездки за границу формы 2РП 2РН серии БА № 0304160 страховой компании ЗАО «Промтрансинвест» считать недействительным.

Утерянные представителем Белгосстраха по Партизанскому району г. Минска бланки страховых полисов по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории государств-членов системы «Зеленая карта» серии ВУ/01 №№ 5516537-5516540 считать недействительными. УНП 101883943

Извещение о проведении 26 ноября 2012 г. аукциона по продаже в частную собственность земельных участков для индивидуального жилищного строительства в Чернавчицком сельском Совете Брестского района Брестской области

№ лота	Предмет аукциона	Площадь, га	Начальная стоимость земельного участка, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Целевое назначение земельного участка
1	Земельный участок в аг. Чернавчицы, ул. Южная, 15	0,1500	31 542 825	3 154 282	строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома
2	Земельный участок в аг. Чернавчицы, ул. Южная, 16	0,1501	31 563 853	3 156 385	строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома

По улице Южной в аг. Чернавчицы централизованно прохорят сети газоснабжения, водоснабжения, водоотведения.

Аукцион будет проводиться 26.11.2012 в 11.00 по адресу: Брестский район, аг. Чернавчицы, ул. Сикорского, 22 (здание сельисполкома).

Для участия в аукционе необходимо подать заявление об участии в аукционе, копию платежного поручения, подтверждающего внесение на расчетный счет Чернавчицкого сельисполкома № 3604010400027 в филиале 126 АСБ «Беларусбанк» код 246 УНП 200036594, код платежа 4901 задатка в размере 10% от начальной цены земельного участка, документ (паспорт), подтверждающий личность

покупателя.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением документации, необходимой для его проведения, осуществляется победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: аг. Чернавчицы, ул. Сикорского, 22 (здание сельисполкома) с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи заявления 20 ноября 2012 года.

ООО «Арбитр», управляющий по делу о банкротстве – организатор торгов, СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ по продаже имущества Волковысского ОАО «ПМК-Строй»:

№ лота	Наименование лота	Начальная цена продажи лота	Шаг торгов	Задаток
2	Пилорама (3А1/к) S 115,4 м ²	78 626 700 р.	3 931 335 р.	3 931 335 р.
3	Одноэтажное кирпичное здание бытовка-склад, S 119,1 м ²	125 428 500 р.	6 271 425 р.	6 271 425 р.
4	Прицеп ОДА3 935 1989 г.	2 558 887 р.	127 944 р.	127 944 р.

Торги проводятся в форме аукциона, открытого по составу участников и по форме подачи предложений о цене.

Торги состоятся 02 ноября 2012 года в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Солнечная, 5.

До подачи заявки претенденту необходимо перечислить задаток в безналичном порядке по следующим платежным реквизитам: Волковысское ОАО «ПМК-Строй», р/с 3012202200013 в ОАО «Белагпромпобанк» отделение в г. Волковыске, код 152101446, УНП 500042773.

Заявления на участие в аукционе с приложением платежного поручения, подтверждающего внесение задатка, а также: для юридических лиц – заверенной копии свидетельства о гос. регистрации; для физ. лиц – копии паспорта, принимаются с момента выхода настоящего объявления до 11.00 01.11.2012 по адресу: 230001, г. Гродно-1, а/я 27 или по факсу 8(0152) 526859.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену покупки. После окончания торгов с победителем подписывается договор. Победитель торгов обязан оплатить стоимость покупки в течение 30 дней после подписания протокола. В соответствии с п. 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

Настоящее объявление содержит лишь общие характеристики предмета торгов и условий его реализации. Получить полную информацию о порядке и условиях проведения торгов, о предмете торгов можно в рабочие дни с 9.00 до 17.00 по адресу: г. Гродно, ул. Солнечная, 5, тел. 8(029)7831160, тел./факс 8(0152)526859. Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочие дни с 9.00 до 17.00 по адресу: Гродненская область, г. Волковыск, ул. Октябрьская, д. 151.

РУП «ЖИЛКОММУНТЕХНИКА» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ СОБСТВЕННОСТИ ОАО «Торгмаш»

№ лота	ЛОТ № 1
Наименование объекта	1. Изолированное помещение (инв. № 110/D-2759178), общ. пл. 560,4 м ² – помещение неустановленного назначения, наименование – станция очистки химически загрязненных стоков. 2. Изолированное помещение (инв. № 110/D-2759176), общ. пл. 4032,6 м ² – производственное помещение, наименование – гальваническое отделение производственного корпуса № 2
Местонахождение объекта	Брестская обл., г. Барановичи, ул. Чернышевского, 61-3 и 61-2
Продавец (Балансодержатель)	ОАО «Торгмаш»
Организатор торгов	РУП «Жилкоммунтехника» Филиал «Центр «Белтехинвентаризация» Брестское областное управление
Начальная цена продажи, руб., без НДС	6 164 668 610
Размер задатка, руб.	616 466 861
Право на земельный участок	Конкретные границы земельного участка определяются после проведения аукциона с его победителем по соглашению сторон в зависимости от целей использования объекта аукциона
Условия продажи	Продажа осуществляется единым лотом
Тип и характеристика объекта	1. Изолированное помещение (инв. № 110/D-2759178), общ. пл. 560,4 м ² – год постройки 1986, объем 27217 м ³ , стены – панельные, керамзитные и из ячеистого бетона, перегородки – панельные, кирпичные, перекрытия – ж/б, крыша из рулонных материалов, полы – бетонные, проемы – оконные ПВХ стеклопакеты, дверные – металлические ворота, деревянные щитовые, внутренняя отделка – штукатурка, окраска, электроснабжение, вентиляция. 2. Изолированное помещение (инв. № 110/D-2759176), общ. пл. 4032,6 м ² – год постройки 1986, объем 3576 м ³ , стены – крупнопанельные, керамзитные и из ячеистого бетона, перегородки – панельные, кирпичные, перекрытия – ж/б, полы – бетонные, проемы – оконные ПВХ стеклопакеты, дверные – металлические ворота, внутренняя отделка – штукатурка, окраска, электроснабжение, вентиляция, грузовые лифты.
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Условия оплаты	Оплата производится в соответствии с заключенным договором купли-продажи
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012105618010 руб. РБ в региональной дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк» по г. Минск, код 153001369, УНП 102353509

Аукцион состоится **15 ноября 2012 г. в 11.00** по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325. Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»». Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00. **Последний день приема заявлений – 14 ноября 2012 г. до 17.00.** Контактный тел.: 8 (0162) 23 92 59, 21 88 81.

ОТКАЗ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ

УП «Минский городской центр недвижимости» извещает об отказе от проведения 05 ноября 2012 года торгов по продаже имущества ОАО «Белметалл» (административные помещения №№ 16, 17, 18, 19, 20, 24, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, расположенные на ул. Казинца, 2 в Минске). Извещение о проведении торгов опубликовано в газете «Звязда» от 04.10.2012.

Телефон для справок: (017) 327 48 36.

Извещение о проведении повторных аукционных торгов по продаже объектов недвижимости ОАО «Кузлитмаш»

№ лота	1
Характеристика объекта	Изолированное помещение с инв. № 130/D-41717 площадью 4425,5 кв.м (помещение в административно-бытовом корпусе)
Местонахождение объекта	Брестская обл., г. Пинск, ул. Техническая, 6, на земельном участке с кадастровым номером 144500000005000046
Продавец	ОАО «Кузлитмаш»
Начальная цена продажи с НДС, руб.	2 874 222 212*
Сумма задатка, руб.	287 420 000

Организатор аукционных торгов КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» * – Начальная цена снижена на 20%

ПРИМЕЧАНИЕ: для участия в аукционе необходимо в адрес организатора аукциона подать заявление, подписать соглашение с КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» и представить: **заверенную банком копию платежного поручения о внесении суммы задатка; юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем** – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; **иностранным юридическим лицом** – копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык; **иностранным гражданином или лицом без гражданства** – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык; **представителем заявителя** (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданную в установленном законодательством порядке, при необходимости легализованную в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также – документ, подтверждающий его полномочия. **Сумма задатка перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на счет № 301200002678 в филиале № 126 АСБ «Беларусбанк» г. Бреста, код банка 252, УНП 290433924.** Порядок оформления участия в аукционе и проведения торгов определяется Гражданским кодексом Республики Беларусь и условиями, содержащимися в договоре поручения по продаже на аукционе объектов недвижимости.

Договор купли-продажи объекта с победителем аукциона заключается Продавцом в течение 10-ти рабочих дней с даты проведения аукционных торгов и подписания протокола о результатах аукциона.

Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней с даты проведения торгов оплатить организатору аукциона сумму в счет возмещения фактических затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для проведения аукциона.

Аукцион состоится **9 ноября 2012 г. в 11.00** по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, каб. 605. Заявки на участие в аукционе принимаются с **8.30 25.10.12 г. до 17.30 08.11.12 г.** (перерыв с 13.00 до 14.00; вых.: суб., вс.) по адресу: г. Брест, ул. Комсомольская, 46. Контактные телефоны: 23 81 92, 23 18 13, 23 45 56. Сайт: www.bgcn.by и www.city.brest.by

ОАО «Экран» г. Борисов ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН ПО ПРОДАЖЕ вертикально-сверильного станка 2Н118 1976 года выпуска (начальная цена 2 984 252 руб. без НДС) и двух печей сушильных АРСМ 3.009 1982 года выпуска (начальная цена 7 832 000 руб. без НДС за 1 ед.).

Задаток в размере 10% перечисляется на р/с 3012014600010 «Франсабанк» ОАО г. Минск, код 266, УНП 600417525. Продажа осуществляется без условий. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Договор купли-продажи заключается в течение 10 дней после проведения аукциона. Условия оплаты в течение 30 календарных дней с даты подписания договора купли-продажи. Аукцион состоится **30 ноября 2012 г. в 10.30** по адресу: г. Борисов, ул. Полка Нормандия–Неман, 167. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **29.11.2012 до 16.00** по адресу: г. Борисов, ул. Полка Нормандия–Неман, 167, отдел главного технолога. Контактный телефон: (0177) 70 61 29.

Извещение о проведении аукционных торгов по продаже объектов недвижимости ОАО «Кузлитмаш»

№ лота	1
Характеристика объекта	Капитальные строения: с инв. № 130/C-25600 (здание проходной) пл. 9,6 кв.м, с инв. № 130/C-25598 (здание сварочного участка) пл. 97,8 кв.м, с инв. № 130/C-25599 (здание фрезерного участка) пл. 474,4 кв.м, с инв. № 130/C-25602 (здание токарного участка) пл. 516,7 кв.м, с инв. № 130/C-25603 (здание административно-хозяйственное) пл. 314,8 кв.м, с инв. № 130/C-38535 (склад металла) пл. 49,3 кв.м, с инв. № 130/C-38222 (здание трансформаторной подстанции) пл. 39,1 кв.м, с инв. № 130/C-38220 (здание складского помещения) пл. 88,5 кв.м (в т.ч. пожарный водоем 705,0 кв.м, труба вытяжная, ограждение металлическое – сетка, забор деревянный, ж/б колодец, пешеходная дорожка 334,0 кв.м и 78,0 кв.м), зеленые насаждения 148 шт.
Местонахождение объекта	Брестская обл., Пинский р-н, г.п. Логишин, ул. Томилова, 1 на земельном участке с кадастровым номером 125455500001000142
Продавец	ОАО «Кузлитмаш»
Начальная цена продажи с НДС, руб.	2 684 883 952
Сумма задатка, руб.	268 480 000

Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью»

ПРИМЕЧАНИЕ: для участия в аукционе необходимо в адрес организатора аукциона подать заявление, подписать соглашение с КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» и представить: **заверенную банком копию платежного поручения о внесении суммы задатка; юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем** – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; **иностранным юридическим лицом** – копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык; **иностранным гражданином или лицом без гражданства** – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица также – документ, подтверждающий его полномочия. **Сумма задатка перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на счет № 301200002678 в филиале № 126 АСБ «Беларусбанк» г. Бреста, код банка 252, УНП 290433924.** Порядок оформления участия в аукционе и проведения торгов определяется Гражданским кодексом Республики Беларусь и условиями, содержащимися в договоре поручения по продаже на аукционе объектов недвижимости.

Договор купли-продажи объекта с победителем аукциона заключается Продавцом в течение 10-ти рабочих дней с даты проведения аукционных торгов и подписания протокола о результатах аукциона.

Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней с даты проведения торгов оплатить организатору аукциона сумму, в счет возмещения фактических затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для проведения аукциона.

Аукцион состоится **26 ноября 2012 г. в 11.00** по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, каб. 605. Заявки на участие в аукционе принимаются с **8.30 25.10.12 г. до 17.30 23.11.12 г.** (перерыв с 13.00 до 14.00; вых.: суб., вс.) по адресу: г. Брест, ул. Комсомольская, 46. Контактные телефоны: 23 81 92, 23 18 13, 23 45 56. Сайт: www.bgcn.by и www.city.brest.by

Извещение об открытом аукционе по продаже права аренды изолированных помещений и зданий в г. Гродно

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь (кв.м)	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Условия аукциона	Характеристика объекта и условия использования
1.	Право аренды помещения на 3 года	ул. Поповича, 5	88,9	1 205 000	1 205 000	Аукцион без условий	1-й этаж в здании гостиницы
2.	Право аренды помещения на 3 года	ул. Поповича, 5	28,1	380 000	380 000	Аукцион без условий	1-й этаж в здании гостиницы
3.	Право аренды помещения на 3 года	ул. Пролетарская, 52	29,4	400 000	400 000	Аукцион без условий	1-й этаж в двухэтажном здании
4.	Право аренды помещения на 3 года	ул. Академическая, 14	12,2	165 000	165 000	Аукцион без условий	2-й этаж в двухэтажном здании
5.	Право аренды помещения на 3 года	ул. Комарова, 6	14,2	195 000	195 000	Аукцион без условий	1-й этаж в здании общежития
6.	Право аренды помещения на 3 года	ул. Советская, 5-6	51,4	695 000	695 000	Аукцион без условий	1-й этаж в двухэтажном здании
7.	Право аренды помещения на 3 года	ул. Советская, 6-12	52,3	710 000	710 000	Аукцион без условий	1-й этаж в двухэтажном здании
8.	Право аренды помещения на 3 года	ул. Троицкая, 37-2	35,7	485 000	485 000	Аукцион без условий	1-й этаж в одноэтажном здании
9.	Право аренды помещения на 3 года	ул. Суворова, 23-61А	24,6	335 000	335 000	Аукцион без условий	1-й этаж в жилом доме
10.	Право аренды помещения на 3 года	пр-т Клецюка, 106	42,0	570 000	570 000	Аукцион с условием*	Мансардный этаж в жилом доме
11.	Право аренды помещения на 3 года	ул. Ленина, 17-4	68,7	930 000	930 000	Аукцион с условием**	1-й этаж в одноэтажном здании
12.	Право аренды здания на 3 года	ул. Грандичская, 30А	25,2	345 000	345 000	Аукцион без условий	Одноэтажное здание
13.	Право аренды здания на 3 года	ул. О. Соломовой (автостоянка)	27,6	375 000	375 000	Аукцион без условий	Двухэтажное здание
14.	Право аренды здания на 3 года	ул. Горнових, 29	45,0	610 000	610 000	Аукцион с условием***	Одноэтажное здание
15.	Право аренды здания на 3 года	ул. Победы, 4/59	363,8	4 915 000	4 915 000	Аукцион с условием***	Одноэтажное здание
16.	Право аренды здания на 3 года	ул. Пышки, 7	172,6	2 331 000	2 331 000	Аукцион без условий	Одноэтажное здание

*Использование объекта по согласованию с МЧС и ГУ «ГЗЦГиЗ», ** принимать участие в долевом финансировании ремонта здания и прилегающей территории, *** досрочное расторжение договора аренды в случае сноса объекта.

Организатор аукциона: ГП «Гродненский центр недвижимости». При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, представляет:

1) Копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет 301200006896 в фил. 426 АСБ «Беларусбанк», код 199, УНП 590727594 получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении.

Юридическое лицо: доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов.

Физическое лицо: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя

физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.

2) Платеж за право заключения договора аренды осуществляется по безналичному расчету в течение 3-х рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.

3) Победитель аукциона в течение 3-х рабочих дней с момента подписания протокола аукциона обязан возместить организатору аукциона затраты, связанные с организацией и проведением аукциона.

4) Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с объектами.

Аукцион состоится 26 ноября 2012 года в 16.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, каб. № 61, в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00. **Заявления принимаются с 25 октября по 20 ноября 2012 г.** Телефоны для справок в Гродно: (0152) 720546. Адрес сайта: www.grodno.gov.by

Извещение об открытом аукционе по продаже объектов недвижимости

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Начальная цена (руб.) с учетом НДС	Сумма задатка (руб.)	Условия продажи	Характеристика объекта
1.	Капитальное строение, инв. № 400/C-76345 (здание свинарника)	Гродненский р-н, г.п. Солощин ул. Яна Павла II, 70А	327 091 200	32 700 000	Продажа в собственность.	Одноэтажное кирпичное здание общей площадью 404,3 кв.м, площадь застройки 472 кв.м, год постройки 1984, забор, ворота – 2 шт, колодец. Площадь земельного участка – 0,2036 га
2.	Капитальное строение, инв. № 400/C-35598 (здание котельной с подстанцией, трубой, сетями и оборудованием)	г. Гродно, ул. Суворова, 127	1 309 955 625	130 000 000	Продажа в собственность. Использование под объект производственно-коммунального назначения	4-этажное кирпичное здание общей площадью 1444,3 кв.м, площадь застройки 906 кв.м, год постройки 1963. Площадь земельного участка 0,2582 га
3.	Капитальное строение, инв. № 400/C-35593 (здание насосной с мазутохранилищем и оборудованием)	г. Гродно, ул. Суворова, 127	343 377 600	34 000 000	Продажа в собственность. Использование под объект производственно-коммунального назначения	Одноэтажное здание с подвалом общей площадью 172,4 кв.м, площадь застройки 107 кв.м, год постройки 1968, мазутохранилище – две емкости по 1000 т. Площадь земельного участка 0,2582 га
4.	Капитальное строение, инв. № 400/C-76252 (труба дымовая)	г. Гродно, ул. Суворова, 127	549 996 480	54 000 000	Продажа в собственность. Использование под объект производственно-коммунального назначения	Площадь застройки 44 кв.м, высота 75 м, год постройки 1963. Площадь земельного участка 0,0194 га

Лоты продаются по договору поручения. Организатор аукциона: ГП «Гродненский центр недвижимости».

При оформлении заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, представляет:

1) Копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет 301200006896 в фил. 426 АСБ «Беларусбанк», код 199, УНП 590727594, получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении.

Юридическое лицо: доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов.

Физическое лицо: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.

2) Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с объектами.

3) Победитель аукциона по лоту № 1 обязан в течение 10 календарных дней с момента подписания протокола аукциона заключить договор купли-продажи.

4) Оплата за лот № 1 производится в течение 15 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи.

Аукцион состоится 26 ноября 2012 года в 16.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, каб. № 61 в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00. **Заявления принимаются с 25 октября по 20 ноября 2012 г.** Телефоны для справок в Гродно: (0152) 720546. Адрес сайта: www.grodno.gov.by

Навіны

Тое, што з дапамогай інтэрнэту можна лёгка стаць папулярным, калі для каго і сакрэт, то сакрэт палішыняля. Іншая справа, што нехта становіцца каліфам на гадзіну, а нехта — новым героем для цэлага пакалення, ды і адценні ў віртуальнай славы зусім розныя. У сённяшнім аглядзе мы вырашылі прайсціся па шырокім спектры інтэрнэт-сенсаций, ад чорнага да белага.

ЧУПАКАБРА
НЕ ПРЫЖЫЛАСЯ

Яшчэ два тыдні таму інфармацыя пра неведомую жаклівую істоту, якая высмоктвае кроў у дробнай свойскай жывёлы і птушкі і трывае ў страху ўвесь Старобін, мела эффект бомбы. Пра стварэнне, з лёгкай рукі калег ахрышчанае чупакабрай (драпежнік—герой міфаў Паўднёвай Амерыкі), не гаварыў і не пісаў толькі лянівы.

Але «засады» з фота- і відэакамерамі вынікаў не далі, паліўнічыя і заолагі па звычках аднадушна апазналі ў драпежніку куніцу і/ці тхара. Таму неўзабаве сенсация, не атрымаўшы, у адрозненне ад «кывасмокаў», падпіткі, сышла на нуль. А вось праблема неабароненасці вясковых падворкаў ад тхараў або рысяў, і тым больш двухногіх зламыснікаў, усё ж засталася. Нягледзячы на ўсе захады. Хоць ты для вырашэння пытання і сапраўды атрад чупакабраў на службу набірай...

Зрэшты, знайшліся тыя, хто ад гэтай сітуацыі выйграў. Так, адна са сталічных турфірмаў у якасці рэкламнага ходу запрашае ахвотных у навагоднія туры з удзелам чупакабры. Праўда, падкрэслівае, што гэты персанаж фантастычны і, безумоўна, добры. Эх, не бачылі гэтай рэкламы ў Старобіне!

«УКІД» ЗАЛІЧАНЫ

Літаральна днямі ў расійскіх інтэрнэт-выданнях з'явілася інфармацыя: з-за нейкіх пабочных прадметаў прыпынілася праца славацкага і венгерскага аператараў нафтаправода «Дружба». Пікантнасць навіны заключалася ў тым, што, паводле інфармацыі «з дасведчаных крыніц», пабочнымі прадметамі аказаліся... прэзерватывы і дзіцячыя соскі. Прычым, як высветлілася, здарыўся інцыдэнт яшчэ на пачатку кастрычніка, але шуму не падымалі — з-за таго як быццам, што неабходны рамонт быў здзейснены хутка і не паўплываў на аперыйныя паказчыкі.

Тады ў чым справа? Як высветлілася, постфактум прадстаўнікі расійскай кампаніі «Транснафта» паведамілі, што на тэрыторыі Расіі, Беларусі і Украіны аналагічных паломак не адбылося, але «можна выказаць здагадку, што гэтыя ўкіды былі здзейснены наўмысна і адбыліся на тэрыторыі адной з краін-транзіцёраў» — чытай, Украіны або Беларусі. Намёк атрымаўся больш чым празрысты. Са свайго боку, адмыслоўцы «Гомельтранснафты» пракаментавалі на-

віну як «поўную лухту»: маўляў, тэхнічна немагчыма зрабіць так, каб у нафтаправод трапілі пабочныя прадметы, а ўсякія незаконныя «ўрэзкі» ў нафтаправод аператыўна ліквідуюцца кантралюючымі службамі.

Я, прызнаюся, з тэхнікай кантакту на «вы» і шэптам. Але нават маёй наўнасці не хапае, каб паверыць, што буйнейшы ў свеце нафтаправод агульнадаступны, як сажалка ў гарадскім парку: прыходзіць, хто хоча, корміць качак і кідае бутэлькі ці, прабачце, прэзерватывы... Цікава, каму ж тады патрэбны «ўкід» — гумовы і інфармацыйны?

ДАВАЙ ЗА ІХ,
ДАВАЙ — ЗА НАС

Толькі адшумела палеміка вакол незвычайнага эксперыменту рэжысёра з Мінска Кірыла Нонга (22-гадовы хлопец усяго за 2,5 тысячы долараў зняў на ўласную камеру сапраўдны галівудскі камедыіны баявік і выклаў яго ў агульны доступ у сеціва), як у Байнэта з'явіўся новы герой: беларус па паходжанні Дзмітрый Шолахаў перамог у амерыканскім тэлепраекце «Подіум», дзе спаборнічаюць дызайнеры вопраткі, і атрымаў у якасці прызу 100 тысяч долараў на запуск уласнай лініі адзення.

Байнэт загаманіў, а месцамі нават завіраваў. Аднак, што адметна, толькі частка (заўважым — меншая) публікацый і каментарыяў носяць віншавальна-пазітыўны характар. Мноства інтэрнэт-карыстальнікаў абмяркоўвае, што тут увогуле такога надзвычайнага, папракаюць мадэльера ў адсутнасці патрыятызму, спрачаюцца, ці можна ўвогуле лічыць як першага, так і другога героя беларусамі, альбо няма чаго нам прымазвацца да поспеху «грамадзян свету».

Не хачу, каб мяне лічылі груганом, але ўпэўнена: пакуль наша агульная псіхалогія застаецца месчачковай, дзе першым жаданнем у дачыненні да чужога поспеху будзе памкненне знайсці чорнае ў белым, пакуль мы будзем «прымазвацца» да індывідуальных перамог і адхрышчывацца ад агульных памылак — выхадцы з Беларусі так і будуць імкнуцца самарэалізавацца ў іншых, аддаленых ад роднай краіны мясцінах. І наадварот, уменне шчыра парадавацца за іншага чалавека — гэта па-еўрапейску. Так што, давайце «хварэць» за нашых, дзе б яны ні дасягалі поспехаў!

Дзяжурна па сеціве
Вікторыя ЗАХАРАВА.

УВАХОД — ВОЛЬНЫ

У рэдакцыі часопіса «Малодосць» кожны тыдзень ладзяцца сустрэчы для падлеткаў.

Лепшы спосаб абудзіць тых, хто яшчэ не ведае пра заснаванне на базе часопіса «Бязрозка» брэнда «Бязрозка(tm)», — зрабіць некалькі замалёвак «з натуры», неўпрыкмет націснуўшы на кнопку «Запіс».

— Гэты верш не падабаецца нікому, акрамя мяне.

— Пачытай, калі ласка.

У цішыні рэдакцыйнага пакоя, які яшчэ памятае словы класікаў і які дзве гадзіны таму слухаў засяроджанае маўчанне рэдактараў-мэтраў, гучаць радкі «пачатковай» творчасці. Упэўнена ці не вельмі — няма вялікай розніцы. Галоўнае слова — «гучаць».

— Тут ёсць рускія словы. Адчуванне такое, быццам ты думала на рускай, а потым проста паленалася падабраць беларускія адпаведнікі. Гэта не вельмі добра, на маю думку. Хто яшчэ хоча выказацца?

— Я скажу ў абарону, бо ведаю шмат розных людзей, якія пішуць на трасянцы. І нават песні так спяваюць: слова рускае — слова беларускае. Мне падабаецца. Не ведаю, чаму, але лічу, што часам такі ход дапушчальны. Гэта ж адлюстроўвае нашу сучаснасць. Ну хто ў нас зараз дасканала ведае беларускую мову? Прафесары толькі. Журналісты і літаратары — дакладна не ўсе.

— А мне мінулай вясной падарылі кнігу —

зборнік твораў з нейкага конкурсу. Якога — я дакладна не памятаю, але наступным разам кніжку прынясу. Дык вось там ёсць творы не толькі на трасянцы, але і з ужываннем ляянікі і нават мацюкоў. Мая маці ўзяла гэту кнігу пачытаць — і была ў шоку. З аднаго боку, смешна і весела. З іншага, ацэньваць гэта як маштава наўрад ці магчыма. У якім конкурсе гэта магло ўдзельнічаць? Дзіўна...

Як юныя паэты ставяцца да творчасці сваіх ровеснікаў? Што моладзь думае пра творцаў з імёнамі? Як існаваць у крэатыўнай прасторы, не падпарадкоўваючыся стэрэатыпам і адначасова не знішчаючы «добрае вечнае»? На гэтыя пытанні можна шукаць адказы ў творчай майстэрні часопіса «Бязрозка», які часова (тут галоўнае слова «часова») прыхінуцца да вокладкі «Малодосць».

Наш кар.

«Бязрозка(tm)» — творчая майстэрня для будучых класікаў — працуе кожны панядзелак з сямі вечара... і да апошняга рукапісу.

Адрас: Незалежнасці, 39, рэдакцыя.

SEX=БАЛЯСЫ

УСЁ — УПЕРШЫНЮ І НАНОЎ

Як гаварыў адзін маладзён, герой рэкламнага роліка: «Я яшчэ першакурснік не бачыў!» А вось вялікі горад ужо другі месяц запар мае гонар назіраць за чарговай хваляй моладзі — першакурснікамі і першакурсніцамі. Якая яна ім, сталіца, трэба спытаць у іх саміх. А вось як выглядаюць новаспечаныя студэнты ў вачах гараджан, пра гэта мы і пагаворым...

Першакурснікі пакуль яшчэ нават вонкава па шэрагу прыкмет вельмі вылучаюцца з агульнай людской плыні. Што па адным, што ў кампаніі. Дарэчы, менавіта спосаб перасоўвацца па горадзе групамі найперш выдае прыезджых маладых людзей. Не заўважалі? На лекцыі, паміж лекцыямі і пасля — яны пакуль разам. Калі нехта з кампаніі вырашыў купіць які пончык ці блінчык, гэта за ім абавязкова зробіць усе астатнія. Калі вырашаць папіць пакуль яшчэ колы, спрайту, пачаставацца

Пакуль яшчэ ўсе толькі прыглядаюцца адно да аднаго, пачынаюць сябраваць у кампаніі. Хаджэнні, «трымаючыся за ручкі» і замілаваныя, улюбёныя позіркі — вочы ў вочы — пачнуцца пазней, недзе з другога курса.

чыпсамі, у краму яны не накіруюць затарвацца аднаго-двух чалавек, як тое зрабілі б старшакурснікі, а зойдуць усёй вялікай камандай і кожны адстаіць чаргу і асабіста расплаціцца. А той, хто ўжо набыў патрэбнае, на ганку будзе чакаць іншых, пакуль не выйдзе апошні таварыш.

У грамадскім транспарце іх таксама лёгка вылічыць. Або па тым, як яны паспешліва саступаюць месца жанчынам, пажылым і дзецям. Або па тым, як пакуль яшчэ не прызвычаішыся, папросту спытаць чалавека наперадзе, ці выходзіць ён на наступным прыпынку, некалькіх няграбна, моўчкі, імкнуцца праціснуцца да дзвярэй. Пра шырока расплюшчаныя вочы і гаварыць не даводзіцца — усё яшчэ так цікава і так нязвычайна!

...Першакурснікаў лёгка можна вызначыць і па адзенні. Не, не крыўдуйце, маладыя людзі, не пужайцеся, бацькі! Усё добра. Проста, калі гаварыць пра хлопцаў, усе яны апрануты ў аднолькавыя чорна-сіне-карычне-

вая курткі, джынсы, кашулі. Калі большая частка вагона ў метро выглядае падобным чынам, высновы зрабіць не цяжка. Але памятайце мае словы: пройдзе зусім няшмат часу, і бацькі, і самі студэнты не пазнаюць сябе! З'явіцца жаданне апрануць нешта адмысловае, каб вылучацца сярод іншых, знайсці нейкі свой стыль.

А вось дзяўчаты-першакурсніцы якраз і вылучаюцца сваім адзеннем. Кожная прыберагла самае лепшае, самае моднае (у яе разуменні) для пачатку сталічнага жыцця. Як правіла, гэта вельмі кароценькая сукенка (пажадана — з дэкальце) пад высокія абцасы (пры ўмове пахаладання — лёгкі і такі ж кароценькі пла-

ван... У перапоўненым аўтобусе прасоўваецца кантралёў. Маладзенькая дзяўчына тут жа пачынае адлічваць грошы на талончык. Побач большасць пасажыраў маюць праязныя: хто паказвае іх, але большасць проста кратка паведамляюць пра гэта. І дзяўчо таксама, кінуўшы праз плячо: «Праязны», — паспешліва запіхвае купюры ў сумачку. І праз секунду — «стрэл» вачыма ў твой бок: ці заўважыў што пасажыр побач?..

Гэта — першыя для многіх «дарослыя» знаёмствы з ровеснікамі... Пакуль яшчэ ўсе толькі прыглядаюцца адно да аднаго, пачынаюць сябраваць у кампаніі. Хаджэнні, «трымаючыся за ручкі» і замілаваныя, улюбёныя позіркі — вочы ў вочы — пачнуцца пазней, недзе з другога курса. Хіба толькі старшакурснікі, нібы тыя ваўкі вакол мірнага статка, «кружаць» вакол пакуль палыхлівых дзяўчат, прыглядаючы сабе сяброўку...

Гэта (напачатку) — згуртаванасць мясцовых супраць «панаехаўшых», якая потым, як правіла, перарасце ў нармальныя чалавечыя стасункі і сяброўства... Гэта — агонь у вачах, жаданне перавярнуць горы і ўсім усё на свеце даказаць. Асабліва да першай сесіі...

...Нехта запытае: а што з усяго вышэйсказанага мае дачыненне да нашай рубрыкі? Усё! Думаю, у гэтых нататках пазнаюць сябе колішнія першакурснікі і пяці-, і дзесяці-, і дваццацігадовай даўніны. Змяняюцца нейкія знешнія атрыбуты, але, па сутнасці, маладосць застаецца нязменнай: прагнай і цікаўнай да жыцця, поўнай сіл і энергіі, няўрымслівай і часам непасрэднай. І ва ўсім гэтым — столькі жыцця, драйву і, зразумела ж, сэксу!!! А таму, прыгадаўшы словы адной універсітэцкай выкладчыцы, хочацца напрыканцы некалькіх іх перафразаваць: вы думаеце, што ўвесь час будзеце такімі маладымі і прыгожымі?! Нашы навуцальныя ўстановы штогод выпускаюць тысячы даўногіх прыгажунь і не менш прывабных красунчыкаў! Таму — не расслабляйцеся!

Сталіца — гэта першы, падавалася б, цнатлівы падшчык) або зноў жа кароткія шорты на калготкі, нават пад чорныя, і такія абавязковыя абцасы... І такіх «шорцікаў» часам едзе ўсё ў тым жа вагоне побач — даволі шмат...

Што яшчэ для першакурснікаў і першакурсніц сталіца? Гэта — нязграбныя спробы выглядаць сталымі, дасведчанымі... Адзін маладзён у аўтобусе кажа другому: «Ты ведаеш, што «Ферары» разганяецца да ста кіламетраў у гадзіну за 2,3 секунды». Той адказвае: «Так, толькі я не вельмі разбіраюся ў «Ферары». Першы адрознівае, я ўвогуле нічога не разумею ў «Ферары»...

Падаецца, што сярод тых, хто некалькіх дэманстрацыяўна прыкурвае цыгарэты на вуліцы, больш дзяўчат, чым хлопцаў. Гледзячы, як неспрактывавана такая «зялёнка» (прабач, мілая, не стрымаўся!) трывае яе, як запальнічка выслізвае з рук, хочацца толькі паківаць галавой і спытаць: «А мамка хоць ведае?»

Кастусь
ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ №12 ад 19 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Заснавальнікі газеты — установа «Рэдакцыя газеты «Звязда»; грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».

Галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Адказы за выпуск — намеснік галоўнага рэдактара Наталля КАРПЕНКА.

Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Кантактны тэлефон: 292 44 12. e-mail: posts@tut.by; info@zvzazda.minsk.by

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 26.911.

Нумар падпісаны ў 19.30 24.10.2012 г.

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ, тэл. 287 18 27.

№ 30 (452)

ВІНАГРАДНІК У ЛІСТАПАДЗЕ

Лістапад — час завяршальных работ на вінаградніку. Да гэтага часу кусты гатункаў, якія трэба ўкрыць, павінны быць цалкам падрыхтаваны. Праводзяць гэтыя работы ўжо пры першых прыкметах надыходу ўстойлівых адмоўных тэмператур. Не варта спяшацца хаваць вінаград пры цёплым надвор'і, асабліва поліэтыленавай плёнкай. У гэты перыяд у лазе ідуць працэсы пераўтварэння (рэдуцыравання)

нізкамолекулярных злучэнняў цукраў у вялікамолекулярныя крухмалы. Вязкасць (шчыльнасць) клетачнага соку ўзрастае прапарцыяна колькасці сінтэзаванага да гэтага часу кустом крухмалу. У выніку такіх ператварэнняў цукру ў крухмал марозаўстойлівасць лазы павялічваецца (яна гартуецца) і наўпрост залежыць ад утрымання крухмалу ў ёй. Працэс загартоўкі лазы працякае паступова і найбольш інтэнсіўна адбываецца пры невялікіх адмоўных тэмпературах. Марозаўстойлівасць лазы ў кожны пэўны перыяд вызначаецца тэмпературай замярэння клетачнага соку. Пры ўтварэнні крышталікаў лёду з клетачнага соку сценкам клеткі наносыцца механічныя пашкоджанні, што прыводзіць да вымарвання надземнай часткі раслін.

Калі тэмпература павялічваецца, у лазе ідуць працэсы пераўтварэння крухмалу ў цукар. Марозаўстойлівасць зніжаецца. Пры раннім укрыцці кустоў поліэтыленавай празрыстай плёнкай у цёплае надвор'е за кошт парніковага эфекту працэсы загартоўкі могуць запавольвацца і нават ісці ў зваротным кірунку. Тое ж самае адбываецца і пры працяглых зімовых адлігах. Калі пасля такой адлігі тэмпература рэзка змяняецца да мінус 10—15 °С, большасць гатункаў (нават марозаўстойлівых) моцна падмярзае ці цалкам вымарзае! Але хуткасць пераўтварэння вугляводаў у розных гатунках розная. Адны паспяваюць аднавіць ці захаваць крухмал, іншыя — не, што і вызначае зімаўстойлівасць гатунку.

Для стварэння запасаў элементаў мінеральнага сілкавання, якія выкарыстоўваюцца вінаграднай раслінай ранняй вясной, кусты ўгнаюць. Арганічныя і мінеральныя ўгнаенні пажадана ўносіць на глыбіню размяшчэння асноўнай масы каранёў (50-60 см). З мінеральных угнаенняў увосень уносяць толькі тыя, што ўтрымліваюць фосфар і калій. Такія ўгнаенні трэба ўносіць глыбока. Лёгкарастваральныя азотныя ўгнаенні ўвосень уносіць не варта, паколькі з паліўной вадой, талымі водамі яны вымываюцца і не даюць ніякага эфекту. Іх уносяць увесну. Арганічныя ўгнаенні (кампост, перагноі) пажадана ўносіць разам з мінеральнымі — у траншэі, ямы, выкапаныя праз адно міжраддзе, раз у тры гады. Пры такім унясенні на зрэзах каранёў па краі траншэй утворацца 3-5 новых маладых каранёў. Рост кустоў узмацняецца, ураджайнасць і якасць пладоў паляпшаюцца. У наступныя тры гады ўносяць адзін раз арганічна-мінеральную сумесь у няўгноеныя міжраддзі.

КАЛІ БУЛЬБА СТАЛА ПРАРАСТАЦЬ

Калі прараслі здаровыя насенныя клубні (парасткі не счарнелі на кончыках, не пакрыліся бурымі плямамі), іх не трэба чапаць да самай вясны, а перад пачаткам прагравання насеннага матэрыялу абламаць, увільгатніць тут жа ў склепе. Калі вакол парасткаў не ўтварыліся карэнчыкі, іх лепш замачыць на 3 гадзіны ў 0,005-працэнтным раствору гетэрааўксіну (50 мг на 1 л раствору) і, не дапускаючы рэзкага перападу тэмпературы, высадзіць у цяплічку ці вазончыкі ў памяшканні, якое ацяпляецца. Парасткі закопваюць у зямлю так, каб на паверхні застаўся кончык даўжынёй 1 см. Далікатныя парасткі баяцца яркага сонечнага святла, таму першыя два-тры дні, пакуль парасткі не пазелянеюць, іх варта злёгка прыкрыць. Так вы атрымаеце здароўленую (з паніжанай канцэнтрацыяй віруснай інфекцыі) расаду бульбы.

Вядома, што кожнае абломанне парасткаў памяншае ўраджайнасць клубняў амаль на 20%. І калі высадзіць усе парасткі не ўяўляецца магчымым, то прарослыя ў склепе клубні, апырскаўшы вадой той жа тэмпературы, што ўсталывалася ў склепе, можна асцярожна перанесці ў светлае памяшканне для далейшага прарошчвання. Там клубні трэба раскласці ў адзін пласт і першы час адзін-два разы ў дзень увільгатняць. Тады парасткі не толькі не засохнуць, але пазелянеюць і нават пачнуць кустыцца. Ніякіх хімічных рэчываў на гэтым этапе ўжываць нельга: парасткі бульбы настолькі далікатныя, што «згараць» у вас на вачах.

Што ж датычыцца харчовай бульбы, якая захоўваецца насыпам, то ў вёсках часам робяць так: абуваюць дзіця 5-7 гадоў у гумовыя боцікі і прапаноўваюць яму «паскакаць» на кучах прарослай бульбы. Парасткі пад вагой дзіцяці абломваюцца, але клубні не траўмуюцца. Гэты прыём больш эфектыўны, чым звычайнае перабіранне. Паўтараць яго, як правіла, не даводзіцца.

А аматар «нетрадыцыйнай тэрапіі» можна парэкамендаваць такі просты спосаб запаволення прарастання клубняў: над клубнямі раскладваюць кавалкі драцяной спіралі (на бутэльку ад шампанскага накручваюць 10 віткою міліметравага сталёвага дроту) — па 2-3 спіралі на 1 кв.м. Фізічны эфект уплыву поля, які ўтвараецца спіраллю, дагэтуль не цалкам зразумелы навукоўцам, але факт відавочны: бульба настолькі змяняе сваю зольнасць да прарастання, што на насенныя клубні раскладваць спіралі не рэкамендуецца.

Экзот на гародзе

УЙСУН

Уйсун спрадвеку вырошчываецца ў Кітаі (там ён называецца ва-чу), вельмі папулярны ў Манголіі і на Тайвані. Гэта самая маладая (па часе ўзнікнення) культурная форма латуку. Для яе характэрныя ўсе каштоўныя ўласцівасці салаты: скараспеласць, адносна холадаўстойлівасць, высокая ўраджайнасць. Ад іншых разнавіднасцяў салаты ўйсун адрозніваецца тым, што ў яго выкарыстоўваецца не толькі лісце, але і сакавітыя буйныя сцёблы. Уйсун называецца значна менш нітра-таў, чым шматлікія іншыя агароднінныя і ліставыя культуры.

Уйсун яшчэ называюць спаржавай салатай. Вышыня расліны — каля метра, ядомая частка мае даўжыню каля 70 см. Мякаць сцёблаў сакавітая, хрумсткая, салатная колеру, вельмі смачная і карысная. Свежажрэзаныя сцёблы злёгка гаркаватыя, аднак неўзабаве пасля падвільвання смак становіцца саладкаватым, асвятлялым. Лісце ўйсуну можна здымаць тады, калі на кусце з'явіцца 10-15 лістоў — да бутанізацыі. У кулінарыі іх ужываюць у свежым выглядзе, а сцёблы — у смажаным ці салёным. Яны выдатна спалучаюцца з яйкам, цыбуляй, агурком, радыскай, цукрам, воцатнай заправай. Сцёблы ўйсуну можна засаліць у запас ці захоўваць у маразільнай камеры.

Спаржавая салата — скарбніца вітамінаў, паколькі ў ёй утрымліваюцца карацін, вітаміны С, В₁, В₂, В₆, Е, К, РР, фоліевая кіслата, вітамін Р, які папярэджвае ломкасць крывяносных сасудаў, а таксама больш за 50 мікраэлементаў. Асноўная каштоўнасць ўйсуну ў тым, што ён утрымлівае неабходныя для арганізма вугляводы і арганічныя кіслоты. У млечным соку прысутнічае алкалоід лактуцын, які заспакойвае нервовую сістэму, паляпшае сон, стабілізуе крывяны ціск, а таксама спрыяе ўтварэнню антысклератычнага рэчыва — халіну.

Сеяць ўйсун можна ў адкрыты грунт з сярэдзіны вясны да канца чэрвеня. Важна, каб глеба была вільготнай. Усходы прарэджаюць, пакідаючы парасткі на адлегласці 15-25 см пры шырыні міжрадкоўяў у 50 см. Спаржавую салату можна вырошчваць і расадай. Для гэтага ў сярэдзіне красавіка насенне сеюць пад плёнку, а на сталае месца перасаджваюць праз 4-5 тыдняў.

Догляд ўйсуну патрабуецца мінімальны. Досыць адной-двух прапалак у маі, рыхленні глебы пасля дажджоў. Падкормліваць яго неабавязкова: гэтая расліна непатрабавальная і засухаўстойлівая. Несумнеўная добрая якасць спаржавай салаты — адсутнасць шкіднікаў і хвароб. А значыць, першае, няма патрэбы марнаваць на барацьбу з імі грошы і час, а другое, пасля не даводзіцца, так бы мовіць, спажываць хімікаты, якімі вялі барацьбу.

Зацвітае ўйсун, як правіла, у ліпені—жніўні. Цвіце даволі доўга. Кветкі жаўтлявыя, дробныя, сабраны ў мяцількавае верхавіннае сукецце. Насеннікі карычневыя, з чубком, даўжынёй каля 3 мм, у адной «скрыначцы» іх 18-24 шт. Яны здольныя распаўсюджвацца ветрам па тэрыторыі, забяспечваючы салаце самасеў. Збор насення вядзецца выбарачна, паколькі скрыначкі спеюць паступова.

За культуру бяседы

ЯК НА БЕЛАРУСІ ПІВА ПІЛ...

На 136-м годзе існавання ААТ «Лідскае піва» вырашыла звярнуцца да піўных традыцый на Беларусі, стварыць летапіс вытворчасці і спажывання пеннага напою — як уласнымі сіламі (з дапамогай архіваў завода і асабістых запісаў дынастыі супрацоўнікаў), так і з прыцягненнем найбольш актыўнай часткі насельніцтва краіны. «Лідскае піва» аб'явіла конкурс «Піўны летапіс у цэнтры Еўропы», для удзелу ў якім студэнты ВНУ закліканы адшукаць і даслаць на суд журы найбольш яркія падзеі і факты айчынай піўнай культуры.

— Гісторыя нашага завода ўжо закранула тры стагоддзі, — кажа генеральны дырэктар ААТ «Лідскае піва» Аўдрыус МІКШЫС. — Мы вырашылі звярнуць увагу шырокай грамадскасці на багатую гістарычную спадчыну Беларусі на прыкладзе тэмы піўнай культуры. З аднаго боку, сумесна з гісторыкамі даследуем наша ўласнае мінулае, пішам кнігу аб традыцыях у вытворчасці хмельнага напою на прыкладзе нашага завода. З другога — прапанавалі студэнтам паразмаўляць з бабулямі-дзядулямі, а можа, і наведаць архівы, каб у нас атрымалася як мага больш поўная гісторыя фактаў і лічбаў з жыцця беларусаў...

Работы прымаюцца да канца кастрычніка. Сачыць за развіццём конкурсу можна праз укладку «Гістарычны конкурс» на сайце www.lidskoe.by.

Трэба прызнаць, што звычайнае наша разуменне паняцця выпіўкі, як правіла, звязана з чымсьці адмоўным і выклікае недвухсэнсоўную ўсмешку. Між тым, як ні круці, размова ідзе пра частку народнай культуры. Толькі ў адных краінах яе памятаюць і захоўваюць, а ў некаторых толькі спрабуюць гэта рабіць.

Паводле слоў дырэктара Музея старажытнабеларускай культуры Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы НАН Беларусі, кандыдата мастацтвазнаўства, дацэнта Барыса ЛАЗУКІ, на нашай зямлі было шмат цікавых традыцый, звязаных з прыёмам гасцей, уласна гасцяваннем, падачай страў на стол і г.д. Скажам, сам па сабе прыём гасцей быў колькі стагоддзяў таму пытаннем асаблівым. Надзвычай важна было накарміць-напаіць-пакласці спаць, а праз колькі дзён, а тое і тыдняў (бывала, гасцяванне зацягвалася!) — адарыць падарункамі. Заможныя гаспадары дарылі і шаблі, і футры, і нават карэты...

Сталы выстаўляліся класічна — літарай «П» або «Т». Вакол — лавы, якія замяніліся крэсламі толькі ў XVII стагоддзі. Да таго часу лава выконвала спецыфічную функцыю — не выпускаць нікога, пакуль, груба кажучы, гаспадар таго не пажадае. Высокія дзезычкі не маглі сабе дазволіць пакінуць прыём, калі для гэтага трэба было падняць не аднаго гасця або, тым больш, прыўзняць падол ды пераступаць цераз лаву. Каб гасці не разбегліся раней за намечаны тэрмін, гаспадары маглі нават адзёне схаваць дый вароты замкнута...

У тым жа XVII стагоддзі з'явіліся папярэднікі афіцыянтаў — людзі, якія падавалі на стол і прымалі брудны посуд. Стравы падаваліся на вялізных агульных талерках, адкуль кожны накладваў на ўласную. Наліваць жа трэба было самому — з невялікіх пасудзін, якія ставіліся на стол. Дарэчы, у іх было што падліваць. І гэта магло быць піва ці штосьці больш моцнае не толькі мясцовага вырабу, але і завезенае адкуль-небудзь. Кажучы, у піўніцы Нясвіжскага замка захоўвалася звыш 30 найменняў адной толькі гарэлкі! У кожным мястэчку былі не толькі свае мяса-сала-рыба, але і нават свой посуд мясцовых майстроў. З дрэва, керамікі, шкла, металу. Посуд меў свае назвы. Быў, дарэчы, і посуд цікавы — блазнерскі (блізняты, куляўка). Тую ж куляўку немагчыма было паставіць. Як у яе налілі штосьці градусае — трэба піць. Каб не пакрыўдзіць гаспадара. Ну а калі піць ужо няма сіл, выйсце адно — паціху пльохнуць на зямлю...

Святлана БАРЫСЕНКА

БЕЛАРУСКАЯ КАМПАНІЯ «ІКАРТАЙМ» ВЫЙГРАЛА СУД У «НЭСТЛЕ»

Вярхоўны суд Рэспублікі Беларусь вырашыў адмовіць у іску, які кампанія «Нэстле» прад'яўляла беларускай фірме «Ікартайм». Судовая спрэчка пачалася ў жніўні 2011 года: тады «Нэстле» палічыла, што форма шкляннага слоіка для кавы беларускага прадпрыемства «падобна да ступені змяшэння з таварным знакам», які належыць швейцарскай кампаніі.

Сцвярджалася, што прымяненне такога слоіка, рэклама і продаж кавы пад брэндамі «Чорнае зерне» і «El café Barcelona» ў шклянных слоіках нібыта парушала выключныя правы гэтай кампаніі на таварны знак № 643626. Адпаведна, «Нэстле» прасіла суд забараніць беларускаму прадпрыемству прадаваць каву ў такіх слоіках.

Кампанія ж «Ікартайм» за сабой нікай віны не бачыла і лічыла, што збытаць два прадукты толькі з-за формы слоіка спажывец не можа, бо ён выбірае каву па брэндзе, цане, якасці і г.д. І пераблытаць каву «Нэскафе» з брэндамі «Чорнае зерне» і «El café Barcelona» складана — для афармлення апошніх, у прыватнасці, прымяняецца нават тэрмаўсадачная ўпакоўка, чаго няма ў іншых брэндаў. Дзмітрый СМАЛЯКОЎ, камерцыйны дырэктар ЗП «Ікартайм», выказаў думку, што сапраўднай прычынай падачы іску — гэта праява несумленнай канкурэнцыі на рынку, бо пасля крызісу ў 2011 годзе спажываўцы пераклучыліся на больш даступную па цане каву, і кампанія «Ікартайм» са сваімі прадуктамі павялічыла долю на рынку, чым і прыцягнула ўвагу канкурэнтаў. І калі б беларуская кампанія прайграла ў судзе, то давялося б пераарбляць упакоўку — а гэта ўжо сур'ёзныя выдаткі, якія маглі б скласці да 100 тысяч еўра.

Тым не менш, ацаніўшы прадстаўленыя суду доказы, судовая калегія прыйшла да высновы, што таварны знак № 643626 і слоікі для кавы «Чорнае зерне» і «El café Barcelona» не ствараюць аднолькавага зрочкавага ўражання і не асацыююцца адзін з адным, а значыць, спажывец не можа іх зблытаць.

Як паведамілі карэспандэнту «Звязды» ў кампаніі «Ікартайм», яны, натуральна, рады што Вярхоўны суд прыняў іх бок:

— Вядома, мы задаволены рашэннем суда і лічым яго справядлівым. Працэс быў доўгі і цяжкі, бо «Нэстле» — гэта транснацыянальная карпарацыя з вялізнымі фінансавымі рэсурсамі і вопытам падобных працэсаў у іншых краінах. А наша кампанія, нягледзячы на значны вопыт працы, першы раз аказалася ў такой сітуацыі, — пракаментыраваў Дзмітрый Смалякоў і дадаў, што больш «палкі ў колы» пакуль ніхто не ставіць і на беларускім рынку што складваецца сумленна канкурэнцыя.

Павел БЕРАСНЕЎ.

ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ СУД ГОРОДА МИНСКА

объявляет о проведении публичных торгов по продаже имущества, принадлежащего на праве собственности ОДО «Паркинг», УНП 190149870

Лот № 1. Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-700599, расположенное по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 6, пом. 156, площадь — 31,3 кв. м, назначение — помещение неустановленного назначения, наименование — помещение неустановленного назначения, стоимостью 255 943 000 (двести пятьдесят пять миллионов девятьсот сорок три тысячи) белорусских рублей.

Лот № 2. Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-700596, расположенное по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 6, пом. 153, площадь — 11,6 кв. м, назначение — помещение неустановленного назначения, наименование — помещение неустановленного назначения, стоимостью 94 861 000 (девяносто четыре миллиона восемьсот шестьдесят одна тысяча) белорусских рублей.

Лот № 3. Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-700595, расположенное по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 6, пом. 152, площадь — 116,5 кв. м, назначение — помещение неустановленного назначения,

наименование — помещение неустановленного назначения, стоимостью 868 638 000 (восемьсот шестьдесят восемь миллионов шестьсот тридцать восемь тысяч) белорусских рублей.

Лот № 4. Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-700597, расположенное по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 6, ком. 154, площадь — 15,8 кв. м, назначение — помещение неустановленного назначения, наименование — помещение неустановленного назначения, стоимостью 129 201 000 (сто двадцать девять миллионов двести одна тысяча) белорусских рублей.

Лот № 5. Изолированное помещение с инвентарным номером 500/D-700598, расположенное по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, 6, ком. 155, площадь — 10,6 кв. м, назначение — помещение неустановленного назначения, наименование — помещение неустановленного назначения, стоимостью 86 668 000 (восемьдесят шесть миллионов шестьсот шестьдесят восемь тысяч) белорусских рублей.

наименование — помещение неустановленного назначения, стоимостью 86 668 000 (восемьдесят шесть миллионов шестьсот шестьдесят восемь тысяч) белорусских рублей.

Минимальная величина первого шага составляет 5% от стоимости лота, реализуемого с торгов.

Подробная информация об имуществе размещена на сайте: <http://minsk.court.by/>, а также в помещении хозяйственного суда г. Минска: г. Минск, ул. Академическая, 15/1.

Торги состоятся 12 ноября 2012 года в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Академическая, 15/1, каб. 201.

За дополнительной информацией обращаться: судебный исполнитель Сидорок И.В., тел./факс: 294 93 29 (71); 8 029 177 32 61, ст. судебный исполнитель Вярвьальский Д.А., тел. 294 93 67.

Задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (лота) должен быть перечислен на депозитный счет № 3642900000072 в ОАО «АСБ Беларусбанк» Минск, код 795, УНП 101541763 хозяйственного суда города Минска не позднее чем за 24 часа до начала проведения торгов.

В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 г. № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Коралл» (продавец)

извещает о проведении 28 ноября 2012 года повторного открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, кабинет 2-16

№ лота	Наименование	Адрес объектов	Начальная цена продажи объекта, с учетом НДС, бел. руб.	Задаток, с учетом НДС, бел. руб.
1	Здание склада кислот с инвентарным номером 350/С-140449 площадью 812,7 кв.м	г. Гомель, ул. Лепешинского, 7	243 971 000	24 000 000
2	Двухэтажное кирпичное здание центрального склада с инвентарным номером 350/С-78695 площадью 689,0 кв.м с пристройкой площадью 38,0 кв.м, со складом металлическим площадью 653,6 кв.м, с площадкой вспомогательной площадью 287,7 кв.м.	г. Гомель, ул. Лепешинского, 7	533 831 000	53 000 000

Продавец: Открытое акционерное общество «Коралл».

Имущество расположено по адресу: 246000, г. Гомель, ул. Лепешинского, 7. Шаг аукциона – 5%.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет продавца (ОАО «КОРАЛЛ») № 3012111889019 в Региональной Дирекции № 300 ОАО «БПС-Сбербанк», УНП 400051785, МФО 153001369 по 26 ноября 2012 года в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: ул. Гагарина, 20, каб. 2-16, г. Гомель по 26 ноября 2012 года в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения.

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются.

К заявлению прилагаются следующие документы: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении (информационном сообщении);

индивидуальным предпринимателем – копия (без нотариального засвидетельствования) свидетельства о государственной регистрации; юридическим лицом – доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица; иностранным юридическим лицом, иностранной организацией, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств, иностранным государством и их административно-территориальными единицами в лице уполномоченных

органов, международной организацией – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов, выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией; представителем иностранного инвестора – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности иностранного инвестора, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, без нотариального засвидетельствования; гражданину Республики Беларусь – копия паспорта и копия договора на открытие текущего (расчетного) счета (в случае отсутствия у физического лица текущего счета – необходимо его открыть); представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – доверенность.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, физические лица (граждане Республики Беларусь и лица без гражданства), постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Земельный участок под объект продажи будет выделен по заявке нового собственника, согласно законодательству Республики Беларусь.

Подробнее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 17.07.2012

Дополнительная информация по контактным телефонам организатора аукциона: 8 (0232) 74 17 34, 74 89 64 и на сайте gomeloblreklama.by

ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ СУД ГОРОДА МИНСКА

объявляет о проведении публичных торгов по продаже имущества, принадлежащего на праве собственности ООО «ФармФэктори», УНП 191683501

Лот № 1. Линия для фасовки таблеток модели CVC, инвентарный № 000 000 01, в составе:

- устройство загрузки банок;
- аппарат фасовки CVC1000S, заводской № 096Z1114;
- аппарат ватонабивной CVC1117, заводской № 09605018;
- аппарат укупорки CVC6034, заводской № 09621115;
- аппарат затайки CVC2000, заводской № 096Z1085;
- аппарат этикетировки CVC300, заводской № 009512020;
- устройство выгрузки банок;
- конвейер № 1.1;
- конвейер № 1.2;
- ящик к ватонабивному аппарату;
- ящик ЗИП;
- компрессор СБ4/С-100LB50, заводской № 7012275.

стоимостью 901 992 000 (девятьсот один миллион девятьсот девяносто две тысячи) белорусских рублей, находящаяся по адресу: Минская область, Логойский район, д. Крапужино.

Указанное имущество является предметом залога.

Минимальная величина первого шага составляет 5% от стоимости лота, реализуемого с торгов.

Подробная информация об имуществе размещена на сайте: <http://minsk.court.by/>, а также в помещении хозяйственного суда г. Минска: г. Минск, ул. Академическая, 15/1.

Торги состоятся 12 ноября 2012 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Академическая, 15/1, каб. 201.

За дополнительной информацией обращаться: судебный исполнитель Сидорок И.В., тел./факс: 294 93 29 (71); 8 029 177 32 61, ст. судебный исполнитель Вярвьальский Д.А., тел. 294 93 67.

Задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (лота) должен быть перечислен на депозитный счет № 3642900000072 в ОАО «АСБ Беларусбанк» Минск, код 795, УНП 101541763 хозяйственного суда города Минска не позднее чем за 24 часа до начала проведения торгов.

В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 г. № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомельский радиозавод» (продавец)

извещает о проведении 27 ноября 2012 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, кабинет 2-16

№ лота	Наименование	Адрес объектов	Начальная цена продажи имущества одним лотом	Задаток, с учетом НДС, бел. руб.
1	Кран-балка (инв. № 2127) и кран-балка 2т (без электротали) (инв. № 1834)	г. Гомель, ул. Объездная, 9	40 440 000	4 000 000
2	Подкрановый путь с колоннами (инв. № 555551109)		75 840 000	7 500 000

Продавец: Открытое акционерное общество «Гомельский радиозавод», ул. Объездная, 9, 246027, г. Гомель.

Шаг аукциона – 5% от начальной цены лота.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (Открытое акционерное общество «Гомельский радиозавод») р/с 3012111887011 в Региональной Дирекции № 300 ОАО «БПС-Сбербанк», МФО 151501369, УНП 400069535 по 23 ноября 2012 года в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00.

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: ул. Гагарина, 20, каб. 2-16, г. Гомель по 23 ноября 2012 года в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения.

К заявлению прилагаются следующие документы: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении (информационном сообщении);

индивидуальным предпринимателем – копия (без нотариального засвидетельствования) свидетельства о государственной регистрации; юридическим лицом – доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица;

иностранной организацией, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств, иностранным государством и их административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организацией – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов, выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией; представителем иностранного инвестора – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности иностранного инвестора, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой

организацией, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – доверенность.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, физические лица (граждане Республики Беларусь и лица без гражданства), постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Земельный участок под объект продажи будет выделен по заявке нового собственника, согласно законодательству Республики Беларусь.

Подробнее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 17.07.2012

Дополнительная информация по телефонам организатора аукциона: 8 (0232) 74 17 34, 74 89 64 и на сайте gomeloblreklama.by

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ ОБЪЕКТА ДОЛЕВОГО СТРОИТЕЛЬСТВА

«14-16-этажный жилой дом типовых потребительских качеств № 26 (по генплану) со встроенно-пристроенными объектами обслуживания в микрорайоне Каменная горка-5»

Информация о Застройщике

Заказчик – СООО «Восточная строительная компания», зарегистрировано Минским горисполкомом 13.12.2010 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190565789.

Адрес застройщика: 220035, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Гвардейская, д. 16, пом. 2Н; т/ф 203-71-73.

Режим работы: понедельник-пятница с 9.00 до 17.30, обеденный перерыв с 13.00 до 13.30.

В период с 2007 г. по 2009 г. предприятие выступало генподрядчиком при строительстве двух многоэтажных жилых домов в г. Минске по ул. Крупской с устройством административных помещений в цокольных этажах.

Информация о проекте

Цель проекта – строительство жилого дома со встроенными помещениями многоцелевого назначения. Предметом договора является доленое строительство жилого помещения.

Строящийся жилой дом расположен на землях Фрунзенского административного района г. Минска в микрорайоне «Каменная горка-5» на земельном участке площадью 0,9163 га, предоставленном СООО «Восточная строительная компания» во временное пользование на период строительства.

Земельный участок, предоставленный для строительства объекта, ограничен с севера – улицей Казимировская, с юга – границей строящегося жилого дома № 15 по генплану, с запада – границей строящегося жилого дома № 17 по генплану, с востока – улицей Неманская.

Нормативная продолжительность строительства жилого дома 36,8 месяца.

Предполагаемый срок ввода жилого дома в эксплуатацию – 31 августа 2013 г.

Объект долевого строительства – 6-подъездный, 14-16-этажный, 308-квартирный жилой дом со встроенными на первых этажах помещениями административного и общественного назначения общей площадью 2985,1 кв.м, техническим подпольем и «теплым» техническим чердаком, пассажирскими и грузопассажирскими лифтами. Высота жилых помещений (пол-потолок) – 2,7 м, административных – 3,0 м.

Конструкция здания – монолитный железобетонный каркас с плоскими монолитными перекрытиями с сеткой колонн, наружные стены из блоков ячеистого бетона, окна из ПВХ профиля с двухкамерными стеклопакетами. Наружная и внутренняя отделка решена на основе применения современных отделочных материалов и конструкций.

Благоустройство участка включает подъезд к дому, автомобильную стоянку на 77 машино-мест, плиточное покрытие пешеходных связей, детские площадки общей площадью 153 кв.м и площадки для отдыха взрослого населения 40 кв.м, озеленение территории с установкой малых архитектурных форм.

Жилые помещения: все квартиры располагаются на 3-14 (16) этажах. Общая площадь жилой части дома составляет 18 557 кв.м. Всего 308 квартир.

Для привлечения физических лиц, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей к строительству по договору создания объекта долевого строительства в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 15.06.2006 № 396 предлагается 59 (Пятьдесят девять) квартир, со стоимостью от 1 кв.м 11 200 000 (Одиннадцать миллионов двести тысяч) белорусских рублей, из них:

- однокомнатные – 25 квартир, максимальной площадью 41,55 м²;

- двухкомнатные – 8 квартир, максимальной площадью 63,94 м²;
- трехкомнатные – 39 квартир, максимальной площадью 81,09 м²;
- четырехкомнатные – 9 квартир, максимальной площадью 123,84 м².

В зависимости от типа квартир, размера первоначального и сроков внесения последующих платежей применяется гибкая система скидок.

Строительная готовность жилых помещений:

- штукатурка стен (без окраски стен и потолков);
- бетонная подготовка под полы (без покрытия);
- двери: входные – деревянные, внутренние – не устанавливаются;
- монтаж электропроводки согласно проектной документации с установкой счетчиков учета эл. энергии;
- горячее и холодное водоснабжение – стояки с приборами учета;
- канализация – монтаж канализационных стояков с подключением одного унитаза;
- монтаж системы отопления с установкой радиаторов;
- вентиляция – вытяжная естественная;
- телефонизация, радиофикация, телевидение – согласно проекта.

Строительная готовность помещений общего пользования (тамбур, вестибюль, лифтовые холлы, лестничные клетки, коридоры и др.) – стопроцентная чистовая отделка.

Общее имущество, которое будет находиться в общей доле собственности: межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыши, чердаки, другие места общего назначения, несущие, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое,

сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания.

Строительство производится при наличии у застройщика следующих документов:

- заключение Комитета архитектуры и градостроительства Мингорисполкома от 27.05.2011 №05-27/108Ф;
- проектная документация, прошедшая государственную экспертизу (Экспертное заключение от 20.01.2010 № 2157-5/09 с дополнениями от 28.04.2010 № 240-15/10, от 11.11.2011 № 905-15/11, от 29.12.2011 № 1170-15/11);
- решение Минского горисполкома от 27.01.2011 № 233 о переходе права пользования и разрешении на строительство с изменениями, внесенными решением Минского горисполкома от 12.07.2012 № 2213;
- свидетельство (удостоверение) о государственной регистрации земельного участка от 25.07.2012 № 500/1109-3567;
- договора строительного подряда с ООО «АДЦ-2000» № 26/05-2010 от 28.05.2010.
- разрешение на производство строительно-монтажных работ № 2-208Ж-063/10, выданное инспекцией Департамента контроля и надзора за строительством по г. Минску.

Предложение, указанное в настоящей Проектной декларации, действует до момента выхода новой Проектной декларации и отменяет опубликованные ранее.

Информацию по объекту долевого строительства и условиям заключения договоров можно получить в риэлтерской компании ОДО «Твоя столица-консалт» по адресу: г. Минск, ул. Шафарнянская, д. 11, тел. 286-38-38; моб. тел. (029) 680-01-01.

25 октября 2012 года.

Директор

Д.Н. Миневич

**ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
открытого акционерного общества «МОТОВЕЛО»**

(г. Минск, проспект Партизанский, 8)
СОСТОИТСЯ 31 октября 2012 г.

по адресу: г. Минск, проспект Партизанский, 8
В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ

УНП 190017558
Орган, по решению которого созывается общее собрание акционеров:
Наблюдательный совет ОАО «МОТОВЕЛО».

Повестка дня:

1. О продлении срока проведения закрытой подписки на простые (обыкновенные) акции ОАО «МОТОВЕЛО».

Бюллетени для заочного голосования акционеры получают с 25 октября по 26 октября 2012 г. по адресу: г. Минск, проспект Партизанский, 8, юридический отдел ОАО «МОТОВЕЛО», с 9.00 до 17.00 (обеденный перерыв с 13.00 до 14.00), под роспись при предъявлении паспорта (для представителей акционеров — паспорта и доверенности).

Акционеры обязаны возвратить заполненные бюллетени для заочного голосования по указанному адресу не позднее 17.00 26 октября 2012 г.

С проектом решений собрания, формой и текстом бюллетеня для заочного голосования акционеры могут ознакомиться с 25 октября по 26 октября 2012 г. по адресу: г. Минск, проспект Партизанский, 8, юридический отдел ОАО «МОТОВЕЛО», с 9.00 до 17.00 (обеденный перерыв с 13.00 до 14.00).

Список лиц, имеющих право на участие в общем собрании акционеров, составлен на основании данных реестра владельцев акций ОАО «МОТОВЕЛО» по состоянию на 25 октября 2012 г.

Уважаемые акционеры ОАО «Электроремонтный завод»
14 ноября 2012 года
состоится внеочередное общее собрание акционеров
ОАО «Электроремонтный завод»,
расположенного по адресу: г. Минск, ул. Бабушкина, 19.
Собрание пройдет по адресу: г. Минск, промузел Колядичи,
ул. Бабушкина, 19, третий этаж, зал заседаний.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. «О внесении изменений в Устав ОАО «Электроремонтный завод».

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. Бабушкина, 19 (отдел кадров) с 08.11.2012 г. по 13.11.2012 г. (время работы с 12.00 до 15.00) и в день проведения собрания.

Регистрация участников собрания с 12.00 до 12.45 по месту проведения собрания.

Начало работы собрания — 14 ноября 2012 года, в 13.00.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра акционеров на 01 ноября 2012 года.

Для регистрации при себе иметь следующие документы:
акционеру общества — паспорт, представителю акционера — паспорт и доверенность!

**ООО «ДинасИстей»
СООБЩАЕТ О ВНЕСЕНИИ ДОПОЛНЕНИЙ
В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ,**

опубликованную в газете «Звезда» № 79 (27194) от 21.04.2012 г.

Объект: «Многоквартирные жилые дома, не относящиеся к домам повышенной комфортности, с помещениями административно-общественного назначения, выносом временной автостоянки УП «Гаражи, автостоянки и парковки» на пересечении ул. Крупской и ул. Малинина с многоярусной гараж-стоянкой по ул. Крупской, первый этап — строительство жилых домов №№ 9, 10, 11 и 12 по генплану».

Дополнительно предлагаются для заключения договоров создания объектов долевого строительства для граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий из числа работников ОАО «МАПИД» в жилом доме № 11 по генплану:

— восемь трехкомнатных квартир общей площадью от 78,05 м² до 78,33 м²;

— шесть двухкомнатных квартир общей площадью от 60,32 м² до 60,84 м²;

— пять однокомнатных квартир общей площадью от 44,92 м² до 45,17 м².

УНП 100984486

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 29 ноября 2012 года проводит 20-ый открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Лот	Наименование техники	Местонахождение объекта	Год выпуска	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка, (бел. руб.)
164	АЦ-5,5-4320М (автоцистерна) с/о 3639 на шасси Урал-4320М ш. 064527 дв. 103838 4 кат. 88 640 км пробега наработка 623 м/ч	н.п. Михановичи, в/ч 52188	1987	60 000 000	6 000 000
165	АЦ-8,5-255Б1 с доп. обор. (автоцистерна) с/о А851065 на шасси КраЗ-255Б ш. 520009 дв. 913957 4 кат. 30 601 км пробега наработка 743,3 м/ч	н.п. Михановичи, в/ч 52188	1985	50 000 000	5 000 000
166	АЦ-5,5-4320М (автоцистерна) с/о 970 на шасси Урал-4320М ш. 037339 дв. 741303 4 кат. 37 109 км пробега наработка 482 м/ч	н.п. Михановичи, в/ч 52188	1985	52 000 000	5 200 000
167	АЦ-5,5-4320М (автоцистерна) с/о 2355 на шасси Урал-4320М ш. 053009 дв. 871890 4 кат. 76 240 км пробега наработка 31 м/ч	н.п. Михановичи, в/ч 52188	1986	46 000 000	4 600 000
168	Самопогрузчик СП-5912 зав. № 71255 на шасси КраЗ-255 ш. 618277 дв. 8810315 4 кат. 40 684 км пробега	д. Красное, в/ч 52242	1988	75 000 000	7 500 000
169	Самопогрузчик СП-5912 зав. № 71448 на шасси КраЗ-255 ш. L0695513 дв. 48600 4 кат. 44 856 км пробега	д. Красное, в/ч 52242	1991	75 000 000	7 500 000
170	Дозировщик тракторный ТДГ-2 № 219 на тракторе Т-130МГ-1 ш. № 224685 дв. Д-160 № 46709 4 кат. 128 м/ч	г. Слуцк, в/ч 18662	1986	120 000 000	12 000 000
171	Дозировщик тракторный ТТД-1 № 116 на тракторе Т-170 ш. № 25044 дв. Д-160 № 2850 генератор ЕСС-5-93-4У2 № 23338 4 кат. 20 м/ч	г. Слуцк, в/ч 18662	1989	132 000 000	13 200 000
172	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № 49NMH 1991 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1991	19 000 000	1 900 000
173	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № 35ANS 1991 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1991	19 000 000	1 900 000
174	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № 03AND 1 1991 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1991	19 000 000	1 900 000
175	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № 34СМК 1991 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1991	19 000 000	1 900 000
176	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № 08СМН1 1991 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1991	19 000 000	1 900 000
177	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № 61SMH 1991 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1991	19 000 000	1 900 000
178	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № 02ТММ1 1991 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1991	19 000 000	1 900 000
179	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № 50NMH 1991 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1991	19 000 000	1 900 000
180	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № ДИ07ИТ3302 1985 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1985	15 000 000	1 500 000
181	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № Ф02ИТ2006 1983 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1983	13 000 000	1 300 000
182	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № Я07КТ0985 1981 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1981	12 000 000	1 200 000
183	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № СО2ИТ5779 1980 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1980	11 000 000	1 100 000
184	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № Д07КТ4851 1978 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1978	9 000 000	900 000
185	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № Б08КТ4415 1978 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1978	9 000 000	900 000
186	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № Г09ИТ3072 1977 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1977	9 000 000	900 000
187	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № Д07КТ3739 1976 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1976	8 000 000	800 000
188	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № Д11ИТ2394 1976 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1976	8 000 000	800 000
189	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № Р06КТ1513 1974 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1974	8 000 000	800 000
190	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № П11КТ5435 1972 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1972	8 000 000	800 000
191	Двигатель УТД-20 (без стартера и генератора) № Н08КТ2468 1971 г. 4 кат.	г. Могилев, в/ч 63615	1971	8 000 000	800 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж, каб. № 637 29 ноября 2012 г. в 11.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительские и другие необходимые документы до 17.00 26 ноября 2012 года.

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи 29 ноября 2012 г.

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 10-ти календарных дней со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток и денежные средства победителем лота перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: 3012107883029, в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, УНП 101099370, БИК 153001369. **Без НДС. Справки по тел.: (017) 278 09 98, факс (017) 278 09 98.**

Наш адрес в интернете: www.belspeckontrakt.by.

**МОГИЛЕВСКИЙ ГОРОДСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА
ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ В г. МОГИЛЕВЕ**

Аукцион состоится 5 ноября 2012 года в 16.00

по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, зал заседаний

Заявления и документы принимаются уполномоченной организацией (МУУПП «Проектное специализированное бюро») по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 206 в рабочие дни с 08.00 до 17.00. Последний день приема заявлений — 30.10.2012 года до 17.00.

Продажа земельных участков производится гражданам Республики Беларусь в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов. Условия проведения аукциона — наличие не менее двух участников.

При оформлении заявления и соглашения о правах и обязанностях сторон желающие принять участие в аукционе представляют в сроки, указанные в извещении: а) документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на расчетный счет Могилевского городского исполнительного комитета № 3641017440554 в филиале 700 МОУ ОАО «СБ «Беларусбанк», код 536, УНП 700123787 (разовый платеж), с отметкой банка; б) документ, удостоверяющий личность (паспорт и его копию) покупателя, а в случае участия в аукционе его представителя — паспорт, копию паспорта и нотариально заверенную доверенность.

Порядок осмотра на местности земельного участка: выезд по желанию, предварительное ознакомление с земельно-кадастровой документацией всем

желающим. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории: строительство инженерных коммуникаций будет осуществлено в соответствии с проектно-сметной документацией за счет бюджета города. Продажа земельных участков производится без изменения целевого назначения. Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона обязан в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона или признания аукциона несостоявшимся внести плату за земельный участок (часть платы — в случае предоставления расщочки ее внесения) (задаток засчитывается при внесении платы), возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона. Ориентировочная сумма затрат на организацию и проведение аукциона (на всех победителей) составляет 15 миллионов рублей.

№ лота	Адрес земельного участка	Площадь, га	Кадастровый номер	Стоимость землеустроительного дела (руб.)	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)
№ 6	район улицы Слепокурова № 19 по генплану	0,1200	740100000001004856	445 111	48 204 000	9 159 000
№ 8	в районе проспекта Шмидта, участок № 75	0,1061	740100000007005037	928 003	62 863 000	11 944 000
№ 9	в районе проспекта Шмидта, участок № 76	0,1061	740100000007005038	964 422	62 863 000	11 944 000
№ 10	в районе проспекта Шмидта, участок № 78	0,1061	740100000007005039	928 003	62 863 000	11 944 000
№ 11	в районе проспекта Шмидта, участок № 79	0,1113	740100000007005040	966 194	65 944 000	12 529 000
№ 12	в районе проспекта Шмидта, участок № 88	0,1061	740100000007005044	889 877	62 863 000	11 944 000
№ 13	в районе проспекта Шмидта, участок № 89	0,1062	740100000007005045	964 422	62 922 000	11 955 000
№ 14	в районе проспекта Шмидта, участок № 90	0,1061	740100000007005046	928 003	62 863 000	11 944 000
№ 15	в районе проспекта Шмидта, участок № 91	0,1113	740100000007005047	928 310	65 944 000	12 529 000

Контактный телефон в г. Могилеве 22 11 63.

ИЗВЕЩЕНИЕ

Государственное производственное объединение «МИНСКСТРОЙ»

доводит до сведения заинтересованных лиц о внесении изменений в проектную декларацию о строительстве жилых помещений объекта «Жилой район Масюковщина. Микрорайон Масюковщина-б. Жилой дом № 17 по генплану» в г. Минске, опубликованную в газете «Звезда» 7 июня 2012 года:

Стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых помещений без учета выполнения внутренних отделочных работ в текущих ценах составляет — 8 849 864 руб. — на 1-комнатные квартиры; 8 541 828 руб. — на 2-комнатные квартиры; 8 233 792 — на 3-комнатные квартиры.

Генеральный директор

Н.В. Милошевский

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»

сообщает о внесении в извещение о проведении 31 октября 2012 года 129-го открытого аукциона по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений, находящихся в коммунальной собственности г. Минска (опубликовано в газете «Звезда» от 23.10.2012 и газете «Минский курьер» от 19.10.2012) следующих изменений: в заголовке таблицы, четвертом столбце после слов «Начальная цена», дополнить словами «(тыс. рублей)»; в позиции 28, втором столбце после слов «Пл. Независимости.» слова «5,» исключить.

Телефон для справок 327 40 22. Интернет: www.mgcn.by.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Открытое акционерное общество «МинскСортСемОвощ» БУДЕТ ПРОИЗВОДИТЬ ВЫПЛАТУ ДИВИДЕНДОВ по итогам работы за 2011 год с 01 ноября 2012 г. по 30 ноября 2012 г. с 8 до 17 часов (кроме субботы и воскресенья)

по адресу: г. Минск, ул. Минина, 21, корп. 1. Акционерам, неработающим в ОАО «МинскСортСемОвощ», дивиденды будут перечислены на лицевые счета в АСБ «Беларусбанк» по месту обмена чеков «Имущество» на акции.

УНН 600052664

**ИНФОРМАЦИЯ
о проведении повторного аукциона без условий
по продаже имущества,
обращенного в доход государства**

Адрес объекта и его наименование	- Изолированное производственное помещение № 7 (часть капитального строения), стены крупнопанельные, перекрытия ж/б, металлические ворота. Общая площадь 424,9 кв.м, год постройки 1985. Объект расположен по адресу: Минская обл., г. Молодечно, ул. Т. Дудко, 8. Начальная цена: 574 938 000 белорусских рублей. Шаг аукциона в размере 5% от предыдущей цены.
Порядок оплаты	Оплата в размере цены продажи объекта (за вычетом задатка) в течение 2 месяцев и 25 дней на р/с КСИУП «СтройСанТехКомплекс»
Сумма задатка	10% от начальной цены на р/с 3012190930030 в отделении 932 ОАО «Белинвестбанк», г. Молодечно, код 739, УНН 600182305, ОКПО 04064333, получатель: КСИУП «СтройСанТехКомплекс»
Продавец	Комиссия по работе с имуществом, обращенным в доход государства при Молодечненском райисполкоме
Организатор аукциона	КСИУП «СтройСанТехКомплекс»
Документы, представляемые для участия в аукционе	Заверенную банком копию платежного документа, подтверждающего внесение задатка; юридическим лицам — копию учредительных документов и свидетельства о регистрации, индивидуальным предпринимателям — свидетельство о государственной регистрации, физическим лицам — паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
Конечный срок и адрес приема заявок	06.11.2012 г. до 16.00, г. Молодечно, ул. Мира, 15, каб. 1, КСИУП «СтройСанТехКомплекс», тел. (8-0176) 73-00-13, (факс) 75-19-20, 8-044 710-74-60
Дата, время и место проведения аукциона	13.11.2012 г. в 15.00, г. Молодечно, ул. Мира, 15, каб. 1, КСИУП «СтройСанТехКомплекс»

